

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפאת מוקדת ומפסקת

פרשת ואתחנן תשע"ח

לוח שעורי למוזים לאנשי שלומנו "חסידי ברסלב" תלמידי "היכל הקדש"

שבוע פרשת _____

שב"ק	ו	ה	ד	ג	ב	א	
							חמש ורשי עם התרגום
							תנ"ך
							משניות
							בבלי
							ירושלמי
							תוספתא
							מדרש רבה
							מדרש תנחומא
							רמב"ם
							טור
							שלחן ערוך
							זהר
							תקוני זהר
							לקוטי מוהר"ן
							לקוטי הלכות

רבנו ז"ל אמר: מעט גם כן טוב, על כן ראה ללמד מכל שעור מעט או הרבה כפי הפנאי.

זבחים. פרק שנים עשר – טבול יום דף קא עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" קצצת תוספות

1 **והבמים** עשו חיווק לדבריהם יותר משל תורה. אין פירושו יותר משל תורה ועלמא
 2 אלא כלומר הבמים עשו חיווק לדבריהם יותר ממה שעשתה תורה לדבריה.
 3 **ורמינהו** מפני אגנות נטרפה. לכך נאמר כאלה פי' בקונטרס שהודה לו משה כדרכו
 4 וייטב בעיניו ואם מפי הבורא משה הויתר אגנות לכו ביום הלחם הודו ומשני
 5 שמואל דרדתיא רבין נחמיה דאמר מפני אגנות
 6 נטרפה ליה ליה לרבי נחמיה דרשאי דבאגנות
 7 איבולח אלא הכי אבן תמן משה כי בן עזימי
 8 שאף מנחם צבור זו שלא מצינו מנחה קריבה
 9 לצבור כיוצא בה נאכלת ועל אגנות לא הוכר
 10 לו למשה לדרוש קל וחומר ממעשר וכשהוכירו
 11 ארוח הודה לו כן פירש בקונטרס ולא הסתיגר
 12 ליה לשמואל לשניי כדכרא אידו ואידו רבי
 13 נחמיה כשה שעה היה חילוק לרבי נחמיה היה
 14 ששמע משה הויתר אגנות במנחה שהיא קדש
 15 שעה היה סבור כמנו בן בחטאת דראש חוש
 16 שהיא קדש דורות דאין כדברא איהו שעתה טועה
 17 בין קדשי שעה לקדשי דורות וקשה לשמואל מאי
 18 דהוה מציני רבי נחמיה מקשיאי דר' יודנה אם אהת
 19 אמרו מפני אגנות נטרפה היה לשלשון שישפרו
 20 ועוד משמע לקמן דיש חילוק לרבי נחמיה בין
 21 קדשי שעה לקדשי דורות דקאמר אלא לרבי נחמיה
 22 מאי הוים חובת הוים היינו דורות ונראה לפרש
 23 דסלקא דעתך כאשר ויתור רבתיב דראש חוש
 24 חדש לא בני למימר כאשר צויתו במנחה תעשו
 25 את החטאת אלא כאשר אני מנחה בעשוי האכלו
 26 באגנות והיה סבור שהיה דכמו שהותר קדשי
 27 דורות אגנות לילה הוא והוא היה רבין ביום לילה
 28 היה טועה לכך פרץ ורמינהו מפני אגנות נטרפה
 29 ואם היתה אגנות לילה מותרת אמאי נטרפה היה
 30 להם לאכול בלילה ומשני אה רבי נחמיה אה ר'
 31 יודנה (תניא) והוא ולעיל דדותרו אגנות לילה
 32 בחדש הקדשים לר' יודנה והא נטרפה שיער
 33 הלכך שמואל אמר אה רבי נחמיה סבר איה לילה
 34 נאסר בקדשי דורות בעשוי אגנות לא הותרה
 35 אגנות אלא בקדשי שעה אלא משה אמר כאשר
 36 צויתו ונאסר החדש לאכול באגנות והיה סבור
 37 שהתיר לו בן נחמיה (תניא) והא דלא משני
 38 כולה רבי נחמיה הוא כאן בקדשי שעה כאן
 39 בקדשי דורות היינו משום דכאשר צויתו בחטאת
 40 כתיב דהוי בקדשי דורות ורוא סביאי ליה כאשר
 41 צויתו אמנחה קאי ולא חטאת הדיק כאשר צויתו
 42 במנחה מפי הגבורה כן אני מנחה מעצמי בחטאת
 43 השתא אה לשמואל לא קשיא ליה היה
 44 לשלשון שיתפא דהוה חילוק לרבי נחמיה בין
 45 קדשי שעה לקדשי דורות.
 46 **ומה** מעשר חקל בל. תימה מה למעשר שכן
 47 טעם כן הוא במנחה דפרץ בפרק אלו הן
 48 הלוקין (ובבבא דף ח:).
 49 **דאי** ביום קל וחומר ממעשר. תימה בלילה נמי
 50 נמא קל וחומר דהא רבי יודנה אית ליה
 51 אגנות לילה דאורייתא לדורות.
 בשלמא

1 **והבמים** עשו חיווק לדבריהם יותר ממה שעשתה תורה לדבריהם. כי בן עזימי. במנחות
 2 שמיני כתוב דף קא וזמניהו וגי' מאגנות. דרוב ואבהווא: כאשר צויתו. בחטאת דראש
 3 חדש שנטרפה כתיב ון אל הובא את דמה וגי' בשעת פיעשה. כשאינד להם אגנותם
 4 אמר להם שלא ימנעו מאכילת קדשים היום ששמעו מפי הגבורה שחילוק אגנות היום
 5 בקדשים משאר ימים וכשהוא אומר
 6 להם אבול תאכלו אותם היום להם לאוכלת
 7 כאשר צויתו אתכם בשעת מעשה כאשר צוה
 8 ה'. לאכילת חוה וקוש של צבור שקיבו בו ביום
 9 נאמר: ולא מלאי אני אומר. לאוכלם באגנות.
 10 מפני אגנות נטרפה. לכך נאמר ותקראנה אותי
 11 כאלה ומצינו שהודה לו משה כדרכיב וייטב
 12 בעיניו ואם מפי הגבורה משה הויתר אגנות לכו
 13 ביום למה הודו: מפני אגנות נטרפה. לא
 14 הותרה להם אגנות לכו ביום ולת ליה לרבי
 15 נחמיה קרי דראש אגנות יאכלו אלא הכי
 16 קאמר לו כי בן עזימי אה מנחם חבב זו שלא
 17 מצינו מנחה קריבה לצבור כיוצא בה נאכלת
 18 ועל אגנות לא הוכר למשה לדרוש קי
 19 ממעשר וכשהוכירו ארוח הודה לו: מפני שמואה
 20 נטרפה. שנגעה בה טומאה בחטאת של שיער
 21 ראש חדש שקרבה (להם) בו ביום שהוקם
 22 התמיסן בקדשי חוש יתנו ויהו היה שמיני
 23 למלאים וטעמה שדשים קרבו בו ביום שמיני
 24 נחשוך ושעיר ראש חדש ושעיר שבא לשעה
 25 כדכתיב (ויקרא ט) קוח שיער עוים לחטאת ועל
 26 ראש חדש שדשה כדאמרין לקמן: היה להם
 27 לשלשון. נטרפה שיער קרבו להם כדלוקמן
 28 היה להם לאוכלם לערב. לר' יודנה אגיג' דאמר
 29 אגנות לילה דאורייתא מנחה הוא לאתוה הוים
 30 הותרה ליה אגנות לילה לכו שכן לרבי דאף
 31 לדורות אית איה מדברי סופרים ולקמן מפרש
 32 טעם דרבי נחמיה: והלא מנחה היה עתה. שלא
 33 היה אונן לקדשי. ראש שפיר קאמרי ליה: אידו
 34 ואידו רבי נחמיה. ויתר ליה לרבי נחמיה
 35 דהותרה אגנות במנחה כדכתיב כי בן עזימי
 36 ואפי' הכי בשעיר של ראש חדש הודה לרבינו
 37 ארוח ולא קשיא מנחה קדשי שעה היה דורות
 38 שעה היתה בה שחטבל לאוננין אבל שיער של
 39 ראש חדש קדשי דורות הן ומשה בשקפג טעה
 40 כסבור כין ששמעתי הויתר אגנות במנחה הוא
 41 הדין לחטאת ואמר לו ארוח שנתו וקאך
 42 שעה שמעת הודה לו: רבי נחמיה. דאמר מפני
 43 אגנות נטרפה היה מותרץ לקני דראי אהתה
 44 פרשה אמר בני מנחה ומאי אהרריה לענין
 45 אגנות ומה היה הקצפון ומה היה הודאה ורבינו:
 46 רבי יהודה רבי שמעון הכי מתרצי ליה לענין
 47 טומאה שאם נכנס דלי גופים. מתרחבות אתה
 48 למע שעה אלא מה מוחילה מדרקאמ הן לא
 49 הובא וגי' פנימה: אמר לו. ארוח למשה: משה הן
 50 הקריבו. בחמיה וכי בני שום הדיוטים שמשו
 51 הוים וקא על הטלה כן העבודה כדכתיב
 52 (שם) קח אל המזבח ועשה וגי' ואני כהן גדול
 53 אני ומקריב אונן: כאשר צויתו. במנחה קדש
 54 שעה. בהן מנחה שרוביה שעה היתה ואינה
 55 נתנת לדורות. תריכיו. עזריכום. שאני מנחה
 56 קדשי שעה. להסיח דעתי מזה אמר מפי
 57 ובאלה אכלת אדירעו אני קא מנחה בו והיני
 58 דכתיב באלה ואלה כתיב אלה.

זבחים. פרק שנים עשר – טבול ויום דף קא עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)"
תוספות

בשלמא לרבי נחמיה היינו דרבינן קהן היום וקרבן קהן לא לחובת היום קרב וקושי דריות הוא ובלתי חטאת היום במהיה לא שמעת אלא בשל שעה אלא לרבנן דאמרו שמא לא שמעת אלא בלילה קאמר ליה מאי היא דקאמר ליה קהן היום הקריבו הכי קאמר ליה קריבו לי רילמא באניתי אקריבתי וכו' וכן בני הידות היום הקריבו שום קרבן אני הקריבתי אותם זו היא גרסת הקונט

ופירושו והשאת לפי זה ולמד מפי אניות גשופה היה קהן היום בנחתא ולמד מפי טמאה יהו במהיה וקשה לדעיל בריש פ"ב (דף טו.) משמע איפכא ונראה דגרסין בני דורא פירכא בתרייתא בשלמא לרבנן היינו דרבינן קהן היום כמו בקמייתא ובתרייתא פירך לך נומיה מדכתיב היום כדפרש בקונט בקמייתא ומשני הכי קאמר וכו' וכן הקריבו אני הקריבתי כל הקריבת שקרבו היום: **ההוא** בברכה הוא דכתיב. שברכו הקדיש שהיה כהן ומד היה יכול לזכות כהן אלא שתחילה צריך להלביש ולמנוחו ולחבונו בחיובין כדן הידות המתחבים בחיובין כדמארין סוף התכלת (שם טא) אבל שמא לא נטרע על כל ישראל בזה שעתא מפי שהרי נטעו שם שלום בין השבטים בני דהשע ואו נטרעו זה והלבישו ומתעוררו ונחבדו בחיבתו: **ואידך** בני הבתיבי ומיע פנתו כדתיב ההוא ליתם ורע אחריו. מפי משה נתבחו וכבשם שלום נתיחס ליקרא כהן וליחסו ורעו במעלות כוונה לזיוחם כתיבם גדולים שכן מצנינו בדברי הימים (א' ה.) שלא היו כתיבם גדולים אלא נפנטס וכפרי מפיך ליה מאת בריתי שלום שעמדו ממני שמונים כתיבם בבית ראשון ושלש מאות בבית שני וכולם נמנו בספר:

אחרן

הנינא, לא נתפחו פינתם עד שהגיעו לזבחי ויהיה לו ולזרעו אחריו בירת כהונה עולם. רבי אשי אמר, עד ששם שלום בין השבטים, שאמרו וישמע פינתם כהן וישאי העדה וראשי אלפי ישראל וגו'. ואידך נמי, והכתיב ויהיה לו ולזרעו אחריו. כי כתיב ההוא, בברכה הוא דכתיב. ואידך נמי, הא כתיב וישמע פינתם כהן. ההוא, ליחס ורעו אחריו. אמר רב, משה רבינו כהן גדול וחולק בקדשי שמים היה, והוא מלא הפאליס למשה היה למנוה. מיתובי, והלא פינתם היה עמון. ואם איתא, לימא והלא משה רבינו היה עמון. ודלמא, שאני משה, דמריד בשיבתי. דאמר מר, משה בהשקפה עלה, ובהשקפה ירד. מיתובי, ליחס אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל, אם נאמרו קדשי קדשים, לפה נאמרו קדשים קלים. ואם נאמרו קדשים קלים, לפה נאמרו קדשי קדשים. אילו לא נאמרו קדשים קלים, הייתי אמר, קדשי קדשים הוא דאמר, שהרי הותרו לזר ולזרעו קדשים קלים. לא יאכל. ואילו לא נאמרו קדשי קדשים, הייתי אמר, בקדשים קלים. והא אוכל, שהן קלים. קדשי קדשים, לא יהא אוכל. לך נאמרו קדשי קדשים, ולך נאמרו קדשים קלים. קתני מיהא, שהרי הותרו לזר ולזרעו, לאו משה. אמר רב ששת, לא. בפמה לך, וכדברי האומר, יש מנחה בפמה. מיתובי, מרים, מי הסגירה. אם תאמר, משה הסגירה. משה, זר הוא.

ויטב ענינו, לא בוש משה לומר לא שמעתי, אלא שמעתי ושכחתי. איבעי להו לשהויה, ולמכבא באורתא. טומאה באונם, באתה. בשלמא לרבנן, היינו דכתיב היום. אלא לרבי נחמיה, מאי היום. חובת היום. בשלמא לרבי נחמיה, תיניו דכתיב הן היום, אלא לרבנן, מאי הן היום. הכי קאמר, הן הקריבו, אני הקריבתי. אמר מר, היו לשלשון ששיריהו, מאי שלשון, דהניא, ואת שעיר התמאת דרש דרש משה. שיעיר, זה שיעיר נחשון. ומהא, זו תפאת שמיני. דרש משה זה שעיר זה ראש חודש. יכול, שלשון נשרפו, תלמוד לומר והפה שורף, אחד נשרף, ולא שלשון נשרפו. דרש דרש, שתי דרישות לפה. אמר מר, מהו מפני מה תפאת זו נשרפה, ואלו מנחות. ואינו יודע איהו, פשהו אמרו ואתה נתן לכם לשאת את עון העדה, הוי אמר זה שעיר של ראש חודש. שפיר קאמרי ליה. רבי נחמיה למעמייה, דאמר, קדשי שערה, לא פסקיה בהו אננות. אמר מר, היה לו לאכלה לערב, שפיר קאמרי ליה. פנתם, אננות לילה דאורייתא. דבר אחר, והלא פנתם היה עמון. שפיר קאמרי ליה. קבר לך כרבי אלעזר, דאמר רבי אלעזר אמר ליה

ואן ליקרא כהן וליחסו ורעו במעלות כוונה לזיוחם כתיבם גדולים שלא היו כתיבם גדולים אלא נפנטס וכפרי מפיך ליה מאת בריתי שלום שעמדו ממני שמונים כתיבם בבית ראשון ושלש מאות בבית שני וכולם נמנו בספר: וישמע פינתם כהן וישאי העדה וראשי אלפי ישראל וגו'. ויהיה לו ולזרעו אחריו. כי כתיב ההוא, בברכה הוא דכתיב. ואידך נמי, הא כתיב וישמע פינתם כהן. ההוא, ליחס ורעו אחריו. אמר רב, משה רבינו כהן גדול וחולק בקדשי שמים היה, והוא מלא הפאליס למשה היה למנוה. מיתובי, והלא פינתם היה עמון. ואם איתא, לימא והלא משה רבינו היה עמון. ודלמא, שאני משה, דמריד בשיבתי. דאמר מר, משה בהשקפה עלה, ובהשקפה ירד. מיתובי, ליחס אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל, אם נאמרו קדשי קדשים, לפה נאמרו קדשים קלים. ואם נאמרו קדשים קלים, לפה נאמרו קדשי קדשים. אילו לא נאמרו קדשים קלים, הייתי אמר, קדשי קדשים הוא דאמר, שהרי הותרו לזר ולזרעו קדשים קלים. לא יאכל. ואילו לא נאמרו קדשי קדשים, הייתי אמר, בקדשים קלים. והא אוכל, שהן קלים. קדשי קדשים, לא יהא אוכל. לך נאמרו קדשי קדשים, ולך נאמרו קדשים קלים. קתני מיהא, שהרי הותרו לזר ולזרעו, לאו משה. אמר רב ששת, לא. בפמה לך, וכדברי האומר, יש מנחה בפמה. מיתובי, מרים, מי הסגירה. אם תאמר, משה הסגירה. משה, זר הוא.

מומא באונם. שרפו להשהותה עד הלילה ולאכול בן יחד חטאת באונה. בשלמא לרבנן, דאמרו אחר קדשי שעה אחר קדשי דריות לילה חותן לך ולא רע עד הלילה היו רוצין להשהותה היינו דרבינן ובלתי חטאת היום אני ואוכל היום חטאת שמא הכי קאמר ליה קריבו לי רילמא באניתי אקריבתי וכו' וכן בני הידות היום הקריבו שום קרבן אני הקריבתי אותם זו היא גרסת הקונט ופירושו והשאת לפי זה ולמד מפי אניות גשופה היה קהן היום בנחתא ולמד מפי טמאה יהו במהיה וקשה לדעיל בריש פ"ב (דף טו.) משמע איפכא ונראה דגרסין בני דורא פירכא בתרייתא בשלמא לרבנן היינו דרבינן קהן היום כמו בקמייתא ובתרייתא פירך לך נומיה מדכתיב היום כדפרש בקונט בקמייתא ומשני הכי קאמר וכו' וכן הקריבו אני הקריבתי כל הקריבת שקרבו היום: ההוא בברכה הוא דכתיב. שברכו הקדיש שהיה כהן ומד היה יכול לזכות כהן אלא שתחילה צריך להלביש ולמנוחו ולחבונו בחיובין כדן הידות המתחבים בחיובין כדמארין סוף התכלת (שם טא) אבל שמא לא נטרע על כל ישראל בזה שעתא מפי שהרי נטעו שם שלום בין השבטים בני דהשע ואו נטרעו זה והלבישו ומתעוררו ונחבדו בחיבתו: ואידך בני הבתיבי ומיע פנתו כדתיב ההוא ליתם ורע אחריו. מפי משה נתבחו וכבשם שלום נתיחס ליקרא כהן וליחסו ורעו במעלות כוונה לזיוחם כתיבם גדולים שכן מצנינו בדברי הימים (א' ה.) שלא היו כתיבם גדולים אלא נפנטס וכפרי מפיך ליה מאת בריתי שלום שעמדו ממני שמונים כתיבם בבית ראשון ושלש מאות בבית שני וכולם נמנו בספר: הנינא, לא נתפחו פינתם עד שהגיעו לזבחי ויהיה לו ולזרעו אחריו בירת כהונה עולם. רבי אשי אמר, עד ששם שלום בין השבטים, שאמרו וישמע פינתם כהן וישאי העדה וראשי אלפי ישראל וגו'. ואידך נמי, והכתיב ויהיה לו ולזרעו אחריו. כי כתיב ההוא, בברכה הוא דכתיב. ואידך נמי, הא כתיב וישמע פינתם כהן. ההוא, ליחס ורעו אחריו. אמר רב, משה רבינו כהן גדול וחולק בקדשי שמים היה, והוא מלא הפאליס למשה היה למנוה. מיתובי, והלא פינתם היה עמון. ואם איתא, לימא והלא משה רבינו היה עמון. ודלמא, שאני משה, דמריד בשיבתי. דאמר מר, משה בהשקפה עלה, ובהשקפה ירד. מיתובי, ליחס אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל, אם נאמרו קדשי קדשים, לפה נאמרו קדשים קלים. ואם נאמרו קדשים קלים, לפה נאמרו קדשי קדשים. אילו לא נאמרו קדשים קלים, הייתי אמר, קדשי קדשים הוא דאמר, שהרי הותרו לזר ולזרעו קדשים קלים. לא יאכל. ואילו לא נאמרו קדשי קדשים, הייתי אמר, בקדשים קלים. והא אוכל, שהן קלים. קדשי קדשים, לא יהא אוכל. לך נאמרו קדשי קדשים, ולך נאמרו קדשים קלים. קתני מיהא, שהרי הותרו לזר ולזרעו, לאו משה. אמר רב ששת, לא. בפמה לך, וכדברי האומר, יש מנחה בפמה. מיתובי, מרים, מי הסגירה. אם תאמר, משה הסגירה. משה, זר הוא.

1 אהרן קרוב הוא ואין קרוב רואה את הנגעים. מלוגתא היא במסכת נגעים פ"ב (מיד) דתנן
 2 כל הנגעים אדם רואה תוך מגנני עצמו ר"מ אומר אף לא נגעי קרוביו ותנא ברייתא
 3 דרבא כרבי מאיר ושעמא דרבי מאיר כדפרשמי באחד דיני ממונות מקיש ריבים לנגעים מה
 4 נגעים כיום אף ריבם ביום ומה ריבם שלא בקרובים שלא נגעים שלא בקרובים ורבנן לא מקיש
 5 דסביר דיני ממונות בלילה.
 6 **אני** מסגרה אני חולטא אני פוטרה. בספרי
 7 תניא אמר אהרן נמצאת מפסיד
 8 לאחותו שאני יכול להסגירה ולא לסמאה ולא
 9 לסגרה לפי דבריו למדנו שהיה אהרן הושי אן
 10 אדם רואה נגעי קרובו ותימה במה היה
 11 מפסידה הא דאן אדם רואה את הנגעים כל
 12 שכן שיהיה טהורה.

בעל
 1 **ואין יור רואה את הנגעים. ואם תאמר, אהרן הסגירה.**
 2 **אהרן קרוב הוא, ואין קרוב רואה את הנגעים.**
 3 **אלא, כבוד גדול חלק לה הקדוש ברוך הוא למרים**
 4 **ואתה שעשה. אני בהן, ואני מסגירה. אני חולטה,**
 5 **ואני פוקרה. קמתי מיתה, משה יור ואין יור רואה**
 6 **את הנגעים. אמר רב נחמן בר יצחק, שאני מראות**
 7 **נגעים, דאהרן ובניו פתוחין בפרשה. מיתבי, המש**
 8 **שקמות היתה אלישבע ותורה על בנות ישראל. בכמה מלה. אישה, בהן גדול בנה, סגן. בן**
 9 **בנה, משהו מלקחה. ואחיה, נשיא שבט, ואביה על שני בניה. קמתי מיתה, בכמה מלה. מלה**
 10 **אין, בהן גדול לא. ואימא, אף מלה. בתנאי, יצא אף ה' במשה. רבי יהושע בן קרחה אומר,**
 11 **כל הרוץ אף בשפתיה, נאמר בו רושם, והא לא נאמר בו רושם. רבי שמעון בן יוחי אומר, אף**
 12 **וה נאמר בו רושם, שאמר הלא אהרן אחיך הלוי. והלא בהן הוא. הכי קאמר, אני אמתה, אף**
 13 **אתה בהן והוא לוי. עכשיו, הוא בהן ואתה לוי. ותקמים אומרים, לא נתפחה משה אלא**
 14 **שבעת ימי המלוואים בלבד. ויש אומרים, לא פסקה פהונה אלא מורעו של משה, שאמר**
 15 **ומשה איש האלהים, בניו יקראו על שבט הלוי. ואומר, משה ואהרן בכהניו, ושמואל**
 16 **בקרואי שמו. מאי ואומר. וכן תיקא, לדורות הוא דכתיב, ואומר משה ואהרן בכהניו.**
 17 **וקל הרוץ אף בשפתיה נאמר בו רושם, ותכתיב יצא (משה) מעם פתחה ביהו אף, ולא**
 18 **אמר ליה ולא מדי. אמר ריש לקיש, ספור ויצא. וזי אמר ריש לקיש הכי, ותכתיב ויצאת**
 19 **לקראתו על שפת היאר, ואמר ריש לקיש, מלה הוא, ותקפיד לו פנים. ורבי יוחנן אמר, רשע**
 20 **הוא, והעיו פניך בו. אפודה. אמר רבי ינאי, לעולם תהא אמת מלכות, ויהי דכתיב וירדו**
 21 **כל עבדיך אלה אלי. ואילו לדריה, לא קאמר ליה. רבי יוחנן אמר, מהכא יור ד' היתה אל**
 22 **אלהיו, וששם מתניו ורץ לפני אחאב. אמר עולא, בקש משה מלכות, ולא נתנו לו, דכתיב**
 23 **אל תקרב להם. ואין הלוים אלא מלכות, שאמר מ' אנכי ה' אלהים וגו' כי ביאתני עד**
 24 **הלוים. מתיב רבא, רבי ישמעאל אומר, בכמה מלה. אמר רבא, לו וירעו קאמר. וכל הויא**
 25 **דכתיב הלוים, לדורות הוא. והא גבי שאול, דכתיב יקבא עוד הלא איש, הוא, אין ירעו,**
 26 **לא איבעית אימא, הא הוה איש בישת. ואיבעית אימא, שאני שאול, דאפילו בגיה לא קאים.**
 27 **דכרבי אלעזר אמר רבי חנינא, בשעה שפוסקים גידלה לאדם, פוסקים לו וירעו עד סוף**
 28 **כל הדורות, שאמר לא ירע מצדיק עינו, ואת מלכים לפסא וגו'. ואם הגיס דעתו, הקדוש**
 29 **ברוך הוא משילו, שאמר ואם אסורים בוקים, יקבון פתכלי עוני. בעלי מומין, בין בעלי**
 30 **מומין בו. מנא הני מילי. דתנו רבנן, כל זכר לרבות בעלי מומין. למאי. אי לאכילה, הרי**
 31 **כבר נאמר להם אלהו מקדש הקדשים יאכל. אלא, לחלוקה. תניא אידך, כל זכר לרבות**
 32 **בעלי מומין. למאי. אי לאכילה, הרי כבר אמור. אי לחלוקה, הרי כבר אמור, שכיול אין לי**
 33 **אלא תם ונעשה בעל מום. בעל מום מעיקרו, מנין, תלמוד לומר כל זכר. תניא אידך, כל**
 34 **זכר לרבות בעל מום. למאי. אי לאכילה, הרי כבר אמור. ואי לחלוקה, הרי כבר אמור. ואי**
 35 **לבעל מום מעיקרו, הרי כבר אמור. שכיול אין לי אלא בעל מום קבוע. בעל מום עובר,**
 36 **מנין, תלמוד לומר כל זכר. כלפי לייא. אמר רב ששת, אפודה. רב אשי אמר, לעולם לא תיפוד. ואימא, סלקא דעתך אמינא,**

1 ואין יור רואה את הנגעים. דכתיב ויקרא י' וזבא אל אהרן וגו'. ואין קרוב רואה את
 2 הנגעים. דכתיב בסנהדרין (דף ק"ה) כל ריב וכל נגע מה ריבם שלא בקרובים אף נגעים
 3 שלא בקרובים: היתה אלישבע יתירה. כיום שהוקם המשכן קאי בסדר עשה בלח פני.
 4 אלעזר בן גבה. פתח משוח מלומה בראשיתו במדין אותם ואת פתח בן אלעזר בהון
 5 לזבא והוא המורה אל הפע שנוע ששאל את
 6 קרבים היום למלומה על ארביב: ארביב.
 7 נשוח: בתנאי. אם משה כהן היה: נאמר ב'
 8 רושם. סימן מה של הרוץ היה פעמים הבאה
 9 פעמים נויפה פעמים עמים ונזיח בןן (שמואל)
 10 א כ' וידר אף שאול כתיב בתריה בן נעת
 11 המרדות וירי אף אליהו (איוב לב) לא רבים
 12 ויחמם (שם) וירא אף יעקב ברזל התחת אלהים
 13 (בראשית ל) לשון נויפה הוא: הלא אהרן אחיך.
 14 שהיה ראה ללדות לוי ידעתי כי דבר ידבר הוא
 15 ומשם זכה ללכותה לא נתפחה בןן אף פסק
 16 וכן נגעי מעלה. ויש אומרים. לא פסקה בהונה
 17 אלא מורעו אבל הוא לא ימור כהן היה ורב
 18 דאמר כיש אומרים: בניו יקראו על שבט הלוי.
 19 אבל הוא כהן: וכי תימא לדורות הוא דכתיב.
 20 לאוד זמן נכתב כשהיו מייחסים את הבונה
 21 ואת הלויה ולכתיב בניו יקראו דלא הוה ליה
 22 למימר משה יקרא על שבט הלוי שדרי לוי קיים
 23 ואין לו לומר אלא על המתחסים בספרי: הברו
 24 על לחו: הכפיר לו פנים. והיינו ונצבת לקראתו
 25 לפי גדלותו כהון לקראתו: תניו בו פניך. היינו
 26 ונצבת לקראתו למלומה ולדבר עוות: ואילו
 27 לדריה לא קאמר ליה. וירדת אלי והשתחית לי.
 28 לאמר וגו' ואני: דמסקא היה היה דכתיב
 29 (שמות י') ויקרא למשה ולאהרן לילה ואנא
 30 קמונו וגו' וירין לפני אחאב. אחאב רובב הווא רץ
 31 לפניו שהיה חלד ולא רואו ארביב: בו
 32 אנכי. ודא אמרה: שאני שאול דאפי' בניה לא
 33 קמא. ומיהו הלוים מלכות עולמית הוא וכשפסקו
 34 לו לשאל מלכות עולמית פסקו לו אבל הוא
 35 גרם לעצמו שנטולת הימנו: כדכרי אלעזר. דאמר
 36 אם הגיס בו ויגדו ואם אסורים בוקים בנדות
 37 לבס גרם להם ללדות אסורים בוקים ילכדו
 38 בחבלי עוני: גו' וכי. קמא מנניה כתיב בעו את
 39 אתה: אם לאכילה. לתתיו לזבול מחלק ביהודי
 40 אם ימנודו עמדם אבל הוא לא יחלוק לחלוקה.
 41 לישול חלק באחד השופרים: כל זכר. תנינא
 42 בחסאת כתיב והשלישי באשם ובריות הללו
 43 בת' כמדרש המקראות: כלפי לייא. בעל מום
 44 עובר משמנו אחריו טפי מבעל מום קבוע: לא
 45 תיש. ואימא: קרא למדידה הכי מזה
 46 דתימא קרא קמא קבוע הוא דאכשר דרמנא
 47 חס עליה משום ללית ליה היתרא למחר וליומא
 48 אדרינא אבל עובר דאית ליה היתרא למחרת:
 49 (אימא)

זבחים. פרק שנים עשר – טבול ויום דף קב עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" תוספות

בעל

1 מום עובר מנץ ת"ל כל זכר. תימה דלמא איצטרך לבעל מום מעיקר חד לאבילה
 2 וחד לחלוקה דאי מחד היא דוקא אבילה ולא לבעל כמו קטן דאובל ואינו חולק
 3 ור"ל כיון דאשכחן תם ונעשה בעל מום דאין חילוק בין אבילה לחלוקה דבסתמא היה
 4 לבעל מום מעיקר וא"ת הדבא מייחיר לילי הניך הלמא כל זכר דכתבינו במנחה ומסתא
 5 ואשם משמע דילפי מחדרו ונבי טבול ויום דברנא
 6 דר"א בר' שמעון מעריך תלת קראי למנחת
 7 ישראל ומסתא חזרו ושקו. דר"ה טמא בקרבנות
 8 ציבור דראוי לעבדה ואינו חולק. תימה דפרך
 9 מנשא בקרבנות שדיא בעיה בעיל חודה
 10 מצי למפרך מנחן גדול אתן וראוי לעבדה
 11 דאינו חולק דפשיטא לו לעיל רבי פירקין
 12 כדנתיא בהדיא: **מה** אם דחיתני מנחמא שכן
 13 הורע חיי אצל נשי ועבדי. תימה אמאי לא
 14 קאמר כדאקמור לעיל מזה אם דחיתני מנחמא
 15 שכשם שיפה חיי כן יפה חיי דחיתני מנחה
 16 ושוק שכשם שחורע כתיב כן הורע כתיב: **פירך**
 17 רב אחאי. בכל מקום לשונו משונה כדאשכחן
 18 בירש תבות (ר"ב ב) פשיט רב אחאי ומתוך כך
 19 היה אמור רביע שמואל דהוא רב אחאי שעשה
 20 השאלות שיהי מרבנן סבוראי דבתי רבינא
 21 ורב אשי דהיסקי הוראא וכתיב אתריי כן דבריי
 22 בסוף היסי מידו כדנתיא דכתובות אשכח רב
 23 אשי דמריי בהריה:
 הניחא

1 **כִּי טָמֵא. מִתְּמֵא, מִמָּה דְלֹא מְהוּר, לֹא אֵכֹל. אֶף**
 2 **הָאֵי נָמוּ, מִמָּה דְלֹא מִתְּקַן, לֹא אֵכֹל. קָא מְשַׁמְעֵן לְךָ:**
 3 **כֵּל שְׂאִינֵי רְאוּ וכו': וְלֹא. וְהָרִי בַעַל מוֹם, דְּלֹא רְאוּ**
 4 **לְעֹבְדֵיהּ, וְחֹלֵק. וְהוּ, הָא רְאוּ לְעֹבְדֵיהּ, חֹלֵק. הָרִי**
 5 **טָמֵא, בְּקִרְבָּנוֹת צִיבוּר, דְּרְאוּ לְעֹבְדֵיהּ וְאִינוּ חֹלֵק.**
 6 **רְאוּ לְאֵכִילָהּ, קְאָמַר. וְהָרִי קָטָן, דְּרְאוּ לְאֵכִילָהּ וְאִינוּ**
 7 **חֹלֵק. הָא לֹא קָטָנֵי. הַשְּׂמָא דְאִדְתֵּי לְהִכֵּי, לְעוֹלָם**
 8 **דְּקִרְבָּמָן מְשַׁקְרָא. אֵי מְשוּם טָמֵא, מְטָא לֹא קָטָנֵי.**
 9 **וְאֵי מְשוּם בַעַל מוֹם, רְחֻמָּנֵי רַבְדִּי: אִפְּלוּ טָמֵא**
 10 **בְּשַׁעֲתָהּ וְרִיקָת דְּמִיֹּם וְמְהוּר בְּשַׁעֲתָהּ הַקְּטָר הַלְבִּיִם, אִינוּ**
 11 **חֹלֵק: הָא, מְהוּר בְּשַׁעֲתָהּ וְרִיקָת דְּמִיֹּם, וְטָמֵא בְּשַׁעֲתָהּ**
 12 **הַקְּטָר הַלְבִּיִם, חֹלֵק. מִתְּנִיתִי, דְּלֹא פִּאָפָא שְׂאֹל.**
 13 **דְּתַנִּיא, אָפָא שְׂאֹל אוֹמַר, לְעוֹלָם אִינוּ אוֹכֵל עַד**
 14 **שִׁיחָא מְהוּר מוֹשַׁעֲתָהּ וְרִיקָה עַד שַׁעֲתָהּ הַקְּטָר הַלְבִּיִם,**
 15 **דְּאָמַר קְרֵא 'מִפְקָרִיב אַתְּ דִּם הַשְּׁלֵמִים וְאַתְּ תַּהַלְבֵּי,**
 16 **דְּאִפְּלוּ הַקְּטָר הַלְבִּיִם, נָמוּ בְּעֵי: בְּעֵי רַב אִשֵּׁי, נִמְכָּא**

1 (אימנא כי טמא כו') [הר"ן] טמא בקרבנות ציבור. אמרן לעיל בירש פירקין (הך)
 2 (עט) דאין חולק קטן אינו חולק. דכתבי איש כאחור ודרשתי ליה במנחות (הך עג)
 3 ובקדושין (הך גג) איש חולק אפילו בעל מום ואין קטן חולק אפילו תם. הא לא
 4 קטני. הא ראוי לאבילה חולק דרייקת לא קטני דירישקין לו קטן לא תרוק מנייה הכי
 5 דהיא נטפה איצטרך דלאשמעתי דכל שמייה
 6 ראווי אינו חולק ולא דיוקא תני: בדאפירען
 7 מעיקרא. ראו לעבודה. מה לא קטני. הא ראו
 8 לעבודה חולק דקא דייקת קטני קטני כל עלה
 9 טמא בקרבנות ציבור לא קטני לא מנמינין
 10 ואת לא תיתי מדיקא דלאשמעתי היא נטפה
 11 אחאי מני' ולא דיוקא דליה: דאפילו חקשי'
 12 חלבים נפי בעי. ושוה ראו להקטיר ותיק
 13 כבר לו תדיח שוק דמינין למנחא ומקריבם וכן
 14 השלמים קאי כדאשכחן קרא אחרינא למבחן
 15 חורוק את דם השלמים לו יהיה (ויקרא ז) ולא
 16 כתיבי מלטיי חלבים והבא דכתיבי את החלב
 17 לא לראוי אתא אלא למנחה בעבודת כדדרשי
 18 למה לא כתיב שוק שאינו מודה בעבודה את חולק
 19 במנחה חולין (הך קלב) רבי שמעון
 20 אמר כל כהן שאינו מודה בעבודה את חולק
 21 במנחה שאמר העוקר את דם השלמים אין
 22 לו אלא דייקה מנן לרבות הקטר חלבים ת"ל
 23 ואת החלב מנן לרבות שאר כל עבודות ת"ל
 24 מנני חורוק בעבודה המסורה לחבן אתן כל כהן
 25 שאינו מודה בה אינו חולק בכחונה: בעי רב
 26 אשי. אליבא דאם שאלו דנתת. ויכל אתה
 27 לדון: בא טבול יום ואמר לחבירו טהור של
 28 בית בא שלה: תן לי. בחלק מן המנחה של
 29 ישראל ואוכל לערב. א"ל. טהור לטבול ויום
 30 כלומר מן של לו להשיב: ומה אם במקום שיפה
 31 כהן במקדש? דכתיב המנחבים תחתא מנחאי
 32 ומקריב אפילו במשמר שאינו שלו ועבדתה
 33 ועודה שלו פירק הגול בב"ק (הך קטז) מנן
 34 לבחן שבא ומקריב קרבנותיו בעל עול ובכל
 35 שעה שירצה ת"ל ובא בכל אתה פשו ושרת
 36 ומנין שעבודתה ועודה שלו ת"ל ואיש את
 37 קדשי לו יהי: היתידך מהפאת ישראל. וטבול
 38 יום את חולק בה דכתבי (ויקרא ז) הבחן
 39 ומחטא אותה יאכלנה ואוקמנא לעיל (הך
 40 עט) דחלקה: מקום שחורע כתיב במנחתך.
 41 שאם התנחת מנחה והקרבת אפילו אתה
 42 טהור אי אתה אוכלה כדכתיב כל מנחת כהן
 43 כליל וגו' (ויקרא ז) אינו דין שאיך. כל זמן
 44 שאתה טהור ויום ואתה ארץ להקריב מנחת
 45 ישראל כתיב כתיב. בחתך. בחתוקך. לבחן המקריב
 46 אותה לו תהיה. במנחה כתיב: ומה במקום בו'
 47 טהור קדושה ליה לטבול לו וכדי שלא חילוק
 48 עומ: שכשם שחורע כתיב. במנחתך כתיב חורע
 49 כתיב במנחתך: תן לי מנחה ושוק. חיתני כתיב
 50 ואוכל לערב: שכן חורע כתיב אצל נשי ועבדי.
 51 אף שבאני טהור שאינו שמי' להאכילה להם
 52 יצא טבול יום. פהו. נפש. קליוו וחורטיו.
 53 שרחה דורש לתנאן ואומר מנח' חיתני כתיב:
 54 אנון מינייהו כו'. שאף הם נרדיים מן המקראת
 55 הללו שאינו ראויין לעבודה: פיר' רב אחאי
 56 וליבא וליחתי ר' אלעזר ב' משעון בנאי
 57 מנחה

17 **בַּיְתִיִּים, מְהוּ: בְּשַׁעֲתָהּ וְרִיקָה וּבְשַׁעֲתָהּ הַקְּטָרָה בְּעֵינֵי, וְהִיאָפָא. או דְּלִמָּא, עַד שִׁיחָא מְהוּר**
 18 **מִשַׁעֲתָהּ וְרִיקָה וְעַד שַׁעֲתָהּ הַקְּטָר הַלְבִּיִם. תִּיקוּ. אָמַר רַבָּא, הָאֵי דִינָא, מְרַבֵּי אֲלַעְרוּ בְּרַבֵּי**
 19 **שְׁמַעוֹן, וְהִיאָפָא. דְּאָמַר בְּבֵית כִּפְסָא דְּנַתְהוּ. בָּא טְבוֹל יוֹם וְאָמַר, תֵּן לִי מִמְּנַחְתָּהּ אוֹכֵל. אָמַר**
 20 **לוּ, וְהָא אֵם בְּמִקּוּם שְׂיִפָּה בְּחָד, בְּחַטָּאתֵיהּ, דְּחִיתִידֵי מִחַפְּסַת יִשְׂרָאֵל. מִקּוּם שְׂחֹרַע בְּחָד,**
 21 **בְּמִנְחָתֵיהּ, אִינוּ דִין שְׂאִידִידֵיהּ מִמְּנַחְתָּהּ יִשְׂרָאֵל. וְהָא אֵם דְּחִיתִינֵי מִחַפְּסַת יִשְׂרָאֵל, שְׂכִשְׁם שְׂיִפָּה**
 22 **כְּחֵי, קָד יִפָּה בְּחָד. תִּדְחִידֵי מִמְּנַחְתָּהּ, בְּחָד, שְׂכִשְׁם שְׂחֹרַע כְּחֵי, קָד הוֹרַע בְּחָד. הָרִי הוּא אוֹמַר**
 23 **'לִפְהֵן הַמְּקָרִיב אוֹתָהּ לוּ תַּהַו', בָּא הַקְּרֵב וְאוֹכֵל. תֵּן לִי מִחַפְּסַת יִשְׂרָאֵל, וְאוֹכֵל. אָמַר לוּ,**
 24 **וְהָא בְּמִקּוּם שְׂחֹרַע כְּחֵי, בְּמִנְחָתֵיהּ, דְּחִיתִידֵי מִמְּנַחְתָּהּ יִשְׂרָאֵל. מִקּוּם שְׂיִפָּה כְּחֵי, בְּחַפְּסַתֵיהּ, אִינוּ**
 25 **דִּין שְׂאִידִידֵיהּ מִחַפְּסַת יִשְׂרָאֵל. אָמַר לוּ, וְהָא אֵם שְׂדִיחִיתִי מִמְּנַחְתָּהּ יִשְׂרָאֵל, שְׂכִשְׁם שְׂחֹרַע**
 26 **כְּחֵי, קָד הוֹרַע כְּחֵי. תִּדְחִינֵי מִחַפְּסַת יִשְׂרָאֵל, שְׂכִשְׁם שְׂיִפָּה בְּחָד, קָד יִפָּה כְּחֵי. הָרִי הוּא**
 27 **אוֹמַר 'לִפְהֵן מִחַפְּסַת אוֹתָהּ יֹאכְלֵנָה', בָּא חֶמָא וְאוֹכֵל. אָמַר לוּ, תֵּן לִי מְנַחֵי וְשׁוֹק וְאוֹכֵל.**
 28 **אָמַר לוּ, וְהָא בְּמִקּוּם שְׂיִפָּה בְּחָד, בְּחַפְּסַתֵיהּ, דְּחִיתִידֵי (מִחַפְּסַת יִשְׂרָאֵל) [מְנַחֵי וְשׁוֹק]. מִקּוּם**
 29 **שְׂחֹרַע בְּחָד, בְּשְׁלֵמִים, שְׂאִין לָךְ בְּהֵן אֵלָא חוּה וְשׁוֹק, אִינוּ דִין שְׂאִידִידֵי. מַה אֵם דְּחִיתִינֵי**
 30 **מִחַפְּסַת, שְׁכָן הוֹרַע כְּחֵי אֲצֵל נָשִׁי וְעַבְדֵי. תִּדְחִינֵי מְנַחֵי וְשׁוֹק, שְׂכָן יִפָּה כְּחֵי אֲצֵל נָשִׁי**
 31 **וְעַבְדֵי. הָרִי הוּא אוֹמַר 'לִפְהֵן הוֹרַק אֵת דִּם הַשְּׁלֵמִים, לוּ יְהִי, בָּא וְרוֹק וְאוֹכֵל. יִצֵּא**
 32 **טְבוֹל יוֹם, קָלִיוו וְחֹרְטֵיהּ לוּ רֵאשׁוּ. אוֹנָן מִימֵינוּ, מְחוּסַר פְּרָהּ מִשְׁמַאלוּ. פְּרוּךְ רַב אַחֵאי,**
 33 **לִימָא לִיה תֵּן לִי מְכַבּוֹר וְאוֹכֵל. מְשׁוּם דְּאָמַר לוּ, וְהָא בְּמִקּוּם שְׂחֹרַע כְּחֵי, בְּחַפְּסַת, אֲצֵל**
 34 **נָשִׁי וְעַבְדֵי, דְּחִיתִידֵי מִחַפְּסַת יִשְׂרָאֵל. מִקּוּם שְׂיִפָּה כְּחֵי בְּכַבּוֹר, דְּכֹלִיחָה דִּילֵי הָיִא, אִינוּ**
 35 **דִּין שְׂאִידִידֵי מִמְּנָה. וְהָא אֵם דְּחִיתִינֵי מִחַפְּסַת, שְׂכִשְׁם שְׂחֹרַע בְּחָד, קָד הוֹרַע כְּחֵי. תִּדְחִינֵי**
 36 **מְכַבּוֹר, שְׂכִשְׁם שְׂיִפָּה בְּחָד, קָד יִפָּה כְּחֵי. הָרִי הוּא אוֹמַר 'אַתְּ דְּמִם תִּזְרוֹק עַל הַמְּנַחֵי,**
 37 **וְאַתְּ חִלְבֵּם תִּקְטִיר, וּבִשְׂרֹם יְהִי לָךְ', בָּא וְרוֹק וְאוֹכֵל. וְאִידֵךְ פְּרוּךְ, מִי כְּחֵיִם וּבִשְׂרֹם לִפְהֵן**
 38 **הוֹרֵק', וּבִשְׂרֹם יְהִי לָךְ' כְּחֵיִם, אִפְּלוּ לִבְתָּן אַחֵר. וְהִיכֵי עֲבִיד הִכֵּי. וְהָאָמַר רַבָּה בַּר בַּר**
 39 **חֵינָא אָמַר רַבֵּי יוֹחָנָן, בְּכָל מִקּוּם מוֹתֵר לְהַרְרֵי, חִינָן מְפָרְזֵן וּמְבִית כִּפְסָא. לְאוֹנָן, שְׂאִינֵי:**

דינא תן לי מכבור ואוכל. לערב אמר לו טהור מה אם במקום בו' את דמם תזרוק. בכבור כתיב בו' וזרק ואוכל ואיעז' דאין בכור נאכל במזולקת שאינו
 ניתן לאשוי משמר אלא לכל כהן שירצה כתרומה וכפרתיו הבכור מיתו תיפוק לן מינה ולא יתנו בכור אלא למי שראוי לעבודה באותה שעה והכי עבד
 הכי. רבי אלעזר רבי שמעון דאמר האי דינא בבית הכסא: לאוננן. שהיתה שמעונו עשורה פשו מוהררה בה על כדורו ודוגמתו שמעתי בקדושין (הך דג).
 מנח'

1 הניחא למדר מותרות לנרבת ציבור אולי. תימה לדידיה מ"ש דמעט מותרות טפי מאלת
2 תמיד ו"ל דסברא הוא למעטי טפי מותרות משום דהו מעיקרא לאיש? 2
3 למדר לנרבת יחיד מאי איבא למישר. תימה מאי קשיא ליה הא רבי יהודה דמעט הבא
4 עולת הקדש הוא דקאמר בסמוך לנרבת ציבור אולי דקתני ששה לנרבת ולי לנרבת יחיד לא

5 הלא משמיה בשופר דריבון חייב עדין שמימי ו"ל
6 ודא שמיע ליה חזאי ברייתא תרע א"ש עמע
7 ליה אתה הדר ביה רבי יהודה ממדרשו של יודיע:
8 לא מביעיא למדר קדשי ברוך הבית הפסי
9 מדאורייתא. תימה למדר קרא אבנאי איצטרך קרא
10 הבא דאם שחט קודם פרייה אין עורה לכהנים
11 פשיטא דקדשי ברוך הבית יהו בכלל העבודה
12 והערכה: א"ן לי אלא עולת איש גרים נשים
13 ועבדים מנין. משמע מדר קרא הוה מעמטין נשים
14 ועבדים והו דא דהא דלפני מהדרי בגיש וזה
15 לה מאשה הקדשה ורבי יוחנן דבפניו דתובל (ב"ק
16 דף פח) מצייר תרי קראי רבי נחמד חד למעטי
17 נשים (חד) למעטי עבדים ורבי דגלי מצות הוא
18 דילפינן מהדרי בגיש וזה לא אבל בני עדות לא
19 שייך למעוף דאין תולב באננות שהרי משה
20 ואחריו לא מעדיין לא משום דלי מהדגני הלכך
21 הכיבא דגלי גלי.

22 ומודה
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
הניחא למדר מותרות לנרבת ציבור אולי. תימה לדידיה מ"ש דמעט מותרות טפי מאלת
תמיד ו"ל דסברא הוא למעטי טפי מותרות משום דהו מעיקרא לאיש?
למדר לנרבת יחיד מאי איבא למישר. תימה מאי קשיא ליה הא רבי יהודה דמעט הבא
עולת הקדש הוא דקאמר בסמוך לנרבת ציבור אולי דקתני ששה לנרבת ולי לנרבת יחיד לא
הלא משמיה בשופר דריבון חייב עדין שמימי ו"ל
ודא שמיע ליה חזאי ברייתא תרע א"ש עמע
ליה אתה הדר ביה רבי יהודה ממדרשו של יודיע:
לא מביעיא למדר קדשי ברוך הבית הפסי
מדאורייתא. תימה למדר קרא אבנאי איצטרך קרא
הבא דאם שחט קודם פרייה אין עורה לכהנים
פשיטא דקדשי ברוך הבית יהו בכלל העבודה
והערכה: א"ן לי אלא עולת איש גרים נשים
ועבדים מנין. משמע מדר קרא הוה מעמטין נשים
ועבדים והו דא דהא דלפני מהדרי בגיש וזה
לה מאשה הקדשה ורבי יוחנן דבפניו דתובל (ב"ק
דף פח) מצייר תרי קראי רבי נחמד חד למעטי
נשים (חד) למעטי עבדים ורבי דגלי מצות הוא
דילפינן מהדרי בגיש וזה לא אבל בני עדות לא
שייך למעוף דאין תולב באננות שהרי משה
ואחריו לא מעדיין לא משום דלי מהדגני הלכך
הכיבא דגלי גלי.
ומודה
בית. דקאמר ליה אם כן מטלת מדרשו של יודיע הבחן ולא אהדר להו מדי: ששה לנרבת. ב"ג שפורת שהו במקדש קמיידי רכתוב עליהן תתלין דחתין ותתקלין עתיקין קיטין
ונתלי עולה עולם וזהו הכרח לנרבת וששה לנרבת ומפרש מאי נרבו ששה לנרבת: ה"ג ששה לנרבת לעולה הבאת מן המותרות ואלו הכהנים ובאין בעודה: אשם לח. א'
אשר ליה אשם לח. ושבט נאמר אשם לבחן כהנאט באשם תורה ארת לחם וגו' הא כיצד כל רבד הבא ממזרח תזאת כגון מפרש מעת לחזתא ויתוהה מן המזרח אשתא
בחן גרן דאולי לראיה דקיימא לן (תמורה דף ת). כל שבחטאת מתה באשם רועיה ילקח בחן כו'. ומנאו שני כהובים מקיימין אשם לח' בשר לעולה ואשם לבחן העור הייתי
כתובים כאל אשם לבחן העורא לא יבאו וגו': אלא פ' בראי מוק' לה. לאת דהני לעיל פ'ט לעילת הקדש. וברבי יודיע. דאמר וכרם עצמן עולות ודמיהן ופלו עם שפאר
ובדמיהם ואולי דאין א"ר יודיע שחט מנבח עליוהו מעיקרא אמאי חזוי חולקת הקדש אבא בעור מודה דחיל עלה קודשת ברוך הבית. הפקדשי נכבוי. עולת הבית. הראיות
למבח. תמימים וזרים יסבדו לרביי עולות כו'. וק"ל במהרה (ר"ה ל) הנתפס תמימים לבדק ברוך כשתון פרוץ אינן פרוץ אלא למבח שכל הראוי למבח אלא יוצא מיד
מנבח לעולם. וזרים עצמן יקרבו עולות. ולאו שחט הואש דקסבר ארז חולקת הקדש ואינ' יודיע שחטא דמיהן שחטא דמיהן שחטא דמיהן שחטא דמיהן שחטא דמיהן שחטא דמיהן
עצמן לא יקרבו שלמים עד שימכרו דמיהן ודמיהן שחטא דמיהן שחטא דמיהן שחטא דמיהן שחטא דמיהן שחטא דמיהן שחטא דמיהן שחטא דמיהן שחטא דמיהן שחטא דמיהן שחטא דמיהן
הקיימין עולות אלא יודיע לעיל פ'ט לעילת הקדש: אשם' לרבי יודיע. כלומר ואינ' דאמר ר' יודיע ארז חולקת הקדש ורבי יודיע אלא למבח שחטא דמיהן שחטא דמיהן שחטא דמיהן
הבית לא שחט כשאר קדשי מנבח שעורותיהן לכהנים דמודה הוא שהער נתפס לבדק הבית כשאר נכסים שלו: ואין לו יודיע. דאין לה בעלים. ה"ג עולת איש אין לי אלא
עולת איש עולת נשים ועבדים מנין כו' ב' העולה. קרא תירא הוא דלא איצטרך למכנת אלא העור לבחן אלא לרבת בא. הואיל ולא עלתה לבעלים. ואף על פי שהיא כשרה

1 **מתני'** כל שלא זכה המנבח בכשרה. כגון שאירע בה פסול קודם זריקה ולא
2 היה לה שעת הזרה למנבח: עושה לכהנים. מקראי איתרביא בכריתא בגמרא:
3 ואחד עולת האשה. דאיתרביא נמי מקרא: עויות קדשי קדשים. חטאות ואשמות
4 לכהנים כדמפרש עטמא ואולי. וזה המנבח מוכיח. כלומר ואין לך לומר מנבח ויכיר

5 שונה בכשר העולה ולא זכה בעורה ולא זכה במנבח אלא אתה
6 אל תמנבח בקדשי קדשים שאינ' שוכו כרתים
7 בשבין לא יכוי בשבין אן זו הכחה שאין
8 למנבח עור בכל מוקם אבל לכהנים מעינו
9 שוכו בעור העולה וקל וחתמי שוכי בעורה
10 קדשי קדשים: **גמ'** פ'ט לעולת הקדש. לקמה
11 אטו גר לאו איש עולה נרים. לקמה פ'רץ
12 אשמות של רעיה כגון תמורת אש
13 שמתו בעליו ושכיפרו בעליה באור דקיימא לן
14 ירעו ועליו ופלו דמיהן לנרבת הוא עולה
15 ק"ל המנבח ודלא ידעתי אש הוא אלא נבח
16 עבור היא תסכה משל עבור ואין בעליו סומך
17 עליה ואינו שוחטה כרתמן במהרה (דף כ'
18 הניחא כו'. פולגתא דרבי אליעזר ורבנן כל
19 במהרה (שם) לנרבת עבור. לקיץ המנבח
20 לנרבת יחיד. בעליו של אשם שניתותר הוא
21 עצמו מביא עולה ברמיזו והוא סומך עליה
22 ושוטהה מנכתי קריבין משלה. כוונתו רבא
23 (וימא דף לז). גבי וערך עליה העולה דילפינן
24 מניה מנין שלא ידא דבר קודם למדר של
25 שחר ת"ל וערך עליה העולה וגו' ואמרין גמ'
26 לתמורה ואמר רבא העולה משמע מעלה
27 ראשונה האמורה בסודר קריבנות היום הבא נמי
28 עור העולה כתיב העולה ראשונה ושפורשה
29 מתחילה לשם עולה ולא הבאה ממותרת אשם
30 המתותר וטאת ולקמה פ'רץ הוא ק"ל עורה
31 לכהנים ממדרשו יודיעי הבחן. פ'ט למתפס
32 עולות לבדק הבית. שחר עולה לכהנים: ולא
33 מביעיא וכו'. כ"פ בתירא (תמורה דף ז' ב')
34 דקאמר עולת המתפס עולה לבדק הבית אין
35 בה אלא עיבוב וזרימים כלבד ומתובנין לעולה
36 המתפס עולה לבדק הבית אסור לשוחטה
37 עד שהפירה ומשני עליה האי ומצריך ליה
38 פריה מדרבנן מכלל נאמן דמתוכי בעי למעמי
39 דאורייתא ולענין עורה לא מביעיא למדר
40 מדאורייתא הפסה בה קודשת ברוך הבית דאין
41 עורה לכהנים אם שחטה עד שלא נפרת דלאו
42 עולת איש הוא אלא עולת הקדש: אשם' אפי'
43 גמ' מדרבנן בעלמא כו'. מדאורייתא לא
44 הני מיילי מדאורייתא אבל בער דשל מנבח
45 הוא ואין קודשת חלה עליו שאנו שלו על פ'ר
46 אבל עור דלא מנבח מנבח הוא וכהנים אבותי
47 לא זכו לה פנים כגון כרבי יודיע. לקמה
48 מייתי לה דאמר אין עורה לכהנים: הא הדר

49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61

1 ומודה רבי שאין הפשט קודם וריקה. משמע הבא לדב"ע היבא גדול פסול קודם
 2 הפשט וקודם וריקה אין חדם מרצה על העור ותימה דבסוף הגדול קנא (ביק
 3 דף קיא) אמר בני נתן אשם ליהודי וכפי לידעה דאם קודמו בני יהודי וכריבו את
 4 הכותב לבדה מפני שלא הוצרכו לעמוד על שאר עורות מה תוא עליון כדכתיב
 5 עופה את לא חוי הדיעו קודם הפשט וריקה

1 לא יזכו בעורה אשר הקריב. כל הקרבתו במשמעו; שובח כבשה. באמרו: שכן
 2 לא זכה במקצת עורות שלא מציעו עור למזבח תאמר בכתיבם שזכו במקצת
 3 בעור העולה כל עצמו כו'. אין לנו להביא ראיה לשאר עורות מעלה שטרט בה
 4 הכותב לבדה מפני שלא הוצרכו לעמוד על שאר עורות מה תוא עליון כדכתיב
 5 עופה את לא חוי הדיעו קודם הפשט וריקה

6 ודחלת הבאות בפסול וי"ל דהתם לאחור שחיתו
 7 האשם יכול להביא כסף קודם וריקה קרינא בידי
 8 מלכד אל הכהנים אשר יכפר בו כיון עדיין
 9 לא נפלא הלכך לא חשיב פסול קודם וריקה
 10 ומיהו קשה כיון דאיכא הפסול בידם מה י"ל קודם
 11 וריקה ומה י"ל לאחור וריקה וי"ל דחייב דמי שצנעא
 12 טריפה בבני מניעם לרבי תנינא עין הכהנים
 13 הואיל ולא הזכיר פסולו קודם הפשט לרבי וקודם
 14 וריקה לרבי אלעזר מרצה על העור (הב"ה) וקשה
 15 ודניא בתוספתא דמסכת תבואה א"ר אשמו קודם
 16 גזול לא הוה אהרן מפרסח במועד שביא א"ר
 17 אלא תעובר צורתו ותצא לבית השריפה אלא
 18 אין תקנה לביא הגדול קודם ששחט ואין לומר
 19 היינו מדרבנא אלא תנאי כפיאא בני מועדע (לעיל)
 20 (דף ו) הריקס השריפה אלא שמי לא הוה אהרן
 21 ממנסי בדמו אלא תעובר צורתו ותצא לבית
 22 השריפה ומחכא מוכח פ' קטא נדמחז (דף ה)
 23 יש מתירס זמן לאו ביום אמינא זמן התורה פסול
 24 עריך עבור צורה כדנניא פרק כיצד זולין
 25 (פסחים דף ס) כל פסולו בנופי שרף מיד מרב
 26 ובעלים תעובר צורתו ופסולו בנופי חיי כו'
 27 פיגול וטריפה נבלה אבל הקדמה לא. ב"ר
 28 מאן

1 לא יהו הפהנים ופאין בעורה, תלמוד לומר 'עור
 2 העולה' מכל מקום. 'עור העולה', אין לי אלא עור
 3 העולה, עורות קדשי קדשים, מנין, תלמוד לומר 'עור
 4 העולה אשר הקריב'. וכול, שאני מרבה אף קדשים
 5 קלים, תלמוד לומר 'עולה', מה עולה קדשי קדשים,
 6 אף כל קדשי קדשים. רבי שמעאל אומר, 'עור
 7 העולה', אין לי אלא העולה, עורות קדשי קדשים,
 8 מנין. ודין שאין, ומה עולה שלא זכו בכשרה, וכו
 9 בעורה. קדשי קדשים שזכו בכשרן, אינו דין שזכו
 10 בעורה. מנזח ויחי, שזכה בכשרי ולא זכה בעור.
 11 מה למנזח, שכן לא זכה במקצת. תאמר בפניהם
 12 שזכו במקצת, הואיל וזכו במקצת, וכו בכוליה. רבי
 13 אומר, כל עצמו לא הוצרכנו אלא לעור העולה
 14 בלבד. שפכל מקום, העור מתקף אחר הפשט. פרים
 15 הנשרפין ושעירים הנשרפין, הן ועורותיהן [גשרפין]
 16 עוקמן. תפוח ואשם, וזבחי שלמי ציבור, מתנה לבתן.
 17 רצו מפשטין אותן. לא רצו, אוכלין אותן על גבי
 18 עורן. קדשים קלים לבקלים, רצו מפשטין אותן.
 19 רצו, אוכלין אותן על גב עורן. אכל עולה, נאמר פה

20 והפשט את העולה ונתח אותה לנתחיה'. וכול, לא יהו הפהנים ופאין בעורה, תלמוד לומר
 21 'עור העלה אשר הקריב'. לו יהיה, פרט. למבול יום ומחוסר פיפורים ואוגן. שיכול לא
 22 וזכו בכשרי שהוא לאכילה, וזכו בעור לאכילה, תלמוד לומר 'לו יהיה', פרט למחוסר
 23 פיפורים וטבול יום ואוגן. ותנא קמא, נמי תיפוק לי מדינא. מילתא דאתיא בכל וחומר,
 24 מרד וכתב לה קרא. ורבי שמעאל, האי אשר הקריב, מאי עביד ליה. פרט, למבול יום
 25 ומחוסר פיפורים ואוגן. ותיפוק ליה, מ'לו יהיה'. רבי שמעאל למעמה, דאמר רבי יוחנן
 26 משום רבי שמעאל, נאמר בעולה לו יהיה, ונאמר באשם לו יהיה, מה להלן ע'צמאותו
 27 מותרין, אף פאן עצמותיו מותרין. מופני. דאי לא מופני, איכא למיפרד, מה לאשם, שכן
 28 בשור מותר. לו יהיה, קרא ויתרא הוא: מושנה כל הקדשים שאירע בהן פסול קודם
 29 להפשטין, אין עורותיהן לכהנים. לאחר הפשטין, עורותיהן לכהנים. אמר רבי תנינא סגן
 30 שהתפשט ממי לא ראתי עור שיצא לבית השריפה. אמר רבי עקיבא, ומתכוין לומר, מדינא
 31 שהתפשט את הכבור, ונאמר מריפה, נאמרו לכהנים בעורה. ונתקמו אומרין, אין
 32 ראני ראה, אלא יצא לבית השריפה: נמרא כל שלא זכה המזבח בכשרה, לא זכו
 33 הכהנים בעורה. ואף על גב דאפשטיה לעור קודם וריקה. מני, רבי אלעזר ברבי שמעון היא,
 34 דאמר, אין תרם מרצה על העור בפני עצמו. אימא סיפא, כל הקדשים שאירע בהן פסול
 35 קודם הפשטין, אין עורותיהן לכהנים. לאחר הפשטין, עורותיהן לכהנים. אהאן לרבי, דאמר,
 36 תרם מרצה על העור בפני עצמו. רישא, רבי אלעזר ברבי שמעון. סיפא, רבי. אמר אבי,
 37 מדיסיפא, רבי היא. רישא נמי, רבי היא. ומודה רבי, שאין הפשט קודם וריקה. רבא אמר,
 38 מדירשא, רבי אלעזר ברבי שמעון, סיפא נמי, רבי אלעזר ברבי שמעון. ומאי 'קודם הפשט',

1 כל הקרבתו במשמעו; שובח כבשה. באמרו: שכן
 2 לא זכה במקצת עורות שלא מציעו עור למזבח תאמר בכתיבם שזכו במקצת
 3 בעור העולה כל עצמו כו'. אין לנו להביא ראיה לשאר עורות מעלה שטרט בה
 4 הכותב לבדה מפני שלא הוצרכו לעמוד על שאר עורות מה תוא עליון כדכתיב
 5 עופה את לא חוי הדיעו קודם הפשט וריקה
 6 ודחלת הבאות בפסול וי"ל דהתם לאחור שחיתו
 7 האשם יכול להביא כסף קודם וריקה קרינא בידי
 8 מלכד אל הכהנים אשר יכפר בו כיון עדיין
 9 לא נפלא הלכך לא חשיב פסול קודם וריקה
 10 ומיהו קשה כיון דאיכא הפסול בידם מה י"ל קודם
 11 וריקה ומה י"ל לאחור וריקה וי"ל דחייב דמי שצנעא
 12 טריפה בבני מניעם לרבי תנינא עין הכהנים
 13 הואיל ולא הזכיר פסולו קודם הפשט לרבי וקודם
 14 וריקה לרבי אלעזר מרצה על העור (הב"ה) וקשה
 15 ודניא בתוספתא דמסכת תבואה א"ר אשמו קודם
 16 גזול לא הוה אהרן מפרסח במועד שביא א"ר
 17 אלא תעובר צורתו ותצא לבית השריפה אלא
 18 אין תקנה לביא הגדול קודם ששחט ואין לומר
 19 היינו מדרבנא אלא תנאי כפיאא בני מועדע (לעיל)
 20 (דף ו) הריקס השריפה אלא שמי לא הוה אהרן
 21 ממנסי בדמו אלא תעובר צורתו ותצא לבית
 22 השריפה ומחכא מוכח פ' קטא נדמחז (דף ה)
 23 יש מתירס זמן לאו ביום אמינא זמן התורה פסול
 24 עריך עבור צורה כדנניא פרק כיצד זולין
 25 (פסחים דף ס) כל פסולו בנופי שרף מיד מרב
 26 ובעלים תעובר צורתו ופסולו בנופי חיי כו'
 27 פיגול וטריפה נבלה אבל הקדמה לא. ב"ר
 28 מאן

מרצה על עור חלזן בפני עצמו בלא הרצאת בשר; ומודה רבי שאין הפשט קודם וריקה. אמר רבי תנינא סגן שהתפשט ממי לא ראתי עור שיצא לבית השריפה. אמר רבי עקיבא, ומתכוין לומר, מדינא שהתפשט את הכבור, ונאמר מריפה, נאמרו לכהנים בעורה. ונתקמו אומרין, אין ראני ראה, אלא יצא לבית השריפה: נמרא כל שלא זכה המזבח בכשרה, לא זכו הכהנים בעורה. ואף על גב דאפשטיה לעור קודם וריקה. מני, רבי אלעזר ברבי שמעון היא, דאמר, אין תרם מרצה על העור בפני עצמו. אימא סיפא, כל הקדשים שאירע בהן פסול קודם הפשטין, אין עורותיהן לכהנים. לאחר הפשטין, עורותיהן לכהנים. אהאן לרבי, דאמר, תרם מרצה על העור בפני עצמו. רישא, רבי אלעזר ברבי שמעון. סיפא, רבי. אמר אבי, מדיסיפא, רבי היא. רישא נמי, רבי היא. ומודה רבי, שאין הפשט קודם וריקה. רבא אמר, מדירשא, רבי אלעזר ברבי שמעון, סיפא נמי, רבי אלעזר ברבי שמעון. ומאי 'קודם הפשט', וכו

מרצה על עור חלזן בפני עצמו בלא הרצאת בשר; ומודה רבי שאין הפשט קודם וריקה. אמר רבי תנינא סגן שהתפשט ממי לא ראתי עור שיצא לבית השריפה. אמר רבי עקיבא, ומתכוין לומר, מדינא שהתפשט את הכבור, ונאמר מריפה, נאמרו לכהנים בעורה. ונתקמו אומרין, אין ראני ראה, אלא יצא לבית השריפה: נמרא כל שלא זכה המזבח בכשרה, לא זכו הכהנים בעורה. ואף על גב דאפשטיה לעור קודם וריקה. מני, רבי אלעזר ברבי שמעון היא, דאמר, אין תרם מרצה על העור בפני עצמו. אימא סיפא, כל הקדשים שאירע בהן פסול קודם הפשטין, אין עורותיהן לכהנים. לאחר הפשטין, עורותיהן לכהנים. אהאן לרבי, דאמר, תרם מרצה על העור בפני עצמו. רישא, רבי אלעזר ברבי שמעון. סיפא, רבי. אמר אבי, מדיסיפא, רבי היא. רישא נמי, רבי היא. ומודה רבי, שאין הפשט קודם וריקה. רבא אמר, מדירשא, רבי אלעזר ברבי שמעון, סיפא נמי, רבי אלעזר ברבי שמעון. ומאי 'קודם הפשט', וכו

זבחים. פרק שנים עשר – טבול יום דף קד עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)"
 רש"י תוספות

1 רבי אלעזר ברבי שמעון ש' קסבר בורקה כשרה תליא היתר אעור אבל נפסל
 2 בשך קודם זריקה אין היתר מותר ואפילו הפשט קודם פסולה מ"ל. היום מרצה
 3 על הטר לאתר שפסל בשר. כרבי אליעזר. דאמר דם אע"פ שאין בשר. אליבא
 4 דר' אליעזר ב"ק לא פליגי. כלומר מליחה דרבי אלעזר ברבי שמעון דאמר לא
 5 הוצרע ודאי פלוגתא היא דעל כרחך מודה
 6 הוא דאילו רבי אלעזר לא קאי כותיה דהא
 7 קאמר זרוק לבתחילה א"פ ע"פ שאין בשר כגון
 8 אבר או נשרף אלאמא זריקה ומעלייתא היא. כי
 9 פליגי אליבא דרבי יהושע. כלומר דאמר
 10 דמיד הוצרע כר' אלעזר ולא כרבי יהושע
 11 ליתא דאפילו אליבא דרבי יהושע אמרה רבי
 12 מליחה. ה"ג עד כאן לא א"ר יהושע א"ר
 13 בבשר זליבא פסידא לבתנים. ע"כ לא קאמר
 14 רבי יהושע אם אין בשר אין דם אלא לענין
 15 גלעות קרבן לבעלים וזבחה דליבא פסידא
 16 לכתבים והותרה אמרה (ורבים י) הבשר והדם
 17 אבל לענין עור דאיבא פסידא דבתנים אפילו
 18 רבי יהושע מודה. ולא מסתקנת להו שלא ברין
 19 אלא נשרף בשר או אבר וזריקה לבתחילה
 20 לתו זריקה וליבא זריקה דבתנים שודו לא קריב
 21 הקרבן וא"פ שרבי זרק היום זריקה להחיה
 22 הטרע אע"פ שלא עלה לו הקרבן הקרבה וי'
 23 וזכרתי ביה עור הועלה אשר הקריב טו'
 24 הוהו אייבער. דקתני ואם זרק הוצרע הניחא
 25 גבי נטמא איבא למשרע הניחך מרצה אבל גבי
 26 זרעא לא מרצה הניחך וקאמר אם זרק הוצרע
 27 אלאמא קיל היה לו לרבי יהושע בברשה ו'
 28 דאם אין בשר אין דם ואם זרק הוצרע הלכך
 29 גבי אבר ושדוף נמי אפילו בדיעבד לא נפסל
 30 כדאמרינן בביצה עולין פסידא (ע"ה) לענין עור
 31 מיהא מודה. למצות לא קאמר. דהני הכשר
 32 מעותן בכך וכי קאמר ר' זענא בגרשפין מומחה
 33 פסולו. והאיבא קודם הפשט וקודם זריקה.
 34 דבין לרבי בין לרבי אלעזר כרבי שמעון נשרף
 35 לרבי משום קודם הפשט ולרבי אלעזר משום
 36 קודם זריקה. לזון קאמר'. ממי אל ארתי
 37 עור מופשט יוצא לזון השריפה והנפסל קודם
 38 הפשט עורו נשרף וזון פשט ואין מפשטיט ארתי
 39 והאיבא אחר הפשט קודם זריקה. ולרבי אלעזר
 40 כרבי שמעון דהוא נותרף הוא ומשני רבי זענא
 41 כרבי מ"ל. דאמר הוצרע על העקר. ה"ג
 42 ואבאי אפילו תיבא כר' אלעזר בר"ש ומודה
 43 רבי שאין הפשט קודם זריקה. אפילו תיבא
 44 רבי זענא כרבי אלעזר ש"ל ודקא קטיל ק'
 45 דאי איבא אירע בו אחר הפשט קודם זריקה אל'
 46 איתרמי מיהא דאפילו לרבי דאמר היום מרצה
 47 על הטר בפני עצמו מודה הוא דאין הפשט
 48 קודם זריקה וילא הורגלו בכך וכל שכן לרבי
 49 אלעזר ברבי שמעון ולא הורגלו בכך. והאיבא נמצאת טריפה בניי מעיים.. לא נמצא פסול עד שהופשט ופסול זה קודם זריקה וקודם הפשט היה בו רקסיד רבין לרבי ובין
 50 לרבי אלעזר נשרף דאמרינן לרבי משום קודם הפשט ולרבי אלעזר משום קודם זריקה. והואיל ולא הזכיר פסול קודם הפשט למה לי דאמרינן כבוד. דאפילו בגבולין.
 51 על הטר והבשר ישרוף כשאר פסולי קדשים. אלא מאי ק"ל רבי עקיבא. כיון דשמעיה לרבי זענא דאמר בשאר קדשים מרצה למה לי דאמרינן כבוד. דאפילו בגבולין.
 52 כבוד כיון דנשתחו בו מביניה על ממו ולא החרזו הכתוב אלא באבילה כרתיבי (ברבים טו) בשעירין תאבלנו אבל אם מת עורו אסור וטעון קבריה ואומרינן רבי
 53 עקיבא דהכא ולא ניכר טריפה עד לאחר הפשט שראה שחיתו והפשט עורו כאלו נורק דמו במקדש ונמצא טריפה לאתר הפשט: כשר בקבורה. דאין מאבילין קדשים
 54 כלכבים השריפה ליבא דאין שריפה כלשהי אלא כשהוא כשרה למה לא השריפה למה לא השריפה אלא ר"ל. האי פירושא אלא ה"ל חלכה
 55 כדברי חכמים ותו לא מדיי הלמידי (ורבינא היא טעו במה ששענו בבשנתנו מנמליחיהו דרגין לבית השריפה יבא ואני סבור דרגון לא אודיע
 56 קימי דאירחי בבכור בגבולין אלא אודיעו זענא קימי דאירחי בקדשי המקדש: מתני' נשרפין בבית הדרשן. חזן לי מוחזת כדילין לקמן בפרקי: ומצאנן בנייה. למסוקין
 57 ברוך כרתיבי (ויקרא טו) ודחשקן אותם וז': שלא נמצאתו. שנפסלו טענין שריפה כשאר פסולי קדשים: בבית הבירה. פעמים בעורה פעמים בדר הבית כדאמרינן בגמרא:

1 **מאן** דאמר לא הוצרע כרבי יהושע. תימה היכי מיז סבר כותיה הא קתני ומודה רבי
 2 יהושע דאם זרק הוצרע כדבסמוך ונראה לפרש ומי לא הוצרע כר' יהושע גזר
 3 נטמא בשר או נפסל דלא זרוק אטו אבוד ושרוף זליבא בשר כלל דהתם אפילו בדיעבד
 4 לא הוצרע והכא נמי אין דהם מרצה על הטר בפני עצמו אפילו בדיעבד נטמא זריח אטו
 5 אבוד ושרוף ולא מיידי כאבד ושרוף אלא
 6 בנטמא או נפסל ומי הוצרע ע"כ לא קאמר רבי
 7 יהושע דגזר אטו אבוד ושרוף ולא חרוק אלא גבי
 8 בעלים זליבא פסידא דבתנים שדוףין לא זכו
 9 בעורו וליבא עור דאיבא פסידא וזכרתי
 10 זכו כתנים שמעורר היום התם לא גזרינן אטו אבוד
 11 ושרוף מדי דהוה אייבער פי פסולין וזכא
 12 ותומא דיעביד אט זרק הוצרע ולא גזרינן וזכא
 13 נמי מרצה היום על הטר בפני עצמו ופירוש
 14 הקנטוס דוק. מ"ל קעבא מדבריו לנטו כו'.
 15 משמע דוקא בעורו יאותו הכתנים אבל בבשרו
 16 לא דאפילו לזנים אסור וזקשה דרר אפרים
 17 דבפרק לא פסולי המוקדשים (בבברות דף לב)
 18 מתיר רבי עקיבא אפילו לזנים ולעיל פי ברש פ'
 19 השריבות (דף ע"א) אבל לא היתרו מומחה לא
 20 משמע דוקא משום שריפתו לא אלו בלא
 21 והיני דלא כר"מ דקטין בפ' (כל פסולי המוקדשים
 22 דף ק"ג) בבכור ששחטו שלא על פי מומחה כמאן
 23 דקדק בחלכות גולות דלא קתני לרבי
 24 מאיר במדותיו דוקא במדותיו ולא בקסיו:
 לא

1 הוצרעה/ כרבי אלעזר. ומאן דאמר לא הוצרעה/ כרבי יהושע. אליבא דרבי אלעזר, כולי
 2 עולמא לא פליגי. כי פליגי, אליבא דרבי יהושע. מאן דאמר לא הוצרעה/ כרבי יהושע. מאן
 3 דאמר הוצרעה/ אמר לה, עד כאן לא קאמר רבי יהושע התם, אלא בבשר, דליבא פסידא
 4 לבתנים. אכל עור, דאיבא פסידא לבתנים, אפילו רבי יהושע מודה. מידו דהוה אדעבד,
 5 דתנן, נמקא בשר או נפסל או שניא חזין לקלעים, רבי אלעזר אומר, זרוק. רבי יהושע
 6 אומר, לא זרוק. ומודה רבי יהושע, שאם זרק הוצרעה: אמר רבי זענא כגון הפהנים כו': ולא.
 7 תרי פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים. למצותו, לא כאמרינו. תרי קודם הפשט וקודם זריקה.
 8 חלזין, כאמרינו. והאיבא, אחר הפשט וקודם זריקה, לרבי אלעזר ברבי שמעון, דאמר, אין
 9 היום מרצה על הטר בפני עצמו. רבי זענא, כרבי סבירא ליה. ואיבעית אמיא, אפילו תולקא
 10 כרבי אלעזר ברבי שמעון, מודה רבי שאין הפשט קודם זריקה. והאיבא, נמצאת טריפה
 11 בכני מעיים. קסבר, נמצאת טריפה בכני מעיים, מרצה. דיקא נמי, דקתני, אמר רבי עקיבא,
 12 מדבריו למדרן שהמפשט את הכבוד ונמצא טריפה, שאיתו הפהנים בעורו, שמע מינה.
 13 ואלא, מאי קא משמעו לך, רבי עקיבא. הא, קא משמעו לך, אפילו בגבולין. אמר רבי תייא בר
 14 אבא, אמר רבי יוחנן, הלכה כרבי עקיבא. ואף רבי עקיבא לא אמר, אלא כשהתירו מומחה.
 15 אכל לא הוצרע מומחה, לא. והלכתא דברבי חכמים. בשר בקבורה (הערך שריפה):
 16 משנה פתחים הנשרפים, ושעירים הנשרפים, וזמן שהן פתחים ממוצות, וזמן שריפה בבית
 17 הדרשן ומצאנן בגרים. ואם אינן נשרפין ממוצות, נשרפין בבית הבירה (ואין נמצאנן בגרים.)

17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57

1 לא מחשבה הוא ולא פסלה אבל יתעורר פסלה. הימנה דבריש הוציא לו (ומאן דף
2 מה) בעי רב אפי' חישב בחינת קטרת מהו ת"ש הוסיף רבי עקיבא הקומץ
3 והקטרת כו' ומפסלי טבול יום פסולה נמי מלינה ומדפסלה לינה פסלה נמי מחשבה
4 ולא הדי דחבאנה א"ל דרומם דאביילת מובח מזה מ"ל מחשבה מה ל"ל אינה חבא
5 בכשר פרמ' העורפין וא"ל הית' פסלה מחשבה
6 בכשרת הא תעיל לנען בפרק ב"ש (דף מב) קטרת
7 ולבנה אן בהן משום פיגול ל"ל דעדי דברת
8 לזכא מחשבה מיהא פסלה מיהו דהוא אחטאות
9 יום הוה ל"ל דלא חייבי מנתי' ומעילה (דף יד.)
10 מודה רבי רבי שמעון לפסול מק"ז משלא לשמו
11 ובקטרת נמי אהני ע"ז ומלא מלא ממנחה והתם
12 הקשה בקונטרס אמאי הוה"ק לדרק מטבול
13 יום הוה ל"ל דלא חייבי מנתי' ומעילה (דף יד.)
14 דקתני בהדיא והכשרו ליפסל בטבול יום ובמחוס'
15 כפרים וליהו"ק דרבינו ר' יבא משום ההיא
16 מיידי קטרת ולא העתה כפרות' קדשי ביה
17 ההוא דמקדש בב"ל פסלה ביה לינה אבל
18 התם בקטרת דיום הכיפורים דיעקרה אינה בב"ל
19 אלא משום דלא אפשר כדאמר התם לעיל
20 והא אמרו' דלא מפסלה בלינה אבל ההיא
21 דרבי עקיבא משמע דמיידי בכל קטרת ועוד
22 י"ל דהיא מעילה איכא לחייבי מנתי' אלא
23 מיידי' כדאמר ר' עקיבא פגול וטעם אהו ארבעת כותב
24 מדרות כמו אבל אכול' טמאין ושהה משקן
25 טמאין ושהה רביעית יין ונכנס למקדש ושהה
26 כרי אבילה פרס חיוב הדיינו מדרבנן דפסול גייה
27 (והו' דרבנן) כדאמרו'הן בפרק בתרא זינתי (דף
28 פ) אבל הדיא דר' עקיבא פשיטא דאורייתא
29 ומפסל טבול יום ע"י צירוף יד' מדרבנן כל
30 הוה מתירין נמי בהו' פסול רבי צירוף וא"ל
31 והכי זריק ומפסלי טבול יום פסלה נמי לינה
32 והא מניחיהו במבחשת פסלה בטבול יום ולינה
33 לא פסלה עד שתתן במנחה כדאמר פרק קמא
34 דשבתות (דף יא.) ל"ל דהא נדפסלת בטבול יום
35 הדינו מדרבנן: **שיצא** רובו במעוט אבר. פי'
36 בקונטרס דרמב"ם ליה לענין טמא מתמנעס בהן
37 והקשה דבסוף כיצד צול' (פסחים פה) אמרנן
38 המוציא בשר פסח מחבורה לחבורה אינו חיוב
39 עד שיניח הוצאת כתיב כהו' כשבת ופר'י ממתני'
40 דהבא דהוי סובלין אוהו במנותח דקתני ראשונים
41 משטמאן בגדים אחרונים אין משטמאן בגדים עד
42 שיצאו ואף על גב דלא נח ומשני בגדרים
43 ואם כן רובו במעוט אבר דהבא אל מיידי
44 לענין שבת כיון דאגדו בפניה לא יטמא בגדים
45 ונראה לפרש דמבעיא ליה לענין לשורפו בפניה:
46 א

1 היו סובלין אוהו. הנשרפן כמעותו במנותח לקמן ליה' לה. הראשונים. בני אדם שניקן
2 במנות אוהו ששראש האחד יוצאים ראשונים עד שיצאו. האחרונים במנחה ליה' לה. תיך
3 הבשר. ודגמה שריפתן אין המסייע שוב כח טמאן בגדים אבל מקמי הכי כל המסייען
4 בשעת שריפה טמאין בגדים ובליל ליה' קמנרא: **גמ'** ששם שורפים מפסלי בשר קדשי
5 קדשים. אביחית אביחית קליה ופסלי
6 אימורם אפילו של קדשים עורה הדחיל
7 והקטרת הבשרין בעורה אף שריפת פסולין
8 בעורה כדילפינן בפסחים בפרק כל שעה (דף
9 דב.) מבקשז באש תשרף: קודם זריקת. שלא
10 הגיע זמנו לצאת לפיכך נשרפן בעורה. אחד
11 זריקה. שהגיע זמנו לצאת לפיכך נשרפן ח"ך
12 לעורה. וכפמנתי. וכשהו נשרפן כמעותו שלא
13 אירע ע"ז שום פסול. נשרפין חוין ל"ל. מחנות.
14 כדלפינן בפרקין: בין לאחרי זריקה. האיל
15 ועורין ל"ל יצאו: **בציציתא**. לאחר ששם מו
16 שתיעיל. פסולת אל נג' טבול: **בשר דבר אבילה**.
17 עלה או אימורין שוקן לאבילה מובח אבל הני
18 דלשריפה קיימי דלא אשבוך לה אלא או
19 באבילה מובח כדרכיב (שמות נב) לא ליה' חלב
20 חני וגו' או באבילות אדם כדרכיב (שם יב) לא
21 תותרו: וגו' ושיון שאם חישב כו'. ושיון רש'
22 וחבמי שחילוק בפ' ב"ש (לעיל גמ.) אפיגל
23 נתח במחאות הפשיות שאם חישב לאבילה
24 מבשר הפרים למחר או אם חישב בשחיטה על
25 כולו לשורפו ח"ך ל"ל מנותח למחר לא ששה
26 כולו מחשבת אבילה דבר שדרכו לאביל
27 בענין דהני לאו דרבן לאבול וגבי שריפה נמי
28 אע"ז דכי אורחיה חשיב אבילה מובח או אבילה
29 אדם בענין לפגול ומדי' פיגול נתח בפנימיים כן
30 אדם חישוב על הקטרת אימורים להקריבו למחר
31 לינה נמי לא פסלה. בבשר סוד' דאי לינה
32 פסלה מחשבת לינה נמי פסלה: **לינת אימורין**.
33 דבמדי' הקטרה ודאי פסלה לינה. ע"ז שיווק
34 בהש"ש. דכל זמן שלא נפסלה מנחה ומלילין כן
35 מדיספא. לענין מעילה בבשר איירי: **ירשא** נמי.
36 לענין לינה לענין בשר קאמר: דהני ליה.
37 במנותח דלעיל: **ופסול יציאה**. כיון שיצאו לפני
38 זריקת דמים שדחיון אל הגיע זמנו לצאת. יציאה
39 מהו שתיעיל. לפסולין לא יצאו מן העודה לפני
40 זריקת דמים: **מאי קמיבעיא ליה**. אמאי תפסול
41 דבר סופן לצאת: **א"ר** יביטה ר' אבא. כי קא
42 מבעיא ליה אליבא דמאן דפסלי בשר קדשים
43 קלים שיצאו לפני זריקת דמים משום דעדיין לא
44 הגיע זמנו לצאת בפרק כל התירי' (לעיל פ"ג)
45 הבא מאי מן אמרנן ע"ז מלי' בשעת קדשים
46 קלים דאין סופן חובה לצאת אבל הני שסופן
47 לצאת חובה לא מפסלי ביציאתן. לא פסול
48 בוטאחא ולינה. דקאמי אבא ומדורו ליה קאמי אבא
49 ומדורו ליה: **שיצא** רובו. ומיעוט אחד מן האמרים
50 משלים לרובא של בתוהו ליציאתה. מהו. מן הדי
51 יציאה לשמא את המתעסקת בהוצאת רובו או
52 לא הוי יציאה מן אמרנן שדי מיעוטא דאביר

1 **ובמחוסר כפיורים, ובל"נה. מאי לאו,**
2 **בו"ן מוג'לין בהן גבית תרשן, עד שיוחד הבשר.** מדיספא **בשר, רישא** נמי **בשר.** מדי'
3 **אוי'א. סיפא בשר, רישא אימורין.** **הא שמע, דתני לוי, שאירע בהן פסול ביציאתן.**
4 **מאי לאו, לינה, לא, פסול טומאה ופסול יציאה.** בעי רבי **אלעזר, יציאה, מהו שתיעיל**
5 **בפרים הנשרפים ושעירים הנשרפים.** **מאי קמיבעיא ליה.** אמר רבי **ירמיה בר אבא, אפי'א**
6 **דמאן דאמר, עדיין לא הגיע זמנו לצאת.** **מי אמרין, הני מילי, בשר דאין סופו לצאת**
7 **חובה. אבל הני, דסופן לצאת חובה, לא. או דלקמא, הבא נמי, לא הגיע זמנו לצאת.** **הא שמע, דתני לוי, שאירע בו פסול**
8 **ביציאתו. מאי לאו, פסול יציאה, לא, פסול טומאה ופסול לינה.** בעי רבי **אלעזר, פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים, שיצא**
9 **רובו במיעוט אבר, מהו. הני מיעוטא דאבר, בתר רובא שדינן ליה, והא לא נפקא ליה. או דלקמא, בתר רובא דבהמה**
10 **שריני. פשיטא, דלא שבתין רובא דבהמה, ואול'נין בתר רובא דאברים. אלא, שיצא חצי' דרוב אבר. הא רובא דאבר,**
11 **בשר**

זבחים. פרק שנים עשר – טבול יום דף קה עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)"
 רטו תוספות

1 **א** דלמא ברת ברהמא אולינן. תימא אם בהרמא בפנים פשיטא דגברי טורחים כרמוח
 2 כולה שמעתין ויש לומר דהך ברת כרמא דוקא אולינן ברת רובא אלא בגברי לא: **א**
 3 דלמא כיון דהדור חזרו. פי בקוטרס דנבעיא ליה לעזין טומאת גברים של אלו שרצינא
 4 וקשה אטו מצינו עורה מקום טורה דכיון שבעמא מי שיהיה נראה לפרש דנבעיא ליה

5 לעזין דנבעי בפנים דלמא כיון דיצאו בחוץ אינן
 6 דחזרו ונגעו בפנים טמא ומשכין מומצא מצינו ליה כיון
 7 דקטי בבקולט ומיירי בעמד בחוץ ואחוז
 8 במקלות התיציאם לארץ שחזרו כפרשם
 9 כפרשם. הגיה:

10 **פריים** הנשפטים. שיצאו הפריים והאגשים
 11 וחזרו הפריים וגברי מזו פשיטא
 12 האגשים וגם נשפטים שהיו עליהם טמאים
 13 ובחזרתן לא נגדו אלא אם אינן טמאים
 14 נכנסו כעורה והתקשו בהוצאתן או הראשונים
 15 לכשר גברים אחרים מי היה טמאים בעסק זה
 16 קודם שיצאו חוץ לעודה כיון שיצאו הפריים
 17 כבר חשוב כאילו מוציאים אותם פשתא טורה
 18 ולחזין וקאמר מי תלי מלמא בהוצאת הפר
 19 לבזר אינן שלא יצאו האגשים אינן גבי סובלין
 20 תורן במטות כיון שיצא הפר ולכן נטמאו
 21 הראשונים אם כי גם נגזיא נטמאו והסתברא
 22 שיהא תלוי ביציאת הפר לבדו ולא בעיקר וארז
 23 יבא אל המחנה אלא פשיטא דבעי אם שיצאו
 24 האגשים עם הפריים ולכן נגזיא לא נטמאו וגם
 25 בבעיא דילך אנשים אחרים שמעולם לא יצאו
 26 פשיטא שדחזרוין או גברי קרמאי אם לבשו
 27 בגדים אחרים אלא רבי אלעזר דבי בעי דנבעי
 28 בבקולט שרפיים יצאו וחזרו אנשים אחרים
 29 ועמדו חוץ לעודה ומצינאן הפרים שבתוך
 30 העודה במקלות מי אמרין כיון שחפרים כבר
 31 יצאו והאגשים שדחזרו בחוץ חשוב כאילו
 32 מוצינאן אותן מפתח עודה ולחזין וטמאין או
 33 חשוב כאילו לא יצאו הפריים מעולם לחזין
 34 והדורים אבל אם נכנסו בפנים גברי וחדשים או
 35 הראשונים בגדים חדשים כיון שבעולם אלו
 36 לא יצאו פשיטא שדחזרוים אינן שיצאו כבר
 37 הפריים. מה שבעניני מצינו מואר חול עשה. ברוך
 38 דף: **מחוסר** יציאה מתימא מעשה דמי או
 39 לא. ואית אי טמאנו בפנים אם כי יטמאו את
 40 האמורים ויש לומר דמחוסר תחיבה פשיטא
 41 דהוי מחוסר מעשה ולא טמאנו בשעת
 42 פרישתן ומיירי גינתון בעל כבוד
 43 ובירושלמי

44 **הכשר טומאה מוקום אחר.** **עני רבי אלעזר,** פריים ושעירים הנשפטים. מהו שטימאון
 45 אובלין ומשקין. **בגנים פבוהין.** מחוסר יציאה. **מחוסר מעשה דמי,** או לא. **בשר דבפיא,**
 46 **הדר פשטה.** מחוסר יציאה. **מחוסר מעשה דמי.** **עניא מיינה רבי אבא** רבי **אבא** רבי **אבא** רבי
 47 **מרבי חייא** רבי **אבא,** **נבלת עוף מהור לרבי מאיר,** מהו שטימאון כפזית. **דמחמתא**
 48 **לארעא,** לא תיבעי לך. **דנקט בפסיה,** לא תיבעי לך. **פי תיבעי לך,** דנקט ליה
 49 **בידיה.** מחוסר קריבה. **מחוסר מעשה דמי,** או לא. **(בשר דבפיא, הדר פשטה).**
 50 מחוסר

54 טומאה הלכך נטמאו חמים ואע"י דלא אימורי שאר בעלי חיים דעלמא: אלא ליבנן או דאית להו דתמא דבי רבי ישמעאל
 55 שרה ופריים **מנא** להו. דחי טורחין הן ולא נאמרה בהן טומאה אלא לתמסקיהן בהן: **אמר** בעריבא צריכין הכשר טומאה ממקום אחר. איהו דתמא דבי רבי ישמעאל הוה כולל שאין סופו
 56 לטמא טומאה אחר צריך הכשר טומאה ממקום אחר שיעג בשרין או בגבילה ולא שיהטאו מאיליו אבל מי שסופו לטמא טומאה חמורה אין צריך ליעג בטומאה ומקום אחר כולל שאין סופו
 57 מאיליו כגון פרה ופריים אחר חזי לטומאה מיהת בעלמא בעינן ולא בעלי חיים דלא אשכחן בהבטהו בעלי חיים נטמאין: מהו **שיטמאו בפנים אובלין ומשקין.** הואיל וערוין לא הגיעו
 58 לדחות טמאין טומאה חמורה לא טמאנו הואיל קלה או דלמא הואיל וסופן לטמא לכשיצאו טמאיה: **נבלת עוף מהור.** מצינו טמא טומאה חמורה בבית הבלעיה בביתו: מהו **שיטמא**
 59 **לרבי מאיר אובלין ומשקין בבית לרבנן** או תיבעי לך דאמר מדי דחי לטומאה בבית ובבזית אין לו טומאה אלא בבית הבלעיה אבל לעג נטמא לכשר שיעורא בבזית אלא כשר מאיר
 60 דאמר לו כשר טומא חמורה אין צריך ראייה לטומאה כיון שחשטנו בביתו כמאליה: **ומחמתא עוף לא יבעי לך.** דלא שטימא אביתו לא דווגעה כשר לטומאה חמורה
 61 שטא לא תיכנס לבית הבלעיה לעולם: דנקט בפסיה לא תיבעי לך. דאם היו אובלים אחרים לחוץ פיו נטמאין דתא הגיעה לטומאה חמורה כהיא שיעורא כי תיבעי לו כי:

1 ברת רוב האבר ודחי להי מיעוט דאבר שיצא איתן רוב הבמה לחוץ ולעזין טומאת גברים
 2 מחוץ למתנה להי כמאן דאבר שרפיא לחוץ: **אלא שיצא חיצו.** של פר ברוב אברים
 3 בחצי הפה (הגיה): **אין רוב אחד מן האברים והיעוטו בחצי הפה שבענין האי מיעוטא**
 4 **דאבר שנשאר בפנים ברת רובא דאבר שיצא שדינן ליה ודהו ליה כמאן דנפק ואשכתח**
 5 **רוב בהמה מבחוץ:** או דלמא ברת בהמה.

6 **דמחנה ברת רובא דאיתא שדינן לה ואע"י**
 7 **דלאו רובא דבהמה היא אלא פלגא וליכא**
 8 **למינה כדאמרו לעיל בעשוקין רובא דבהמה**
 9 **אפילו הכי כיון דאבר האבר נתוק לא אולינן הכי**
 10 **ברת רובא וליא דחיא יציאה ואם נטמא הפה**
 11 **שרופו בפנים: חתי לה. לחך בעיא כרובא**
 12 **דענינא דגברי: שיצאו וחזרו מהו. סודר לעזין**
 13 **טומאת חזרו של אלו שדחזרוים קמיבעיא ליה**
 14 **איטמו להו. בגדיהם כיון דחזרו חזרו. ודחו להו**
 15 **כמי שלא יצאה הקד יציאה נזיא נמי נטמאו**
 16 **דחיא יציאה לעזין טומאת גברים בפריים כתיבא**
 17 **ויצא לי מחוץ למתנה ושרפו וגו' ומינה לפינן**
 18 **לקמן בפירוק (דף קה) לומר לך כיון שיצא הפה**
 19 **חוץ למתנה אלא טמאנו גברים אינן דלא נפק**
 20 **גברי נטמאו חזרו לא נטמאו דאבר דאי חזרו**
 21 **חזרו וכל של אלו שדחזרוים ועמדוין שחרי לא**
 22 **יצאו: אמר רבא ותכפרא. דהך דקמייתי ראינן**
 23 **מילתא היא: הא בעינן ואחרי יבא אל המחנה**
 24 **אלמנה אבא דנתפס לבריאי קאי רבא במה דלא**
 25 **נפק לא קרינא ביה ואחרי יבא וכיון דלא קרינא**
 26 **ביה ואחרי ביה לא קרינא ביה יכנס בגדיה**
 27 **ופרכינן אמר ר' אלעזר חתי בעי לה דכבש**
 28 **דבתי תליא מילתא מכיו נפק קרינא ביה יכנס**
 29 **בגדו ואי אהדיניהו ואתו אוריני לאפקניהו**
 30 **אפי חשבת ביה מוצינאן לא טמאנו וכן כתיבא**
 31 **עד דנפקי דתא לא קרינא ביה ואחרי יבא: דנקיטין**
 32 **לה בבקולטי. שאחוס במקלות ועמדוין מבחוץ**
 33 **לדחציאם לארץ שחזרו ומקמיבעיא ליה מי**
 34 **אמרין כיון שיצאו חוץ לעודה לא תמסקיהן בהן**
 35 **מאן אובלין חזרו חזרו לעודה שטימאין אובלין**
 36 **דלמא כיון דהדרהו הדרו ועד נפק לא נטמאו**
 37 **בקולטי כלשון השיט דרשמי מוקל וראיהו**
 38 **דנזמנו בעלמא תורה נבל בקולטא ותכריבין**
 39 **השוקף פרה ארומה ופריים הנשפטים סמטאין**
 40 **גברים. פרה בהדיא כתיב בה (במדרב טי) פריים**
 41 **פרח משיח ופרח העדה ופרח יום הכיפורים גמרי**
 42 **מקרי יתירא דחמרתא טמאת בשלחל כל המועדים**
 43 **שנתערבו (על פלג) ופר יודיה' בהדיא כתיב**
 44 **אעין טו: ואין אלו סמטאין גברים. פרה ופריים**
 45 **ועצמן שאן טמאין גברים הנזענין כן כלא**
 46 **מתעשוקן אבל מטמאין אובלין ומשקין הנזענין**
 47 **בהן בלוקמן מפרש טמא: כתיבא דבי ר' ישמעאל**
 48 **מה ודעין שאין סופן לטמא טומאה חמורה. כגון**
 49 **אדם וגברים ומיירי הכשר. ובר שטימאין**
 50 **לקבל טומאה כגון נתינת מים ומגע שרין: אי כל**
 51 **שאין סופן לטמא כן. מהו שאר אובלין אבל דחי**
 52 **בשר ופריים ושעירי הואיל וסופן לטמא אחר**
 53 **וגברים כיון שהמטעם כן אין צריכין הכשר**

54 **טומאה הלכך נטמאו חמים ואע"י דלא אימורי שאר בעלי חיים דעלמא:** אלא ליבנן או דאית להו דתמא דבי רבי ישמעאל
 55 שרה ופריים **מנא** להו. דחי טורחין הן ולא נאמרה בהן טומאה אלא לתמסקיהן בהן: **אמר** בעריבא צריכין הכשר טומאה ממקום אחר. איהו דתמא דבי רבי ישמעאל הוה כולל שאין סופו
 56 לטמא טומאה אחר צריך הכשר טומאה ממקום אחר שיעג בשרין או בגבילה ולא שיהטאו מאיליו אבל מי שסופו לטמא טומאה חמורה אין צריך ליעג בטומאה ומקום אחר כולל שאין סופו
 57 מאיליו כגון פרה ופריים אחר חזי לטומאה מיהת בעלמא בעינן ולא בעלי חיים דלא אשכחן בהבטהו בעלי חיים נטמאין: מהו **שיטמאו בפנים אובלין ומשקין.** הואיל וערוין לא הגיעו
 58 לדחות טמאין טומאה חמורה לא טמאנו הואיל קלה או דלמא הואיל וסופן לטמא לכשיצאו טמאיה: **נבלת עוף מהור.** מצינו טמא טומאה חמורה בבית הבלעיה בביתו: מהו **שיטמא**
 59 **לרבי מאיר אובלין ומשקין בבית לרבנן** או תיבעי לך דאמר מדי דחי לטומאה בבית ובבזית אין לו טומאה אלא בבית הבלעיה אבל לעג נטמא לכשר שיעורא בבזית אלא כשר מאיר
 60 דאמר לו כשר טומא חמורה אין צריך ראייה לטומאה כיון שחשטנו בביתו כמאליה: **ומחמתא עוף לא יבעי לך.** דלא שטימא אביתו לא דווגעה כשר לטומאה חמורה
 61 שטא לא תיכנס לבית הבלעיה לעולם: דנקט בפסיה לא תיבעי לך. דאם היו אובלים אחרים לחוץ פיו נטמאין דתא הגיעה לטומאה חמורה כהיא שיעורא כי תיבעי לו כי:

1 וכירשעמי גרסין בסוף פרק שני עשרים שאל פרים הגשרוף ושעירים
2 הגשרפים מזה שיטמא גברים בלא הכשר ובלא טומאה מפני שסופן לטמאות טומאה ומורה
3 השיב רבי שמואל פוקדקאי מנחה יטמאו אמורים אלא כשפרשו ואפילו תימא ולא פירשו
4 כראי אין מי תטאת מטמאין דא לזוור לזכר טומאת מנוח:

5 **ומטמא** טומאת אובלין בבביתא פי' דקסבר
6 מדקתי צריכה מחשבה ואין צריכה
7 הכשר אלמא בדקטי ליה ביהיה עסקין דאי
8 מחתא אררעא אמאי אינה צריכה הכשר ואי
9 נדקטי ליה בפומיה אמאי צריכה מחשבה ואין
10 מחשבה גדולה מזו וקתי בביתה אין כותל לא
11 וקשה כיון דיש בו בביעה אפי' דמחת אררעא
12 מטמא בלא הכשר מחשבה דמפני דמפני לטמא טומאה
13 חמורה ולא דמי למחורש גיאה דבפנים אין ראי
14 כלל לטמא משום דהא לא אמעיא ליה לרבנן
15 בביתה נדקטי ביהיה ורבי אלפרש היינו טעמא
16 דממעיל ליה דמריי בקטש ביהיה משום דאו
17 איכא חידוש לאשמועינן דבעי בביתה ולא חשיב
18 כנקט בפומיה אלא במחת אררעא פשיטא דבעי
19 בביתה (ופי' הקונטרס כי ישלב כמו שפירשתי
20 לעיל במנחה וכן עיקר):

21 **ומריבא** ר' רישא נמי רמי. הה המצ
22 למיור ומשמעין דאי קתי
23 מציעתא האוכל אבר מן הדף טומא סופא
24 הארבעים היינו דלא כרבי מאיר דקסבר אינו
25 נטת אלא בטוהרה פריק גדי העשה חולין דף (קב)
26 (דברפרישתא לעיל): **ואובלין** אובלין עיי' משקל
27 פי' בקטש חצי וזה נבלה מכאן חציו וזה נבלה
28 מכאן ומשקל טופח באמצע וננוח בשתוף המרחץ
29 לטמא אובלין ומשקל ונוגעין באחד מן החצאין
30 האלו ואן דחבר לטומאה חמורה לטמא אדם
31 וכלים וטעמא לא ידענא ובענין זה פירש בהקומץ
32 רבה (פירש דהם בני) צירוף בלי וחבורה בין
33 מזה ופירש חותם כקונטרס כלומר חצי עשרון
34 שטמאם ביצרוף בלי מן שטמאם אף בחבורה
35 מים כגון אם יש שחי חצאי עשרון בבלי ואין
36 נוגעין ביצרוף עשרון שי חצי בלי השני וחבורה מים
37 כגון יצקו או יצטרפו עשרון של חוץ לביתו
38 שבתוך הבלי ונגע טומאה לזה שבבלי שאין נוגע
39 במים ונטמא ביצרוף משום צירוף בלי מזה שיטמא
40 את של חוץ בחבורה מים דבר תימה הוא לומר
41 משקלן מחבירין אובלין לקבל טומאה ולטמא
42 אחרים דאפילו עור אין מצרפם כדאייתא בהער
43 הרומב (חולין דף קיז) וזה משקלן שמתחברין עיי'
44 ניגוע וטמא אפרי למים ועצמן קריל אין ניגוע
45 חבור לטומאה וקנת דהיא ריהא לפרש ומיורי
46 בשמימיו עיי' המים ונתקב חזד ומחזו כעין פירוש
47 הקונטרס כי משנה אחת מטמא טוהרות (פי' ח)
48 מזה) עריבה שאובין אלא קטרפס וניגוע משקלן
49 ומשקל טופח מלמטן וג' ותיכות בביתה אינו
50 מצטרפין וכן מצטרפות ר' יוסי אומר אף שנים
51 אינו מצטרפת אלא אי' הרצעת משקל ואם אה
52 משקל עומד אפרי כעין חרדל ממשקל וכו' וכן
53 תנא אחרת שצריך ותחבו כבש או בקיים או
54 חבור שא חבורי אדם חבור עישה בשינושה
55 במי פירות שאובין אין רב שזא מחבר את האובלין אלא כבעה משקל דבר תימה
56 הוא אם אין לישת פירות מועלת לחבר את הקחו וטמא לשה לאו דוקא אלא אורחא
57 דמילתא נקט דאורו ליה במי פירות מחברים עם חצאי ויחית של
58 ויהיה נקט הבאים מזה **חור** כאן חוץ לשלש מחנות ביום הכיפורים אף לחלן בפרה ארומה כן. תימה הוא בפר יוד' כי לא ידעי' שלש מחנות אלא מדיקטא דרפי' והו' פרי זה הכיפורים
59 בפרק ג' (לעיל דף טז). דברפיש קונט' מפקקין אין רב הלמד בקדוש חזר והלמד בני' או רפי' חניצ' ומצי' רבאמ רמרי' דהטאת וכסוף התערובת (לעיל פ' טז). והוא נמי דיקטא
60 הוא וטמא גיש' הוא ויש לפרש דפרה קרש' ברב הית' היא והטאת נמי אתי' שפיר דילץ' בגיז' מורחה' של יוד'עלם' אלפי' דשריפת' פרה' ליפא' מחזאתה' לקמן בפרק בתרא (דף קנ"ג).

מחוסר קריבה, לאו כמחוסר מעשה דמי. איתוביה,
שלישה עשר דברים יאמרו נגבלת עוף קהור, וזה אחד
מקו. צריכה מחשבה, ואין צריכה הכשר, ומטמאה
טומאת אובלין בכביצה. מאי לאו. רבי מאיר היא.
לא, רבנן היא. והא קתני רישא, צריכה מחשבה ואין
צריכה הכשר. ומאן שמעת ליה האי קברא, רבי מאיר.
וכר' רישא רבי מאיר, סופא נמי רבי מאיר. מדי ארייא.
כדאייתא, והא כדאייתא. והא, מדקתני סופא,
שחיטתה וקצירתה משתרת מריפתה מטומאתה. מאן
שמעת ליה האי קברא, רבי מאיר. רישא וסופא, רבי
מאיר, ומציעתא רבנן. אין, רישא וסופא רבי מאיר,
ומציעתא רבנן. אמר ליה רב המנונא לרבי יוצא, לא
יתביב אפרשך, עד דאמרת לי האי מילתא. נבלת עוף
קהור, לרבי מאיר מונין לה ראשון ושני, או אין מונין
ראשון ושני. אמר ליה, כל היכא דמטמא אדם כמנע,
מונין בו ראשון ושני. כל היכא דאין מטמא אדם
כמנע, אין מונין בו ראשון ושני. כנעא מיניה רבי יוצא
מריב אפי' בר תריא, ואמרי לה מריב אבין פר פהיא.
הא דתנן, חבורי אובלין על ידי משקלן, חיבור לטומאה
קלה, ואין חיבור לטומאה חמורה. מונין בו ראשון
ושני, או אין מונין בו ראשון ושני. אמר ליה, כל היכא
דמטמא אדם, מונין בו ראשון ושני. אין מטמא אדם,
אין מונין בו ראשון ושני: יצאו אלו ואלו: מאן הני
מילי. דתנן רבנן, לחלן הוא אומר, חוץ לשלש מחנות.
אחת, מטמא גברים. והיא גופה, מנלן. דתנן רבנן,
והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה, חוץ לשלש
מחנות. אתה אומר, חוץ לשלש מחנות. או אינו,
אלא מחנה אחת. כשהוא אומר כבר הערה מחוץ
למחנה, שאין צריך לומר, לומר, שהרי כבר נאמר בפ' אשר
שרף את הפר הראשון, ליתן לו מחנה שנית. כשהוא
אומר מחוץ למחנה בדרשן, שאין צריך לומר, שהרי
כבר נאמר על שפת הדרשן שרף. ליתן לו מחנה
שלישית. ורבי שמעון היא מחוץ למחנה, מאי עבד
ליה. מביע' ליה לברתניא, רבי אליעזר אומר, נאמר
כאן חוץ למחנה, ונאמר לחלן חוץ למחנה. מה
(לחלן) [כאן], חוץ לשלש מחנות. אף (כאן) [לחלן].
חוץ לשלש מחנות. ומה לחלן, למחנה של יוד'עלם.

אף
ארומה מבורח של יוד'עלם דכתיב כי היה אל מזה חוץ אל מלמא
עומד מבורח ונפיו למערב כנגד פתחו של היכל שהוא כבוהל מרודי ופתחו למורה
אף

1 הכי גרסין אמר ליה מחוסר קריבה לאו כמחוסר מעשה דמי: צריכה מחשבה.
2 להעטרף פרות מכות מנמה להשלים פרות מנביצה אובלין לקבל טומאת אובלין
3 במונע ואינה צריכה הכשר. לטמא לא למים ולא למנוע שרץ שנמלה ממנחה היאל
4 וסופה לטמא טומאה חמורה: ומטמא וסופא אובלין בכביצה. מדקתני צריכה מחשבה
5 ואינה צריכה הכשר אלמא בדקטי ליה ביהיה
6 עסקין דאי מחתא אררעא אמאי אינה צריכה
7 הכשר ואי נדקטי ליה בפומיה אמאי צריכה
8 מחשבה אין לך מחשבה גדולה מזו וקתי
9 בביתה אין כותל לא ח'ג' שחשבתה ומלקתה
10 משתרת טריפתה מטומאתה: האי כבדא ר'
11 אמרי. בפרק תטאת חנוף (לעיל פ' טז): נבלת
12 עוף קהור ל' פרי. אמרי. דמטמא טומאת אובלין
13 מאליה בבית מונין בו ראשון ושני או לא:
14 כל היכא דלא מטמא אדם כמנע אין מונין
15 בו ראשון ושני. דגמר משרץ דכתיב ביה מנין
16 ראשון ושני דכתיב (ויקרא יז) כל אשר בחיבתו
17 יטמא דהוה ליה הבלי ראשון האוכל שני
18 ונבלת עוף קהור לא מטמא אדם במונע: חיבורי
19 אובלין על ידי משקלן. חצי וזה נבלה מכאן
20 חציו וזה נבלה מכאן ומשקל טופח באמצע
21 ונוגע בשניהם מחברין לטמא אובלין ומשקל
22 הנוגעים באחד מן החצאין האלו: ואין חבור
23 ולמנחה חמורה. לטמא אדם וכלים וטומא
24 לא ידענא: ח'ג' לחלן אתה נותן להם שלש
25 מחנות וכאן מחנה אחת אי' כ' למח נאמר אל
26 מחוץ למחנה לומר לך כיון שיצא חוץ למחנה
27 אתה מטמאים גברים וזה מחנאי חר'ב' בני
28 פר יוד'כ' דכתיב (ויקרא טז) ואת פר תטמאת
29 ואת שעיר תטמא חציו ורובא נמי וקמתה
30 ואת נאמר לחלן בפר תערה וכן משתא אתה
31 נותן להם מקום שריפתן חוץ לשלש מחנות
32 בדילץ' עשרה וכאן אתה אומר אל מחוץ
33 למחנה ולפרש דממעיל עשרון חוץ לעורה
34 מיד בדר הבית והלא אף אלא פנימיה אויתי
35 לכוולו כי הדדי בריבאי דהטאת התטאת
36 בשליל כל החובים ואמר נמי בפ' שני שאני
37 (לעיל פ' טז). לפר זה פרי' היכפורים: אם כי
38 למה נאמר אל מחוץ למחנה. לענין טומאת
39 גברים דכתיב בקרא דבריה קאמר (ויקרא
40 טז) אל מחוץ למחנה השרוף אותם יכס
41 בגדיה: לומר לך דיש בנין צירוף חוץ לעורה.
42 המתעסקין בהן מטמאין גברים: מחוץ למחנה
43 בריש. בהוצאת דשן וכן המזבח החצאי את הדשן
44 אל מחוץ למחנה (שם ו): שאין ח'ג' אל מלמד
45 כלום דאנא ידענא דחלן דאין למחנה צומצא
46 אותו דכתיב בפריש הגשרפים (שם ד) אל שפך
47 הדשן וכו' ברו אל מחוץ: ו' שמעון. דאמר
48 מנח'ג' אין מטמאין גברים עד שירצה האור
49 ברובו האי מחוץ למחנה דכתיב בפר ושעיר
50 של יום הכיפורים מאי עבדי ליה: נאמר כאן.
51 בפר יום הכיפורים. ונאמר לחלן. בפרה ארומה
52 (מכרדו טז) והוציא גברים עד שירצה האור
53 בפריש הגשרפים חוץ לג' מחנות אף שריטת
54 פרה ארומה חוץ לג' מחנות: ביה חלן. בפרה
55 ארומה מבורח של יוד'עלם דכתיב כי היה אל מזה חוץ אל מלמא
56 עומד מבורח ונפיו למערב כנגד פתחו של היכל שהוא כבוהל מרודי ופתחו למורה

זבחום. פרק שלושה עשר – השוחט והמעלה דף קו עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזליץ)" ר"ט תוספות

1 אף כאן בו: ורכנן, דמפיק ליה לקרא לטומאת בגדים ולית ליה גיש: היבא שריף ליה.
 2 לאו זה חז: דירושלים: לנצונה לה. בלעזמה שכל מעשה חטאת בצפון: אבית חרשן.
 3 גרץ שקדים לשם דרשן מוזב שיהא נקרא קודם לכן מקום שפך הדרשן מכלל ולת"ק לא
 4 ערץ: רבי אליעזר בן יעקב. וי"א דאמר לא שחשבויען על שפך אלא שיהא מקומו מדרון
 5 שיהא דשנו משתפך: וירליטא במקומו משופך

6 הוא רפלי: ומודה רבי אליעזר בן עקיב שקדים
 7 שם דרשן אלא דבעי נמי מקומו משופך: ושריף.
 8 ומתוסק בצרכי שריפתן כגון המסייע בשעת
 9 שריפתה. ויהא חזא אית ליה כרבי שמעון דאן
 10 מטמאין בגדים עד שיצת בהן האור: דשייה
 11 חיובא. דהוי נרף הבהר ואפר מיהא לא תהי
 12 לתנא קמא שטמאין עד שיעשו אפר אדוחם
 13 קרינא ביה אבל רבי מיקרי ולרבי אלעזר
 14 כרבי שמעון אין מטמאין בגדים:

הדרן עלך מבויל יום

15 **השוחט.** קרישים בחזין והעלה בחזין. בהעלם
 16 אחד: חיוב על השחיטה וחיוב על
 17 העליית. שהן שני גופי עבירה דתרייהו כתיבי
 18 אשר ישחט ואשר יעלה (וקראו זו) שלא תעלה
 19 אלא ובר פסח. ואנן מתקבל בפנים בענין
 20 דכתיב את פתח אהל מועד לא יביטא (שם)
 21 כיון שהוציא פסלו. ואפי' חיוב היה לשוחט
 22 בחזין ומעלה בחזין: תפשא שאכל בו. משום
 23 דפליגי ר' יוסי הגלילי ורבנן בתרייהו דדמו תרן
 24 פלוגתא לתרתי חלחודי ורבנן גבי הדי: בין שנעט ב
 25 בטמאהו. ואפי' וכן הדר אביל ליה מחיבי ומה
 26 לא נטמא בשר על דמו ל' נטמא ע"י חרובים
 27 שאני חיוב אלא על שומאת הנוף. כדכתיב
 28 ונטמאתו עליו ונברתה ודרשנין בפ' בין שמיא
 29 (לעיל דף מג.) טומאת הנוף תחכות מדבר מי
 30 שטמאה פורחת ממנו: גמ' שחיטה העלאה
 31 ב' פרישות מוכות זו לזו בארתי בתו' אלא
 32 אודרה מנלן. דקא מחייבין ליה עליה חטאת
 33 שאין חטאת אלא על לא וכתר כדחתן
 34 הפסח והמילה מצות עשה ואין חיובין עליהן
 35 חטאת מבטלת כבירות (דף ב.) 'שפולקים
 36 אפי' שבערותן דרין בוקן לסקלו באגמים וזה
 37 עובד דך כבוד ולא קרינא ביה איבה ועבדו
 38 ואעשה כן ואפי' מנין שחודא חייב קרי ביה ולא
 39 יזבוו וקרי ביה ולא עוה. דאי לכדריב אלעזר
 40 לתכות ולא עוה את זבוחים לשעירים והאי
 41 דכתיב ולא יזבוו לאודרת שחטי חזן אתא
 42 דסמך להחיה פרשתא: ע"כ. עד ומקרא וזה
 43 דלא יזבוו כל הענין העליון שנעשה ברת על
 44 שחיטת חזן ועל העלאת חזן: מירב בקרישים
 45 שהקרישן בשעת איסור הבמות. מהנהקם
 46 דמקרינן דאלו תרן דרוקדשו מעיקרא אי לא
 47 מרבי ליה קרא בהדיא מטמאן לא שמעין לה:
 שררי

אף כאן, למוֹרְחָהּ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם. אֵלֶּא לְרִבְנֵן, הִיכָא
 שֹׁרְפֵי לָהּ. כִּדְתַנְיָא, הִיכֵן נִשְׂרָפוּן, לְצַפֹּן יְרוּשָׁלַיִם, חוּץ
 לְשֵׁלֶשׁ מַחְנוֹת. רַבִּי יוֹסֵי הַגִּלְגָּלִי אוֹמֵר, אֲבִית דְתַשְׁנֵן
 נִשְׂרָפוּן. אָמַר רַבָּא, מֵאֵן תַּנָּא דְפִלְגֵי עֲלֵיהּ דְרַבִּי יוֹסֵי
 הַגִּלְגָּלִי, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֵקֶב הוּא. דְתַנְיָא, עַל שֶׁפֶךְ
 הַדְרָשָׁן יִשְׂרָאֵל, שִׂיחָא שֵׁם דְשֵׁשׁן, (שִׁקְדִים לְשֵׁם דְשֵׁשׁן).
 רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֵקֶב אוֹמֵר, שִׂיחָא מִקוּמֵי מִשׁוּפֶךְ.
 אָמַר לֵיה אֲבִי, דִּילְמָא בְּמִקוּמֵי מִשׁוּפֶךְ, פְּלִיגֵי. תַּנּוּ
 רַבְנֵן, (וְהִשְׁוֹרְףָּהּ, הַשְׁוֹרְףָּה מִטְמָא בְּגָדִים, וְלֹא מִפְּצִיזָּה
 אֵת הָאוֹר מִטְמָא בְּגָדִים, וְלֹא מִמְסַדֵּר אֵת הַפְּשִׁיעֵרָה
 בְּגָדִים. וְאִתְּוֵיהּ הַשְׁוֹרְףָּה, הַמְסַפֵּעַ בְּשִׁעֵרָה שְׂרָפָה.
 וְכֹל, אִף מִשְׁנַעֲשֵׂי אֲפֵר, מִטְמָאִין בְּגָדִים. תַּלְמוּד לִזְמַר
 'אוֹתָם'. אוֹתָם, מִטְמָאִין בְּגָדִים. (מִשְׁנַעֲשֵׂי אֲפֵר, אִין
 מִטְמָאִין בְּגָדִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, 'אוֹתָם' מִטְמָאִין
 בְּגָדִים, נִימְךָ בְּשֵׁרָף, אִין מִטְמָאִין בְּגָדִים. מֵאֵי בִינְיָיָהּ
 אָמַר רַבָּא, אִיפֵא בִינְיָיָהּ, הַשְׁחִיטָה חֲרוּכָא:

הדרן עלך מבויל יום

השוחט והמעלה בחזין, חיוב על השחיטה וחיוב
 על העלאתה. רבי יוסי הגלילי אומר,
 שחט בגנים והעלה בחזין, חיוב. שחט בחזין
 והעלה בחזין, פטור, שלא תעלה אלא דבר פסול.
 אומר לו, אף השוחט בגנים ומעלה בחזין, כיון
 שהוציא, פסול. הטמא שאכל, בין קרש טמא, בין
 קרש טהור, חיוב. רבי יוסי הגלילי אומר, טמא
 שאכל טהור, חיוב. וטמא שאכל טמא, פטור,
 שלא אכל אלא דבר טמא. אומר לו, אף טמא
 שאכל את הטהור, כיון שנעט בו, טמאהו. וטהור
 שאכל טמא, פטור, שאינו חיוב אלא על טומאת
 הגוף: גמרא בשלמא העלה, פתיב עונש, וכתוב
 אודרה. עונש, דכתיב וְאֵל פתח אהל מועד לא
 יביטא, אודרה, דכתיב וְאֵל פתח אהל מועד לא
 עולותוד'. וכי הא דאמר רבי אבן אמר רבי
 אלעזר, כל מקום שנאמר 'השומר', פן ראל, אינו
 אלא לא תעשה. אלא שחיטה, בשלמא עונש,
 דכתיב וְאֵל פתח אהל מועד לא הביא. אלא אודרה, מנלן. אומר קרא ולא יזבוו
 עוה', האי, מיבעי ליה לכדריב אלעזר דאמר, מנין לזבוחים להקרישין, שהיא חיוב, דכתיב וְאֵל יזבוו את זבוחיהם.
 אם אינו ענין לכדריב, דכתיב איכה ועבדו. תגוה ענין לשלא כדריב. אומר רבא, קרי ביה ולא יזבוו, וקרי ביה ולא עוה.
 אפתי מיבעי ליה לכדריב, עד כאן הוא מדבר בקרישים שהקרישין בשעת איסור הבמות, והקרישן בשעת איסור הבמות,

1 והמעלה: כיון שנעט בו טמאהו. איג' דמשכחת לה כסחתי לו אהירי בבית
 2 דבליעה סתמא תמילתא מיירי קרא אפילו בנתון לחזן פיו: **אודרה** מנלן. פי'
 3 בקונטרס דקא מחיבי ליה עלה והטאתן שאין חטאת באה אלא על לא וכתר כדחתן הפסח
 4 והמילה מצות עשה ואין חיובין עליהן חטאת מבטלת כבירות (דף ב.) וקשה לה לפי דברי אלו
 5 הן הלוקין (מכות דף ג.) משמע דקרבן לא בעי
 6 אודרה דפריך והם וירליטא אודרה חריבין הוא
 7 דהא פסח ומילה דלית בהו אודרה לא מייתי קרבן
 8 ומשני הים היינו טמא עשה אדתיקוש כל
 9 התורה כולה לעבודה וזה פסח וזה שאל
 10 תעשה לאפוקי הני דקום עשה ניתו ונראה לפרש
 11 דהאי דבעי הכא אודרה מנא לו היינו משום
 12 דחשיב ליה בפרק אלו חן הלוקין (שם). השוחט
 13 והמעלה בחזין ולא אומר: אומר: רבי אקני
 14 בכבירות (דף ג.) הפסח והמילה מצות עשה היינו
 15 כלומר דקום עשה ניתו ולחכי בהו חטאת
 16 ומיודי לקמן בשמעתינן משמע דלאפוקי לאו
 17 קאיתא דפריך רבא ואי דחתן פסח מילה מצות
 18 עשה התיי בקיו מנותיה ומה מותר שלא עש
 19 העוה כיון ופ' דתמצא תפלין (עירובין דף עז.)
 20 יאט פסח ומילה שחן מצות עשה (ופריך) הא
 21 כתיב ושמרת את החוקק ואי אלאטי בא מקום
 22 שאמרו השומר פן ואל חוי לא תעשה אלמא חוי
 23 פירשטא צאי פסח ומילה שיש בעשה היינו שאין
 24 בהו לא אודרה ואין לומר דסוגיא דין כריבנא
 25 דמשני שניתי אחרנא בפרק אלו חן הלוקין
 26 (מכות דף ג.) ומצי למימר אליבה דקרבן קבעי
 27 אודרה דמיא קשיא דרבא אודרא היינו שאין
 28 בשמעתין והדיא מסקנא דמכות דקרבן לא בעי
 29 אודרה אליבא דרבא וקונטרס מילה משום דלית
 30 קעא דאמאי תלי טעמא דפסח ומילה משום דלית
 31 בהו לא חיפוי ליה משום דלית בהו מעשה
 32 דאפילו ל"ע דאמר לא בעי מעשה דא אומר ריש
 33 לקיש ברש כבירות (דף ג.) הני דלא בעי ר"ע
 34 מעשה רבש מעשה וטאט בעי מירו איכא לאוקמה
 35 שמעתין כרבי יוחנן דאמר ר"ע לא בעי מעשה
 36 פסח ונראה לפרש דלישנא דמתני' קא דיק דקתי
 37 כלל ומילה מצות עשה היינו שום בקום עשה
 38 ומשמע נמי הלשון דלית בהו אודרה כלל:
 39 מניין לזבוח בתמה למקרישין שהוא חיוב. פי'
 40 בקרישטא אפי' שבערותן דרין בוקן
 41 לסקלו באגמים וזה עובד דך כבוד ולא קרינא
 42 ביה איכה יעברו הגיס האלה את אליהם
 43 ואעשה כן אפי' מנין שחיבי ונראה דלא הנוצ
 44 דלאו אורחיה בוכייהא כדכתיב דעמכודים ניתו לא
 45 נפקא תמיכה ועבד דלישנא פפרא ארבע מיתות
 46 (סנהדרין דף סג.) דאמר אבי שלש השתחוואת
 47 בעבודה וזה ולמה) אתח לכדריב ואתח לשלא
 48 כדריב ואתח לזלף פרוך כדריב
 מאיבה

רכ זבחים. פרק שלוש עשר – השוחט והמעלה דף קו עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
 תוספות

מאיכה יעבור נפקא מילא אחת לשלש כדרכה ואפילו לשלש כדרכה ככל שעוברין אותה
 בבזון גבון נפקא מילא אחת כדרכה ושלא כדרכה פי' כדרכה בעבודת כבוד אלא שאין
 דרכה בהשתחויה ואם האמר מנלן הכא וזבח בהמה למרקוליס אימא כי אתא קרא
 למנוכרין שאין דרכן בוביה חל לא למנוכרין גבון פער ומרקוליס לא וייל דגלי ליה
 בהשתחויה דמנוכרין ומבחוון שבו אהו דהוי

בוביה דרתי קראי בוביה חזיקי
 האי קרא דהבא ולא יזבו ועד כתיב וזבח
 לאלהים יתום ודרישנן פנים ארבע מיתות
 (סתנדרין דף גא.) ורדימנן וזבח למנע על הכלל
 לחייב בכל עבודת פנים אפילו בשלא כדרכה
 וקשה לפי דמתיא קרא לא שמענן אלא אהורה
 אל ענש במבזון מנא לן ועד תריהו למנוכרין
 עריכי חד לענש חדו לאהורה ועד לכל היל
 לאתייא איכה יעבור אלא היה ליה למנעו אמ'
 אינו ענין לכדריה על מבזון דכתיב וזבח
 לאלהים יתום ודתי ענין לשלש כדרכה כלמנו
 מבזון אלא כמו שפירשנו נראה דרבי אלעזר אבל
 שלא כדרכה אתא לאשמועי' דהייב אלא דנקט
 מרקוליס לרבותא ומדשתחויה נפקא לן דאין
 חילוק בין מבזון למבזון כדפרי' תדע דהא אמר
 בפרק ד' מיתות (שם דף ק"ג) ב' כריתת בעבודה
 זרז למת אתא למנוכרין ואתא לשלש כדרכה
 ואתא למנוכרין אל מנוכרין אל קרא אתרתינו
 למנוכרין וחד למבזון וק"א ודפרי' בפי' ד'
 מיתות אימא יתיה השתחויה למנע על הכלל
 כולו ודקאמרן וזבח למנע לי לגופיה דמחשבוין
 מעבודה לעבודת ומתמה עליה הש"ס אלא דהו
 דקאמר רבי אלעזר מניין לזוכה בהמה למרקוליס
 כי משתחויה בבזון מני קשיא ודילמא
 אינוירין לאורה במתשם מעבודה לעבודה דהו
 לעלם הוא כן קרא יזבו אהורה לענש וזבח
 לאלהים יתום וייל דאם אתא דהשתחויה למנע
 ועל הכלל אי' לא תעברם דאוקמינן (סתנדרין דף
 ס.) למנע ומנען שהו מיתר לן לאהורה אוביחא
 דמשתחויה היה יליפני אפילו חיוב מיתה
 במנפנף ומנשק.

אודה מניין חיל השמור לך מן תעלה
 עלותיך לא דמיתיי אוביחא
 אודה דהעלאה אסמקא סמיך דילפי בהאו
 בהאו וא שם שם אבלי לאביי דבסמך קשה דרקי
 דריל לאחויי: **מקום** שענש אין שוחט
 ולא שייך למנעו פסח ומילה ויזבו דאיבא
 למיפריך שבו קום עשה:

מה לשרצים טהורים כן אסורין במשהו. פי'
 בקונטרס דתניא במסכת טהרות כפר קודש

מזבח (דף טז) ולא תשקפו את פשותיכם בכרמם
 ובעשן וגו' פתח הכותב באביכלו וסיים בטומאה
 לומר כשיעור טומאתן של שרצים טהורים שיעור אביכלן של כל השרצים ולא מלמד מיל
 לדו בראי קרא ובכל אשר תרמוש וגו' ושיעור טומאתן נפקא לן בחבל חיובין (תנינא דף יא)
 שכן דומת חזקתו ברייתו כבעדשה עד כאן לשון הקונטרס ואגב תרופיה לא עיין בה תרדיא
 מסיק דהם וקרא שרצים טהורים ולא בטוהרים דארמינן במזבדלין דיבר הכותב דכתיב
 בספרי דקרא ואת הובלתו לכם לעמא וז' דכל שהוא דהבא ברייה קמיירי ודכל שהוא
 מייחיד משום בריה כדארמינן בפי' הדיגה (דף י) ובפי' כן גדול וניד' (נויר דף ב.) ובמכות
 (דף י) ובפי' גיד תעשה (חזקין דף יז.) **מבולחו** שכן לא הותר מכללו. מיהו נלקח במולדו ברת כפי' מחלב שוחתו מכללו: **יתיר'** בקי' ממוזרי'. הא דנקט מותרים מגול ועיבה ומכה
 לאינן בשחוריה משום דמותרין לא עביד מעשה דומיא דפסח ומילה ומשה' לא נקט נמי דהך דלעיל דאיבא למיפריך שבו שן בן מעשה.

שהיי ענישן אמור. כלומר דמסתמא בהו משתעי בהו קרא לאסור ודרי ענישן אמור כאן:
 מבאן ואילך בו'. שנאמר למנע אשר יביאו וגו' דמכתוביב אשר הם וזבוחים משמע שהיו
 עומדים לישוט בבמה ומכאן ואילך והביאום להו: כוונה בשדה. שלא לשם שמיים:
 (מצות) לא תעשה. בהך דדוקדשו בשעת היתר מניין: ח"ל ולא יזבו עוד. משמע
 מעכשיו אסורין ועד מעכשיו מותרין: זאת להב.

ענש עשה ולא תעשה: ולא אחרת להב. ברת:
 מקום שלא ענש. כגון בקדשים שחוקשין
 בשעת היתר הווה. כדארמינן כאן: שענש.
 בשחוקשין בשעת אסור: אינו שחוקשין.
 ולקמן פריך וכי מוזריין מן הדין: משרצים. וא"ת
 תיתי אהורה בחלב קיזו משרצים טמאין כגון
 שמונה שרצים: כמשו'. ומתאן כבעדשה אבל
 חלב כבודת משרצים מותרים. שאין טמאין
 כגון פפרדע ומגלה שבו אסורין במשהו.
 לאביכלו כבעדשה דכרתיא מגיעלה בגמרא
 בפרי' קדשי מזבח (דף טז) ולא תשקפו את
 נפשותיכם בכרמם ובעשן וגו' ופתיח הכותב
 באביכלו וסיים בטומאה לומר לך כשיעור
 טומאתן של שרצים טמאים שיעור אביכלן של
 כל השרצים דהא מולדו כחיל לדו בהאי קרא
 ובכל אשר תרמוש האהורה וגו' ושיעור טומאתן
 נפקא לן בחבל חיובין (תנינא דף יא) שכן
 דומת חזקתו ברייתו כבעדשה. ואפוסת את
 דריה. באיסורא דכרתיא במסכת סוכה (דף מז)
 קדש היתה לכם מה קדש תופס את דמי אף
 שביעית תופסת את דמיה: מכללו. חלב הותר
 מכללו ברהו ובכולו נמי איבא למיפריך ואן
 פירכא ומשה' אינוסריך אודהה בחלב: אי
 קשיא. בהאי אידיתנא אודהה לשחתי ענין
 בהאי קרא יד קשיא לי' אהו דתקן ברת קמא
 דברייתו (דף ב.) ודוקשיב ל' ברייתו לחתוב
 עליהם תטאת וקתיי הפסח והמילה ברת
 שלהם על מצות עשה היא באה ואן איבא
 תטאת על שגגתה דתטאת איכה ברת חילא על
 לאו וברת דכתיב אשר לא תעשינה (ויקרא ד)
 תיתי. בו אודהה מקיז ממוזרי' ממנו עד בוקה:
 שיש לו הקנה. בתשלומי פסח שיש וכי מוזריין
 מן הדין. לעיל קאי דמיתיי אודהה לשחתי ענין
 מקי': אפילו לפי'. במסכת מצות עונשין מדוך
 קי' מודה דאין מוזריין מן הדין דתניא בפי' ק'
 דמכות (דף ק) איש כי יקח את אוחותיו ואן
 לי אלא את אביו שלא בת אמו בת אמו שלא
 בת אביו בת אביו ובת אמו מנין תלמוד לומר
 שרות אחרתו גילה והלא קל וזמן אחרתו לא מותרה
 שאין עונשין מן הדין כן אומרן אחרתו ערות
 אחרתך בת אבך וגו' אין לי כ' עד שאין
 מוזריין מן הדין ופליגי תנאי בפי' ברתא ואיבא

דרדיש להאי אתותו נלה דניב ענש לדרשא וענש דבתי אביו בתו אמו קטרי עונשין
 מן הדין ואילו אחרותך היא דגבי אודהה וילפינן מיניה אין מוזריין מן הדין ולא אפניה
 לדרשא אחרת: **אתיא הבאה הבאה**. שחוקה מעלמלא כתיב בשחוקה (ויקרא ז) לא
 הביאו וכתבי בהעלאה (שם) כי יביאו וגו'יה שוה חזקתו ומתנה היא לכך הרי היא
 כמו שפירש בה ואין זה מן הדין כקו שאדם זן מעצמו:
 ח"ל

מִסְכֵּת נְדָה

פֶּרֶק רֵאשִׁוֹן

[דף א' ע"א]

הלכה א' מתני' שמאי אומר: כל הנשים – דיין שעתן. הלל אומר: מפקידה לפקידה, אפילו לימים הרבה. והכמים אומרים: לא כדברי זה ולא כדברי זה, אלא, מעת לעת ממעטת על יד מפקידה לפקידה, ומפקידה לפקידה ממעטת על יד מעת לעת.

כל אישה שיש לה ווסת – דייה שעתה. והמשמשות בעדים – הרי זו כפקידה, וממעטת על יד מעת לעת, ועל יד מפקידה לפקידה.

גמרא מהו דיין שעתן? שאינן מטמאות טהרות למפרע.

והכמים אומרים: לא כדברי זה ולא כדברי זה, לא בשמאי שלא נתן סיג לדבריו, ולא בהלל שהפליג על מדותיו. אלא, מעת לעת ממעטת על יד מפקידה לפקידה, ומפקידה לפקידה ממעטת על יד מעת לעת.

ביצד "מעת לעת ממעטת על יד מפקידה לפקידה"? בדקה עצמה בשני בשבת, וראת בהמישי בשבת – אין טמא אלא עד מעת לעת דארבעתא.

ביצד "מפקידה לפקידה ממעטת על יד מעת לעת"? בדקה בשחרית וראת במנהגה – אין טמא אלא עד שחרית.

תמן תנינן: השרץ שנמצא במבוי – מטמא למפרע.

רבי אמי בעי: מתניתא דלא בשמאי!

אמר רבי יוסי: אין לית הוא בשמאי, אפילו כהלל לית היא! ולא מודה הלל במבוי שהוא מתכבד ושטף של גשמים עובר בו – שהוא טהור!

שמאי אומר: הרי אשה, על ידי שהיא רגילה במי רגלים – עשו אותה במבוי שהוא מתכבד ושטף של גשמים עובר בו – והוא טהור.

עד כדון בשבדקה ומצתה נגוב,

[דף א' ע"ב]

בדקה ומצתה טהור? רבי אמי בשם רב, רבי בא בשם רב יהודה: בדקה ומצתה טהור – אסורה לביתה עד שיתנגב מעיניה.

חד רבי טובי, אמר בשם רבי אבהו: אסורה לביתה עד מעת לעת.

אמר רבי יעקב בר אחא: בד סליקית להבא, שמעיתיה מן כל רבנן; מותרת לביתה מיד.

הוון בעיי מימר: מאן דמר מותרת לביתה – מפקידה היא למעט מעת לעת, ומאן דמר אסורה לביתה – אינה מפקידה למעט מעת לעת.

ואפילו כמאן דמר אסורה לביתה – בפקידה היא למעט מעת לעת. ולמה היא אסורה לביתה? שמתוד שיהיא מתרגלת בדמים טהורין – היא מתרגלת בדמים טמאין.

בדקה ומצתה ספק – פשיטא אינה מפקידה למעט מעת לעת.

הוא עצמו מהו שישמא בספק? נישמעניה מן הדא: מוטמום ואנדרוגנים שראו – דיין שעתו, מה את שמע מינה? אמר רבי יוסי: מוטמום ואנדרוגנים – ספק, ומעת לעת – ספק, ואין ספק לספק. וכא – ראיתה ספק, ומעת לעת ספק, ואין ספק לספק.

הנא בר חייה אמר: מעת לעת שאמרו – לקדשים אכל לא לטהרות.

התיב רב הודא: והתני: מעשה בריבה אחת בעייתלו שהפסיקה לה שלש עונות ולא ראת, ואחר כך ראת, ובא מעשה לפני חכמים, ואמרו: דיייה שעתה. וכי יש קדשים בעייתלו? אלא בשנעשו לטהרת הקודש.

ולא כהולין הן? תיפתר: שנעשו לטהרת מי טהא, שמי טהא חטאת חמורין מן הקודש.

תני: מעת לעת שאמרו – תולין אכל לא שורפין. והנה רבי זעירא חדי בה.

אשבח תני: הרואה פתם – מטמא למפרע. ומה היא מטמאה? האוכלין והמשקים, והמושבות והמושבות, ומקולקלת למיניניה, ומטמא את בעלה למפרע.

[דף ב' ע"א]

הרואה דם – מטמא למפרע. ומה היא מטמאה? האוכלין והמשקים, והמושבות והמושבות. ואינה מקולקלת למיניניה, ואינה מטמא את בעלה למפרע. רבי עקיבא אמר: מטמא את בעלה למפרע. וזה וזה – תולין אכל לא שורפין.

תפון אמרין: מעת לעת שאמרו, משפכה – במגעה. מהו כבועל נדה, ואינו מטמא בהיסט, ואינו מטמא בכלי הרם. אשבח תני: מטמא בכלי הרם בהיסט.

מעת לעת שאמרו, מגעה ברשות הרבים מהו? נישמעניה מן הדא: מעוברת ומיניקה – טהורות לבעליהן. וכן אשה שיש לה ווסת, ושאר כל הנשים – טהורות בכיאה, ומטמאות במגע. הדא אמרה: ודאי מגעה ברשות הרבים – טמא.

רבי יודן בעי: בדקה הלוקה בשחרית ומצתה טהור, ובמנחה ומצאת עליו פתם – פשיטא, הלוקה אינו טמא אלא עד שעת בדיקה. וגופה, מהו שיהא טמא מעת לעת? פלום את מטמא וגופה אלא מחמת הלוקה, הלוקה אינו טמא אלא עד שעת בדיקה, וגופה טמא מעת לעת?

וְהַמְשַׁמֵּשֵׁת בְּעֵדִים – תָּרִי זֹו בְּפִקְדוּהָ. הֵיךְ עֵבִידָא? בְּדָקָה עֲצֻמָּה בְּשַׁחְרִית וְשִׁימוּשָׁה בְּעֵד בְּחֻצוֹת, וְרָאת בְּמִנְחָה – אֵין טָמֵא אֱלָא עַד שְׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ.

לֹוי אָמַר: בְּעֵד שֶׁל אַחַר הַתְּשֻׁמִּישׁ הִיא מִתְּנִיתָא, אָבֵל בְּעֵד שְׁלִפְנֵי הַתְּשֻׁמִּישׁ – תְּמוּמָה הִיא לְבֵיתָהּ וְאֵינָה בּוֹדֶקֶת יָפָה.

רַבִּי אֲבוּן בִּשְׁם רַבִּי זְעִירָא: בְּעֵד שְׁלִפְנֵי הַתְּשֻׁמִּישׁ הִיא מִתְּנִיתָא, אָבֵל בְּעֵד שֶׁל אַחַר הַתְּשֻׁמִּישׁ – דִּיהָא הִיא מִקְּמַת שִׁכְבַת זָרַע.

הֲלֹכָה ב' מִתְּנִי' בִּיצֵד "דִּייה שְׁעֵתָה"? הֵיחָה יוֹשֶׁבֶת בְּפֹטָה וְעִסְקָה בְּטַהֲרוֹת, פִּירְשָׁה וְרָאת דָּם – הִיא טְמִיאָה, וְכוּלֵן טַהֲרוֹת.

אָף עַל פִּי שְׁאָמְרוּ: מְטַמְּאָה מֵעַת לְעַת – אֵינָה מוֹנֶה אֱלָא מִשְׁעָה שְׁרָאת.

רַבִּי אֲלֵעָזָר אוֹמַר: אַרְבַּע נָשִׁים דִּיזִין שְׁעֵתָן, בְּתוּלָה, וּמְעוּבָרַת, וּמְנִיקָה, וְזִקִּינָה. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: לֹא שְׁמַעְתִּי אֱלָא בְּתוּלָה, אָבֵל הֲלֹכָה כְּרַבִּי אֲלֵיעָזָר.

גְּמָרָא אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: לֹא שְׁמַעְתִּי אֱלָא בְּתוּלָה, אָבֵל הֲלֹכָה כְּרַבִּי לֵיעָזָר.

אֵין אוֹמְרִין: מִי שֶׁלֹּא רָאָה אֶת הַלְּבָנָה יְכוּא וְזָעִיד, אֱלָא אוֹמַר: מִי שְׁרָאָה אֶת הַלְּבָנָה יְכוּא וְזָעִיד. אַתָּה לֹא שְׁמַעְתָּ, אֲנִי שְׁמַעְתִּי!

כָּל יָמִים שְׁהִיָּה רַבִּי לֵיעָזָר קָיִים – הֵיחָה הֲלֹכָה כְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. מִשְׁמַת רַבִּי לֵיעָזָר, הִנְהִיג רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ הֲלֹכָה כְּרַבִּי לֵיעָזָר.

מַה גָּן קִימִין? אִם בְּשִׁשְׁמַע רַבִּי לֵיעָזָר מִפִּי אֶחָד, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִפִּי שְׁנַיִם, בֵּין בְּחַיִּים בֵּין לְאַחַר מִיתָה – תַּהֵא הֲלֹכָה כְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. וְאִם בְּשִׁשְׁמַע רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִפִּי אֶחָד, וְרַבִּי לֵיעָזָר מִפִּי שְׁנַיִם, בֵּין בְּחַיִּים בֵּין לְאַחַר מִיתָה – תַּהֵא הֲלֹכָה כְּרַבִּי לֵיעָזָר! כִּהְדָּא דְתַנִּי: אֶחָד אוֹמַר: שְׁמַעְתִּי מִפִּי שְׁנַיִם, וְשְׁנַיִם אוֹמְרִים: שְׁמַעְנֵנו מִפִּי אֶחָד – יִיפָּה כַח הָאֶחָד שְׁשִׁמַּע מִפִּי שְׁנַיִם מִכַּח הַשְּׁנַיִם שְׁשִׁמְעוּ מִפִּי אֶחָד!

אֱלָא כֵּן אֲנִן קִימִין: בְּשׂוּיָן. זֶה שְׁמַע מִפִּי אֶחָד, וְזֶה שְׁמַע מִפִּי שְׁנַיִם, וְזֶה שְׁמַע מִפִּי שְׁנַיִם. בְּחַיִּין – לֹא רָאָה דַּעְתּוֹ, לְאַחַר מִיתָתוֹ – רָאָה דַּעְתּוֹ.

[דף ב' ע"ב] מַה חֵמִית מִימַר בְּשְׁרָאָה דַּעְתּוֹ? כִּהְדָּא דְתַנִּי: אַרְבַּע נָשִׁים שְׁאָמְרוּ חֲכָמִים דִּיזִין שְׁעֵתָן – כִּתְמָן טָמֵא לְמַפְרַע, חַיִּין מִתִּינּוּקַת שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת, מִפְּנֵי שְׂאִין לָהּ כִּתְמִין; דְּכַרִּי רַבִּי מֵאִיר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: אַרְבַּע נָשִׁים שְׁאָמְרוּ חֲכָמִים: דִּיזִין שְׁעֵתָן – כִּתְמָן טָמֵא לְמַפְרַע. אָבֵל תִּינּוּקַת שְׁהִגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת – כִּתְמָה כְּרֵאִיתָהּ, מַה רֵאִיתָהּ – דִּייה שְׁעֵתָה. אָף כִּתְמָה – דִּייה שְׁעֵתָה.

אָמַר רַבִּי יְצִאי: מִפְּנֵי שְׁשִׁירְפָה מְצִיָּי וּמַה אִם זֶה שְׁשִׁירְפָה מְצִיָּי – אַתָּה אָמַר דִּייה שְׁעֵתָה, אֲלוֹ שְׂאִין שִׁרְפָן מְצִיָּי – לֹא כָּל שְׁבָן! מִיכָן שְׁרָאָה דַּעְתּוֹ.

הֲלֹכָה ג' מִתְּנִי' אֵי זֹו הִיא בְּתוּלָה? כֹּל שֶׁלֹּא רָאָת דָּם כָּל יְמֵיהָ, אָף עַל פִּי גְּשׁוּאָה.

מְעוּבְרַתָּהּ? מְשִׁיבֵדָע עוֹבְרָהּ. מִיִּנְיָקָהּ? מִשְׁתַּנְמוֹל אֶת בְּנָהּ.

נִתְנָה בְּנָהּ לְמִינְיָקָהּ וּנְמַלְתָּהּ אוֹ מוֹת, רַבִּי מֵאִיר אָמַר: מִטְּמֵאָה מַעֲת לְעַת, וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: דִּיִּיה שְׁעֵתָהּ.

גְּמָרָא בֵּן הִיא מוֹתֵינְתָא, כֹּל שְׂלֵא רְאָת דָּם נִיִּדָה מִיְמִיָּהּ, וְאָף עַל פִּי נִשְׁוֹאָה. בְּתוּלָה לְדָמִים אָמְרוּ, אֲבָל לֹא בְּתוּלָה לְכַתּוּלִים.

פְּעָמִים שְׂהִיא בְּתוּלָה לְדָמִים וְאִינָהּ בְּתוּלָה לְכַתּוּלִים. פְּעָמִים שְׂהִיא בְּתוּלָה לְכַתּוּלִים וְאִינָהּ בְּתוּלָה לְדָמִים. בְּתוּלָה לְדָמִים – בְּשִׂרְאָת וְאַחַר כֶּךָ נִישְׁאָת. בְּתוּלָה לְכַתּוּלִים – בְּשִׁנְיִשְׁאָת וְאַחַר כֶּךָ רְאָת.

תְּנִי: שְׁלֹשׁ בְּתוּלוֹת הֵן. בְּתוּלַת אָדָם, בְּתוּלַת שְׁקָמָה, וּבְתוּלַת הָאָרֶץ. בְּתוּלַת אָדָם – כֹּל שְׂלֵא נִבְעָלָה מִיְמִיָּהּ. בְּתוּלַת שְׁקָמָה – כֹּל שְׂלֵא נִקְצָצָה מִיְמִיָּהּ. בְּתוּלַת הָאָרֶץ – כֹּל שְׂלֵא נִחְרַץ בָּהּ מִיְמִיָּהּ. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: כֹּל שְׂאִין בָּהּ חֲרִץ.

וְאִפִּילוּ נִישְׁאָת, וְאִפִּילוּ עִיבִירָהּ, וְאִפִּילוּ מִינְיָקָהּ, וְאִפִּילוּ שׁוֹפַעַת כֹּל שְׂכַעָה לְזֹכֵר, וְכֹל אֲרַבְעָה עֶשֶׂר לְנָקִיבָה.

וְקַסְמָא בְּיָדֶיהָ בְּשַׁעַת שְׂהוּא זָכַר שְׂכַעָה, וּבְשַׁעָה שְׂהִיא נָקִיבָה י"ד?

וְהִיא שְׂהַפְסִיקָה דָּם מִזְהַר. כֹּהֲדָא דְתְּנִי: הַפְסִיקָה דָּם מִזְהַר וְלֹא רְאָת, וְאַחַר כֶּךָ רְאָת, וְכֹא מַעֲשָׂה לְפָנֵי חֻכְמִים, וְאָמְרוּ: דִּיִּיה שְׁעֵתָהּ.

עַל דְּעֵתִיָּה דְרַב, דְּהוּא אָמַר: מַעֲיִין אֲחֵד הוּא, אֲלֵא שְׂהַתְּוֹרָה מִיְהִרָה אוֹתוֹ – נִיחָא. עַל דְּעֵתִיָּה דְרַבִּי יַנְאִי דִּי אָמַר: מַעֲיִין אֲחֵד הוּא, אֲלֵא שְׂהוּא מִשְׁתַּנְּהָ – יֵאוֹת.

עַל דְּעֵתִיָּה דְלוּי דְהוּא אָמַר: שְׁנֵי מַעֲיִנוֹת הֵן, אִפִּילוּ לֹא הַפְסִיקָה דָּם מִזְהַר – תְּהֵא דִיִּיה שְׁעֵתָהּ! אָמַר רַבִּי מִנְאֵ: טַעְמָא דְלוּי, שְׁמַתוּדָה שְׂהִיא מַתְּרַגְלַת בְּדָמִים מְהוּרִין – הִיא מַתְּרַגְלַת בְּדָמִים מְטוּאִין.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוּן:

[דף ג' ע"א]

יְכִיל לּוֹי פִּתֵר לָהּ מִזְּמַן הֲדָא דְתְּנִינֵן: רַבִּי יוֹסִי אָמַר: מְעוּבְרַתָּהּ וּמִינְיָקָהּ שְׂעָבְרוּ עֲלֶיהֶן שְׁלֹשׁ עוֹנוֹת – דִּיִּין שְׁעֵתָהּ. וְתְּנִי עֲלֶיהָ: יְמֵי עִיבִירָהּ וְיְמֵי מִינְיָקוּתָהּ מִצְּטָרְפִין לְשֹׁלֵשׁ עוֹנוֹת. דְּהוּא סָבַר מַעֲיִין אֲחֵד הוּא.

עַד כְּמָה הוּא הַכֶּרֶת הַעוֹבְרָה? סוּמְכוּם אָמַר מִשׁוּם רַבִּי מֵאִיר: עַד שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים. אָף עַל פִּי שְׂאִין רְאִיָּה לְדָכֵר, זָכַר לְדָכֵר (בְּרַאשִׁית לַח, כד) וְהִי בְּמִשְׁלַשׁ חֲדָשִׁים וְגו'.

אָמַר רַבִּי יוֹדֵן: וְאִפִּילוּ מְעוּבְרַתָּהּ רוּחַ, חֲרִינּוּ חֲלָנוּ כְּמוֹ יִלְדָנוּ רוּחַ (ישעיה כו, יח). תְּהִירוּ חֲשֵׁשׁ תְּלָדוּ קֶשׁ וְגו' (שם לג, יא).

רַבִּי זְעִירָא, רַבִּי כָּא בַר זוֹטְרָא, רַבִּי חֲנִינָה בְּשֵׁם רַבִּי הִיִּיה רֹזְבָה: אִפִּילוּ רֹבּוּ שָׁל רֵאשׁוֹן, וְרֹבּוּ שָׁל אַחְרָו, וְהָאֲמַצְעֵי שְׁלָם. אִסִּי אָמַר: תְּשַׁעִים יוֹם שְׁלִמִים. וּשְׁמוּאֵל אָמַר: הֵן וְעִיבִירָהּ.

אֵתָא עוֹבְדָא קוּמֵי רַבְנָן דְתַמּוּזֵי וְלֹא יָדְעִין אִם שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִן הַרְאִשׁוֹן, וְשִׁבְעָה עָשָׂר מִן הַאֲחֵרֹון, אוֹ שִׁבְעָה עָשָׂר מִן הַרְאִשׁוֹן, וְשִׁלְשׁ עָשָׂר מִן הַאֲחֵרֹון, וְהַמְשָׁה שְׁלִימִים בְּאַמְצַעַי. בִּיקְשׁוּ לִינַע בְּהוֹלֵד מִשׁוּם סַפֵּק מְכוּזָרוֹת.

אָמַר לֹזֵן רַב נַחֲמָן בַּר יַעֲקֹב: כְּהִדִּין עוֹבְדָא אֵתָא קוּמֵי אָבָא בַר בָּא, וְאִכְשָׁר.

וְאָבָא בַר בָּא פְּלִיג עַל שְׁמוּאֵל בְּרִייהּ? אָמַר רַבִּי בָּא: שְׁנַיִיא הִיא הַכֶּרֶת הָעוֹבֵר, שְׁנַיִיא הִיא לִידְתוֹ, הַכֶּרֶת הָעוֹבֵר – לְחֻדְשֵׁים שְׁלִימִין, וְלִידְתוֹ – לְחֻדְשֵׁים מְקוּטָעִין.

תַּמּוּז תַּנְיִנָן: בְּפֹה הִיא קִישׁוּיָהּ? רַבִּי מֵאִיר אָמַר: אֶפְיִלוֹ אַרְבַּעִים וְחֲמִשִּׁים יוֹם. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: דְּיֵיחָה הָדְשָׁה. רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמְרִים: אֵין קִישׁוּי וְיֹתֵר מִשְׁתֵּי שְׁבַתוֹת. רַבִּי יוֹסִי בְּשֵׁם רַבִּי בָּא: זֹאת אֹמְרָת: שְׁהֶאֱשָׁה יוֹלְדַת לְחֻדְשֵׁים מְקוּטָעִין, דְּלֹא בָּן, נִיתְנֵי שְׁלֹשִׁים יוֹם.

רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בֹּזֵן: זֹאת אֹמְרָת: שְׁהֶאֱשָׁה יוֹלְדַת לְחֻדְשֵׁים שְׁלִימִין. דְּתַנְיִנָן: דְּיֵיחָה הָדְשָׁה.

רַבִּי יוֹדֵן בְּעֵי: סוֹף דְּבַר עַד שְׁתַּלְדָּה, לֹא אֶפְיִלוֹ הִפְיִלְהָ? אָמַר רַבִּי מְנָא: שְׁמַעִית בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל: הִיא הַכֶּרֶת הָעוֹבֵר, הִיא לִידְתוֹ. וְלִית אָנָּה יָדַע מִן מַה שְׁמַעִית.

אָמַר רַבִּי בָּא בַר בַּתָּן קוּמֵי רַבִּי יוֹסִי: רַבִּי יְרֵמְיָה אָמְרָה: אָמַר לִיהּ רַבִּי הוֹקִיָּה: לֹא אָמְרָה רַבִּי יְרֵמְיָה! וְאִיקְפַּד רַבִּי יוֹסִי לְקִיבְלִיהּ. אָמַר: אֵילוֹ יְהוֹשֻׁעַ שְׁהִיָּה קָשׁוּר לְמִשָּׁה לֹא הָוָה אָמַר בָּן, וְהוּא אָמַר בָּן! הוֹר וְאָמַר: אֵין אָמְרָה אֵלָא כְּאִינְשׁ דְּשָׁמַע מִיָּלָה וּמְקִשֵׁי גְלַה, וְאָבָא בַר בָּא פְּלִיג עַל שְׁמוּאֵל בְּרִייהּ.

רַבִּי בְּרַבְרִיָּה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל: לְעוֹלָם אֵין הָאִשָּׁה יוֹלְדַת אֵלָא לְרַעִ"א, אוֹ לְרַעִ"ב, אוֹ לְרַעִ"ג, אוֹ לְרַעִ"ד. אָמַר לִיהּ רַבִּי מְנָא: מָנָן שְׁמַע רַבִּי הָדָא מִיִּלְתָּא? אָמַר לִיהּ מִן רַבִּי בָּא.

מִחֻלְפָּה שֵׁיטְתִּיָּה דְרַבִּי בָּא! תַּמּוּז הוּא אָמַר: שְׁנַיִיא הוּא הַכֶּרֶת הָעוֹבֵר, שְׁנַיִיא הִיא לִידְתוֹ. וְהִכָּא הוּא אָמַר הִכִּין! רַבִּי בָּא בַר וּזְטָרָא מִשֵׁם שְׁמוּאֵל:

[דף ג' ע"ב] כֹּל שֶׁהוּא בְּהַרְבֵּה – הָרִי הוּא בְּאַרְבֵּה.

רַבִּי חֵייה בַר אֲשִׁי הָוָה יְתִיב קוּמֵי רַב, חֲמַתִּיָּה מִיבְעַת. אָמַר לִיהּ: מַהוּ בָּן? אָמַר לִיהּ: חֲמַרְתִּי מַעֲבָרָה וְהִיא בְּעֵיָא מִיִּלְד, וְאָנָּה בְּעֵי מְרַבְּעָתָה דְלֹא תַצְטַנָּן. אָמַר לִיהּ: אֵימְתִי גְלַה עֲלֶיהָ הוֹכְרָ? אָמַר לִיהּ: בְּיוֹם פְּלוֹן, וְחָשַׁב, אָמַר לִיהּ: בְּעֵיָא הִיא עַד כְּדוֹן. וְתַנִּי בָּן: הַפּוֹחֲתָת – אֵינָה פּוֹחֲתָת מִימּוֹת הַלְּבָנָה, וְהַמוֹסְפָת – אֵינָה מוֹסְפָת עַל יְמוֹת הַחֲמָה.

מִיִּלְתִּיָּה דְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פְּלִיגָא, דְּמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי: בְּקוֹרַת שְׁלֹ אֲנַטוֹנִיּוֹם הָיְתָה עוֹבְרָה, וְהַרְבִּיעוּ שְׁלֹ בֵית רַבִּי מַמְנָה שְׁוּרִין, וְיֵשׁ מִהוֹן שְׁיִלְדוּ עַכְשָׁיו, וְיֵשׁ מִהוֹן שְׁיִלְדוּ לְאַחַר זְמַן! בָּאָן – בְּבַהֲמָה טְמֵאָה, וְכָאָן – בְּבַהֲמָה טְהוֹרָה.

וְהִכְתִּיב (אִיב לט): הַיְדַעַת עַת לְדַת יַעֲלֵי סַלַע, חֲלָל אֵילוֹת תִּשְׁמַר, תִּסְפֹּר יְרֻחִים תִּמְלֵאנָה, וְיַדְעַת עַת לְדַתְנָה. אָמַר לִיהּ: הִנֵּה טְהוֹרָה בְּבַהֲמָה טְמֵאָה.

הלכה ד' מתני' אי זו היא זמינה? כל שעברו עליה שלש עונות סמוך לזקנתה. רבי לעזר אומר: כל אשה שעברו עליה שלש עונות - דיייה שעיתה. רבי יוסי אומר: מעוברת ומיניקה שעברו עליהן שלש עונות - דיייה שעיתה.

גמרא רבי מאיר אומר: מהמת החלב הדמין מסתלקין. רבי יוסי אומר: מהמת הצער הדמים מסלקין.

אשכחתי אמר קולת והומרת על דברי רבי מאיר, קולת והומרת על דברי יוסי. קולת על דברי מאיר, שאם היה מושף ויונק ארבע או חמש שנים - דיייה שעיתה. והומרת, שאם נתנה בנה למיניקה וגמלתה ומת - מטמא מעת לעת. וקולת על רבי יוסי, שאם נתנה בנה למיניקה וגמלתה, ומת - דיייה שעיתה. והומרת, שאם היה מושף ויונק ארבע או חמש שנים - אסור עד כ"ד חדש.

והא רבי מאיר אומר: מטמא מעת לעת, מה? מיד, או לכשיפסוק התינוק, ואינו יכול לחזור? נישמענה מן הדא: יונק הוא התינוק והולך עד כ"ד חדש שלימין. מיכן והילף, כיונק שקיין; דברי רבי אליעזר. רבי יהושע אומר: יונק הוא התינוק והולך אפילו ארבע או חמש שנים ומותר. פירש - אין מחזירין אותו.

עד איכז? רבי יעקב בר אחא, רבי יהיה בשם רבי יוחנן: עד מעת לעת. רבי הונאה, רבי אבהו בשם רבי שמעון בן לקיש: עד שלשה ימים מעת לעת. במה דברים אמורים? בזמן שפירש מתוך בוריו. אבל אם פירש מתוך הוליו - מחזירין אותו מיד.

ובתינוק שאינו של סבנה. אבל בתינוק שהוא של סבנה, אפילו לאחר פמה - מחזירין אותו מיד. זמינה. אי זו היא זמינה? רבי שמעון בן לקיש אומר: כל שקורין אותה אמה ואינה מקפדת. ובדעתה הדבר תלוי? אמר רבי אבין: כל שהוא ראוי להיקרות אימא.

תני: העבדים והשפחות - אין קורין אותן אבא פלוני ואימא פלונית. של בית רבן גמליאל היו קורין לעבדיהן ולשפחותיהן: אבא טבי ואמא טביתה.

תני רבי הושעיה: ילדה ואחר כך נתגיירה - אין לה דם מזהר. אמר רבי יוסי:

[דף ד' ע"א]

ויאות? אילולי דתניתה רבי הושעיה תוות צריכה לז? מאחר שאין לה דמים טמאין - אין לה דמים מהורין!

תני: הגיורת והשבויה והשפחה שנפדו ושנתגירו ושנשתחררו - צריכות להמתין שלשה חדשים; דברי רבי יודה. רבי יוסי אומר: אינן צריכות להמתין שלשה חדשים. ובדמים, רבי יודה אומר: דיייה שעיתה. רבי יוסי אומר: מטמא מעת לעת.

אמר רבי: נראין דברי רבי יוסי בדמים, ודברי רבי יודה בכולד. ורבי יהיה בשם רבי יוחנן: הלכה כרבי יוסי.

רבי בא בר כהן בעא קומי רבי יוסי: דלא נה, מה אנו אמרין רבי יודה ורבי יוסי אין הלכה כרבי יוסי? אלא בגין דמר רבי "נראין".

ולא כן אמר רבי בא בשם רבי זעירה: כל מקום ששנה רבי "נראין" – אדיין הפחלוקת במקומה, הויז מן העיגול של דבילה, דאיהו מודה לאהו, ואהו מודה לאהו?

אמר רבי יוסי: קשיתה קומי רבי חנינה בריה דרבי אבהו, ואפילו דבר ברי שנבעלו אמר ליה: וסתם נכריות לא בכעולות הן?

רבי לעזר אומר: כל אשה שעברו עליה שלש עונות – דייה שעיתה. ותני עלה: אמרו לו, לא אמרו חכמים אלא זקינה. והתני, אמר רבי לעזר: מעשה בריכה אחת בעייתלו שהפסיקה שלש עונות ולא ראת, ואחר כך ראת, ובא מעשה לפני חכמים ואמרו: דייה שעיתה! אמרו לו: קמן היית, ואין עדות לקמן.

פעם אחת הורה רבי כרבי לעזר, והיה מצטער. אמר רבי מנא קומי רבי יוסי, איתא חמי: בשעה שהורה בקולי רבי מאיר ובקולי רבי יוסי – לא היה מצטער, וכאן היה מצטער?

אמר ליה: תמן יהודין אינון, אית מימר נצרפה דעתו עם רבי מאיר, ורבו על רבי יוסי. נצרפה דעתו עם רבי יוסי, ורבו על רבי מאיר. אית לה מימר הכא נצרפה דעתו עם רבי לעזר ורבו על חכמים? ולא עוד, אלא דתני עלה: אמרו לו: הורית שעה הייתה.

רבי יוסי אומר: מעוברת ומיניקה שעברו עליהן שלש עונות – דיין שעיתן. ותני עלה: ימי עבודה וימי מיניקותה – מצטרפין לשלש עונות. דו סבר מעיין אחד הוא.

הלכה ה' מתני' במה אמרו דייה שעיתה? בראייה הראשונה, אבל בשנייה – מטמא מעת לעת. ואם ראת את הראשונה מאונם – אף בשנייה דייה שעיתה.

גמרא שמואל אמר: לא שנו אלא בתולה וזקינה,

[דף ד' ע"ב] אכל מעוברת ומיניקה – נותנין לה כל ימי עיבורה וכל ימי מיניקותה.

רב ורבי יוחנן תריהון אמרין: היא בתולה, היא זקינה, היא מעוברת, היא מיניקה.

אמר רבי זעירא: אתייה דרב ודרבי יוחנן כרבי חנינה, וכולהון פליגינן על שיטתיה דשמואל. דמר רבי לעזר בשם רבי חנינה: פעם אחת הורה רבי בקולי רבי מאיר ובקולי רבי יוסי. היה עכידא? הוצר עיבורה ואחר כך ראת, רבי מאיר אומר: דייה שעיתה. רבי יוסי אומר: מטמא מעת לעת.

ראת ראיות הרבה, והפסיקה שלש עונות ואחר כך ראת, רבי מאיר אומר: מטמא מעת לעת. רבי יוסי אומר: דייה שעיתה. ואם אומר את: נותנין לה כל ימי עיבורה וכל ימי מיניקותה, למה לי בקולי רבי יוסי, תדא דרבי מאיר קלילא מדרבי יוסי. אמר רבי מנא קומי רבי יוסי: או נימר רבי מאיר ורבי יוסי דחלבו אמר ליה: בפירוש הכין אתאמרת.

עד כדון בתינוקת שהגיע זמנה לראות, תינוקת שלא הגיע זמנה לראות וראת ראיות, ראיה ראשונה - דייה שעתה, שנייה - דייה שעתה, שלישית - דייה שעתה, מיכן והילך - מטמא מעת לעת. רבי ירמיה בשם רב: שלישית עצמה - מטמא מעת לעת.

זקינה שהפסיקה שלש עונות - דייה שעתה. הורה והפסיקה שלש עונות ואחר כך ראת - הרי היא ככל הנשים ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה. לא שכיוונה שעת ווסתה אלא שפיקתה או הותירה.

רבי יודן בעי: ראת ראיה ראשונה ושנייה והפסיקה שלש עונות ולא ראת

[דף ה' ע"א]

ואחר כך ראת - בןוסת ארוכה היא שתטמא מעת לעת, או בהפסק עונה היא שתהא דייה שעתה? א"ל רבי יוסי, מה אם בשעה שעשיתה ככדמין - את אמר דייה שעתה, כאן שלא עשיתה ככדמין - לא כל שבין אמר ליה: ואין ביני אפילו ראת ראיה אחת - לא תטמא מעת לעת עד שתראה שלש אחר הפסיקה! אמר ליה: דמייא לןוסת ארוכה.

כמה עונה נותנין לה? עונה בינונית. רבי שמעון בן לקיש בשם רבי יודן נשייא: נותנין לה עונה בינונית שלשים יום.

ויתנו לה עונה! מאחר שלא נתבררה בדמים - אין לה עונה. ומהו שיהא לה בתמין? הוקיה אמר: מאחר שעשיתה ככד מים - יש לה בתמין.

שמואל אמר: אפילו כל הפדין בולז מלא טיפין של דם - אין לה בתמין. רבי יוחנן בשם רבי ינאי: אפילו ראת מאה פעם - אין לה בתמין.

עד איכז? עד שתבוא לימי הנעורים. ואילו הן ימי הנעורים? משתביא שתי שערות.

רבי בא, רבי חייה רבי יוחנן בשם רבי שמעון בן יוצדק: רוקה - טהור, מדרסה - טהור, מגעה בראשות הרבים - טהור. סברין מימר: מעת לעת.

הלכה ו' מתני' אף על פי שאמרו: "דייה שעתה" - צריכה להיות בודקת, חוץ מן הנידה, והיושבת לדם טהור, ומשמשות בעדים. חוץ מן היושבת על דם טהור, ובתולה שדמיה טהורין.

ופעמים שהיא צריכה להיות בודקת, בשחרית, ובין השמשות, ובשעה שהיא עוברת לשמש את ביתה.

יתירות עליהן הכהנות, בשעה שהן אוכלות בתרומה. רבי יהודה אומר: אף בשעת עברתן מלאכול בתרומה.

גמרא ביני מתניתא: חוץ מן הנידה שלא הפסיקה לה טהרה.

והמשמשות בעדים. ביני מתניתא: צריכה שתשמש בעדים.

ובתולה שדמיה טהורין. ביני מתניתא: תינוקת שלא הגיע

[דף ה' ע"ב] ומנה לראות ונישאת. שמואל אומר: לילה יום עונה. ומקצת עונה ככולה.

הפסיקה ואחר כך ראת - טמיהא. שינת מראה דמיה - טמיהא.

אמר רבי ועירא: בשלא שינת מקמת התשמיש, אבל אם שינת מקמת התשמיש - טהורה.

אמר רבי יוסי: ומתניתא אמרה בן, ובתולה שדמיה טהורין. הדיא אמרה: שינת מקמת התשמיש - טהורה. ואם אומר את: שינת מקמת התשמיש תהא טמיהא, ותשמיש בעד, שמה תשנה מקמת התשמיש ותהא טמיהא!

פעמים היא צריכה להיות בודקת. אמר רבי יוסי בי רבי בון: כנגד שני פעמים שהיום משתנה על הבריות.

רבי לעזר בשם רבי הושעיה: כל מקום שאמרו חכמים בעלה חייב בקרבן - כנגדה בטהרות טמאות.

בר פדייה אומר: כל מקום שאמרו חכמים: בעלה חייב בקרבן - כנגדה בטהרות טהורות. בעלה פטור מן הקרבן - כנגדה בטהרות. בעלה ספק בקרבן - כנגדה בטהרות תלויות.

רבי שמואל בר רב יצחק בעי: אילו זמן יולד שהיו מהלכין במריקליו, ולא דבר ברי שהזקן משמש תחילה, הא אם ילד אתי וממעי ביה.

רבי אבון בשם רבי יודן: אני אומר: שם היה, ביאה היא שהיא סותמת. ברם הכא, אילו היה שם, מי מעכבו שלא לצאת!

מתניתא פליגא על רבי הושעיה! פירשה וראת - היא טמיהא וכולן טהורות.

[דף ו' ע"א]

מתניתא פליגא על בר פדייה! רבי יודה אומר: אף בשעת עברתן מלוכל בתרומה. ליידיא מילחא? לא שאם תראה תהא מטמאה למפרע!

אמר רבי עזרא קומי רבי מנא: תיפתר באשה שאין לה ווסת. אמר ליה: בן אמר רבי יוסי ברבי: כל מה דאנן קיימין הכא, באשה שיש לה ווסת אנן קיימין.

אמר רבי יוסי בי רבי בון: סלקת מתניתא, עד כאן - באשה שיש לה ווסת, מיבן ואילך - באשה שאין לה ווסת. ואפילו תימר לא סלקת מתניתא, אלא כל מה דאנן קיימין הכא, באשה שיש לה ווסת אנן קיימין. ומה עביד לה בר פדייה? תלוקין על רבי יודה.

הדרן עלה פרק שמאי אומר

פרק שני

הלכה א' מתני' כל היד הפורקה לבדוק בגשים - משובחת. ובאנשים - תיקצין.

התרשת והשומטה והסוממה וכל מי שנמרפה דעתה, אם יש להן פיקחות – מתקינות אותן ואוכלת בתרומה.

דרך בנות ישראל משמשות בעדים, אחד לו ואחד לה, והצנועות מתקינות להן שלישית, אחד להתקין את הבית.

גמרא ביני מתניתאי: כל המרפה ליתן ידו על עינו – מרפה להוציא דמעה.

רבי טרפון אומר: תיקצין על טיבורו. אמרו לו: והרי פריסו נבקעת! אמר להן: לךד אני אמרתי, שפאותו של זה יפין לו מחייו.

חברייא אמרין: רבי טרפון מקללו קללה שהיא נזענת בגופו. אמר רבי יוסי: לא בא אלא לפרש שאסור למשמש מן הטיבור ולמפון.

הדא דת מר לענין שכבת זרע, אבל לענין זיבה – כל המרפה לכדוק מחבירו, משופח מחבירו.

צנועות היו בודקות על כל חבית וחבית, ועל כל כפר וכפר. מעשה בטביתה שפקתו של רבן גמליאל שהיה מכתפת יינות לנסכין, והיתה בודקת על כל חבית וחבית. אמרה לו, רבי, ראיתי פתם, ונודעו רבן גמליאל. אמרה לו: בודקת הייתי על כל חבית וחבית, ולא נטמיתי אלא על חבית זו בלבד!

אמרו ב"ש רבי ינאי: אין בן סומא, וקמת. אמרו ב"ש רבי חנינה: אין בן סומא, וקמת. רבי אילא, רבי יוסי בר חנינה ב"ש דבית רבי ינאי: אין בן סומא.

[דף ו' ע"ב] אמר רבי ינאי: אף הראשונה נקראת צנועה.

תנינן: צריכות בודקות, ואת אמר הכין? אמר רבי אילא: להודיעה, שכל מי שהוא מקיים דברי חכמים – נקרא צנוע.

רבי ירמיה ב"ש רב: ב"דקה ביד שאינה ב"דקה, או שהטיח גופה לבית תורפה – חזקת הגוף כ"דוק הוא.

אמר רבי זעירא: מתניתא אמרה בן: נמצא על שלו – טמאין וחייבין בקרבן, לא שכל הגוף בחזקת ב"דוק! אמר רבי חנינה: תיפתר, שב"דק. ואיכפד רבי זעירא, אמר: ודרבו לבן?

רבי זעירא ב"ש רב ירמיה: עד כגרים – היא תולה, יותר מיפן – צריכה מתלא. אמרין: חזר ביה רב ירמיה. אמרין: כד שמע מליהון דרבנן, חזר ביה.

רבי משבח לרבי חמא אבוי דרבי הושעיה קומי רבי ישמעאל בי רבי יוסי.

רבי חמא אבוי דרבי הושעיה בעא קומי רבי ישמעאל בי רבי יוסי: ב"דקה ביד שאינה ב"דקה, או שהטיח גופה לבית תורפה? אמר ליה: ב"דברי מי את שואליני? ב"דברי הרב, ב"דברי התלמיד? אמר ליה: אבא אמר: פתם, ורבי אומר: ראיתה. אמר ליה: דין הוא דאת משבח ביה? אמר רבי זעירא: הני לבר נש מישמוע טעמיה דרביה.

בְּדָקָה וְהַזְנִיחָתוֹ בְּקַפְצָה שֶׁל זְכוּכִית, רַבִּי חֵייה אֹמֵר: כְּתָם. וְרַבִּי אֹמֵר: רְאִייה.

הַתֵּיב רַבִּי חֵייה לְרַבִּי, וְאֵת אֵין אֵת נֹתֵן לָהּ מִיִּתְלָא? אָמַר רַבִּי בּוּן בַּר חֵייה: מַעֲמָא דְרַבִּי, דְּרַף קַפְצִיּוֹת – בְּדוּקוֹת מִן הַשְּׂרָצִין, וְאֵינֵן בְּדוּקוֹת מִן הַמַּאֲכֹלֹת. עַד בְּגָרִים – הִיא תּוֹלָה, יוֹתֵר מִיָּבֵן – בְּפֹה יֵשׁ לְתַלוֹת לָהּ?

הַלְכָה ב' מַתְנִי' נִמְצָא עַל שְׁלוֹ – טְמֵאִין, וְחֵיבִין בְּקַרְבָּן. נִמְצָא עַל שְׁלָה אוֹתִיאֹם – טְמֵאִין, וְחֵיבִין בְּקַרְבָּן. נִמְצָא עַל שְׁלָה לְאַחַר זְמַן – טְמֵאִין מִסְפֵּק, וּפְטוּרִין מִן הַקְּרָבָן. גְּמָרָא וְתַנִּי עֵלֶיהָ: בֵּין הַיּוֹתִיאֹם בֵּין שְׁלָה הַיּוֹתִיאֹם, נִמְצָא עַל שְׁלוֹ.

הַיּוֹתִיאֹם טְמֵאִין. הַיּוֹתִיאֹם – לְקִינֹת אָמְרוּ, וְאֵין הַיּוֹתִיאֹם לְבִדְקָה. רַב הוֹנָא אָמַר: כְּדֵי שְׁתַּקְנַח פִּי חַכִּית מִבַּחֲוִין, אֲבָל לֹא מִדָּ שֶׁבַחְדְּרִין וְלֹא מִדָּ שֶׁבַסְדְּקִין.

בְּעוֹן קוּמֵי רַב נַחֲמָן בַּר יַעֲקֹב: מַהוּ שְׁתַּהֲא צְרִיכָה בְּדִיקָה בְּתוֹךְ כְּדֵי הַיּוֹתִיאֹם? אָמַר רַבִּי בָּא: אִם אֹמֵר אֵת: שְׁתַּהֲא צְרִיכָה בְּדִיקָה בְּתוֹךְ כְּדֵי הַיּוֹתִיאֹם – כְּמֵל הַיּוֹתִיאֹם.

[דף ז' ע"א]

אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוּן: אִם אֹמֵר אֵת: שְׁתַּהֲא צְרִיכָה בְּדִיקָה בְּתוֹךְ כְּדֵי הַיּוֹתִיאֹם, וְלֹא בְּקִידָה הִיא לְמַעַט מַעַת לְעַתָּה? וְתַנִּינֵן: הַפְּקִידָה הִיא מִמַּעַט מַעַת לְעַתָּה! אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוּן: מִשְׁלַל לְשֹׁמֵשׁ וְעַד שְׁחֵיו עוֹמְדִין אַחַר הַשְּׂקוּף, יֵצֵא הַשֹּׁמֵשׁ וְנִכְנַס הָעֵד – זֶה הַיּוֹתִיאֹם.

וּפְטוּרִין מִן הַקְּרָבָן. וּפְטוּרִין מִן הַחֲטָאֹת, וְחֵיבִין בְּאִשָּׁם תְּלוּי.

הַלְכָה ג' מַתְנִי' אִי זְהוּ לְאַחַר זְמַן? כְּדֵי שְׁתַּרְדּ מִן הַמִּיטָה וְתַדִּיחַ אֵת פְּנֵיהָ וְאַחַר כֵּךְ מְטַמָּא מַעַת לְעַתָּה, וְאֵינָה מְטַמָּא אֵת בּוֹעֵלָה. רַבִּי עֲקִיבָה אֹמֵר: אַף מְטַמָּא אֵת בּוֹעֵלָה. וּמוֹדִין הַכְּמִים לְרַבִּי עֲקִיבָה בְּרוּאָה כְּתָם – שְׁהִיא מְטַמָּא אֵת בּוֹעֵלָה.

גְּמָרָא אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוּן: אֵין זֶה אַחַר זְמַן, אֲלָא אַחַר אַחַר זְמַן! וְאִי זְהוּ לְאַחַר זְמַן? כְּדֵי שְׁתַּפְּשׁוּט אֵת יְדָה וְתִטּוֹל אֵת הָעֵד מִתַּחַת הַכַּר. אֲבָל אַחַר אַחַר זְמַן – בְּעֵלָה טְהוֹר.

רַבִּי לְעוֹר בְּשֵׁם רַב: דְּכַרִּי חֲכָמִים שְׁחֵן בְּשִׁיטַת רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: חֲכָמִים מְפֹשֵׁ.

מֵאִי כְּדוֹן? חֲכָרִיִּיא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: נִילַף הֵדָא דְרַבָּנָן מִן דְּרַבִּי עֲקִיבָה, כְּמָה דְרַבִּי עֲקִיבָה אָמַר: מְטַמָּא אֵת בּוֹעֵלָה וְאֵינָה מְקוֹלְקֶלֶת לְמִינֵינָה, כִּן רַבָּנָן אָמְרוּן מְטַמָּא אֵת בּוֹעֵלָה וְאֵינָה מְקוֹלְקֶלֶת לְמִינֵינָה.

הַלְכָה ד' מַתְנִי' כֹּל הַנְּשִׂים בְּחֻזְקַת טְהָרָה לְכַעֲלִיחוּן. הַכָּאִין מִן הַדְּרָף – נְשִׂיחוּן לָהֶן בְּחֻזְקַת טְהָרָה. בֵּית שְׁמַאי אֹמְרִים: צְרִיכָה שְׁנֵי עֵדִים עַל כָּל תְּשֻׁמִּישׁ, אוֹ תְשֻׁמִּישׁ לְאוּר הַגֵּר. וּבֵית הֵלֵל אֹמְרִים: הֵייה בְּשְׁנֵי עֵדִים כֹּל הַלֵּילָה.

גְּמָרָא אָבָא בַר יוֹמִיָה, כְּהֵנָּה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל: כֹּל אִשָּׁה שְׂאִין לָהּ וּוֹסַת – אֲסוּרָה לְבִיתָה עַד שְׁעָה שְׁתַּכְּדוּק. וְהַתְנִינֵן: כֹּל הַנְּשִׂים בְּחֻזְקַת טְהָרָה לְכַעֲלִיחוּן פְּתַר לָהּ: כְּכָאִין מִן הַדְּרָף.

והתנינן: תבאין מן הדרך - נשיהם להם בהזקת טהרה! אמר רבי בזן בר תייה: תיפתר, שבא ומצאה עירה, והתני: בין שמצאה עירה, בין שמצאה ושינה! אמר רבי בא: תיפתר, שהניחה [דף ז' ע"ב] בהזקת טהרה.

כמה עונה נותנין לה? רבי שמעון בן לקיש אמר: נותנין לה עונה בינונית שלשים יום.

אמר רבי יוחנן: שונה אני אפילו לאחר שלש שנים - מותר. ובלבד באשה שיש לה וסת.

אמר רבי אבהו: והוא ששקתה אחר ווסתה שבעת ימים. והוה לומר שמא לא טבלה! אמר רבי תנינה: זאת אומרת: שאסור לאשה לשהות בטומאתה.

שמואל בר אבא בעי: אפילו דבר בריא שילדה? אמר רבי יוסי: כף אנו אומרים אפילו נטמאת? אלא כיון שילדה - במלה הזקתה, אף הכא, כיון שטימאת - במלה הזקתה.

בית שמאי אומרים: צריכה שני עדים על כל תשמיש ותשמיש, או תשמש לאור הנר. ולא כן תני: המשמש מיטתו לאור הנר - הרי זה מוגנה! כיני מתניתא: תשמש ותבדוק לאור הנר.

רבי זעירא, רב תייה בר אשי בשם רב: שימשה בעד - אסורה לביתה. אמר רבי זעירא: בשעה שהזכיחה קיים - מותרת, ובשעה שאין הזכיחה קיים - לא כל שבין!

אמר רבי יוסי: תמן את יכול לעמוד עליו.

הלכה ה' מתני' משל משלו חכמים באשה, החדר והפרוזדור והעלייה. דם החדר - טמא. נמצא בפרוזדור - ספיקו טמא שהזקתו מן המקור.

גמרא כיני מתניתא: דם החדר - טמא, ודם עלייה - טהור. רב יהודה בשם שמואל: החדר לפנים מן הפרוזדור, והעלייה נתונה על גבי החדר עד חצי פרוזדור, ופיתחה של עלייה פתוח לפרוזדור.

רב נחמן בר רב יצחק שאל לרב הונא, מתניתא בשנמצא מפתח עלייה ולפנים? אמר ליה: אם בשנמצא מפתח עלייה ולפנים - בודאי היא! אלא כן אנו קיימין: בשנמצא מפתח עלייה ולחוץ.

מיליהון דרבנן פליגין! דמר רבי יוחנן: שלשה הן שהן ספק ועשו אותן בודאי, ואילו הן: המפלת יד חתוכה ורגל חתוכה, ושלייא, ודם הנמצא בפרוזדור.

מה אנו קיימין? אם בשנמצא מפתח עלייה ולפנים - בודאי היא! אלא כן אנו קיימין: בשנמצא מפתח עלייה ולחוץ.

רבי אבא בריה דרבי פפי בעא קומי רבי יוסי: תנינן כמה ספיקות, ואת אמר הכין? אמר ליה: מה דמר רבי יוחנן - באשה.

מִסְכַּת כְּבָא בְּתָרָא פְּרָק שְׁנִי

ב,א כָּל שְׂאִינּוּ עוֹשֶׂה פְּרוֹת תְּדִיר, כְּגוֹן שְׂדֵה
בֵּית הַשְּׁלָחִין, בֵּית הַבְּעַל - חֲזַקְתָּהּ שֶׁלֹּשׁ
שָׁנִים, וְאִינָה מִיּוֹם לְיוֹם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה:
לֹא אָמְרוּ שֶׁלֹּשׁ שָׁנִים אֲלָא כְּדִי שִׁיְהֵא כָּא
בְּאַסְפְּמֵיא. אָבַל אִם הָיָה עִמּוּ בְּמַדִּינָה, כִּיּוֹן
שֶׁאֲכָלָה שָׁנָה אַחַת - הָרִי זֶה חֲזַקָה.

הַלּוֹקַח מִחֲמַת הַלּוֹקַח, אִף עַל פִּי שֶׁהַלּוֹקַח
הִרְאִישׁוֹן אוֹמֵר: "גְּזוּלָה הִיא בְּיָדִי" - לֹא כָּל
הַיִּמְנּוּ לְאַבְדּ זְכוּתוֹ שֶׁל זֶה. הָאוֹכֵל שְׂדֵה
מִחֲמַת אוֹנוֹ, וְנִמְצְאָת אוֹנוֹ שֶׁהִיא פְּסוּלָה -
הָרִי זֶה אִינָה חֲזַקָה. הָאוֹכֵל שְׂדֵה בְּחֻזְקָת
שֶׁהִיא שְׁלוֹ וְהוֹצִיא עָלָיו שְׁטַר שֶׁמְכַרָּה לוֹ
וְשִׁנְתָּנָה לוֹ בְּמַתָּנָה - יִתְקַם שְׁטַר בְּחוֹתְמָיו.
וְאִם אָמַר: כְּתַבְתִּי שְׁטַר וְנִטְלָתִי מְעוֹת, שְׁטַר
פִּיסְפִּים הוּא בְּיַדְךָ - הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחֵר חֲזַקָה.
הָאוֹכֵל שְׂדֵה שֶׁשׁ שָׁנִים, וְעָרַעַר עָלָיו שֶׁלֹּשׁ
שָׁנִים הִרְאִישׁוֹנוֹת, וּבְאַחֲרוֹנָה אָמַר לוֹ: אֵתָה
מְכַרְתָּ לִּי וְאֵתָה נִתְתָּ לִּי בְּמַתָּנָה, אִם מִחֲמַת
טַעֲנָה הִרְאִישׁוֹנָה - אִינָה חֲזַקָה, שֶׁכָּל טַעֲנָה
שֶׁמְקַצְתָּה בְּטֻלָה - בְּטֻלָה כְּלָה.

ב,ב אֵימְתִי אָמְרוּ: 'אָרִיס יִשְׁבַע שְׁלֹא
בְּטַעֲנָה?' כָּל זְמַן שְׂאָרִיס יִצָּא מְאָרִיסוֹתוֹ -
הָרִי הוּא כְּכֹל אָדָם. שְׂתַף, כָּל זְמַן שֶׁשׁוֹתֵף
יִצָּא מִשׁוֹתֵפוֹתוֹ - הָרִי הוּא כְּאֶחָד מִכָּל אָדָם.
אֶפּוֹטְרוֹפּוֹס, כָּל זְמַן שֶׁאֶפּוֹטְרוֹפּוֹס יִצָּא
מֵאֶפּוֹטְרוֹפּוֹסוֹ - הָרִי הוּא כְּאֶחָד מִכָּל אָדָם.
הַבֵּן שֶׁחָלַק, וְהָאִשָּׁה שֶׁנִּתְגַּרְשָׁה - הָרִי הֵן
כְּאֶחָד מִכָּל אָדָם. מִקְבְּלֵי פְקֻדוֹנוֹת וְהַרְעִים
וְהַשְּׂכִיר - אֵין לָהֶם חֲזַקָה. הָאוֹמְנִין - אֵין לָהֶן
חֲזַקָה. כִּיצַד? רֹאֵה כְּלִי אֲצִל כּוֹבֵס, וְעַבְדּוֹ
אֲצִל אֲמִן, אָמַר לוֹ: תֵּן לִי אֶת שְׁלִי, אָמַר לוֹ:
אֵתָה מְכַרְתָּם לִי וְאֵתָה נִתְתָּם לִי בְּמַתָּנָה -
אִינָה חֲזַקָה. אֵתָה אֲמַרְתָּ לִי לְמוֹכְרָם, אֵתָה
אֲמַרְתָּ לְתַנֵּם בְּמַתָּנָה - הָרִי זֶה חֲזַקָה.

ב,ג חֲזַקָה - שֶׁלֹּשׁ שָׁנִים. הַחֲזִיק הָאָב שָׁנָה
אַחַת, וְהַבֵּן שְׁתֵּי שָׁנִים. הָאָב שְׁתֵּי שָׁנִים,
וְהַבֵּן שָׁנָה אַחַת - הָרִי זֶה חֲזַקָה. הָאָב שָׁנָה,
וְהַבֵּן שָׁנָה, וְהַלּוֹקַח שָׁנָה - הָרִי זֶה חֲזַקָה.
הַחֲזִיק בְּפָנֵי הָאָב שָׁנָה אַחַת, וּבְפָנֵי הַבֵּן שְׁתֵּי
שָׁנִים - הָרִי זֶה חֲזַקָה. בְּפָנֵי הָאָב שְׁתֵּי שָׁנִים,
וּבְפָנֵי הַבֵּן שָׁנָה אַחַת - הָרִי זֶה חֲזַקָה. בְּפָנֵי
הָאָב שָׁנָה, וּבְפָנֵי הַבֵּן שָׁנָה, וּבְפָנֵי הַלּוֹקַח
שָׁנָה - הָרִי זֶה חֲזַקָה:

ב,ד הַחֲזִיק הָאָדָם בְּפָנֵי שָׁנִים שָׁנָה
הִרְאִישׁוֹנָה, בְּפָנֵי שָׁנִים שָׁנָה הַשְּׁנִיָּה, בְּפָנֵי
שָׁנִים שָׁנָה הַשְּׁלִישִׁית - הָרִי אֵלּוֹ שֶׁלֹּשׁ
עֲדוּת, וְהֵן עֲדוּת אַחַת. נִמְצְאָת כַּת
הִרְאִישׁוֹנָה זּוֹמַמַת - הָרִי בִּידּוֹ שְׁתֵּי שָׁנִים.
שְׁנִיָּה - הָרִי בִּידּוֹ שָׁנָה אַחַת. שְׁלִישִׁית - אֵין
בִּידּוֹ כְּלוֹם. הָיוּ הֵן הִרְאִישׁוֹנִים וְהֵן
הָאֲחֻרָנוֹנִים, נִמְצְאוּ זּוֹמַמִּין בְּרִאשׁוֹנָה - אֵין
בִּידּוֹ כְּלוֹם. שְׁנִיָּה - הָרִי בִּידּוֹ שָׁנָה אַחַת.
שְׁלִישִׁית - הָרִי בִּידּוֹ שְׁתֵּי שָׁנִים. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי: כָּא רַבִּי יוֹחֲנָן בֶּן נוּרִי אֲצִל רַבִּי
חֲלַפְתָּא, אָמַר לוֹ: הָרִי שֶׁהַחֲזִיק בְּפָנֵי שָׁנִים
שָׁנָה רִאשׁוֹנָה, וּבְפָנֵי שָׁנִים שָׁנָה שְׁנִיָּה, וּבְפָנֵי
שָׁנִים שָׁנָה שְׁלִישִׁית, מֵהוּ? אָמַר לוֹ: הָרִי זֶה
חֲזַקָה. אָמַר לוֹ: אִף אֲנִי אוֹמֵר כֵּן, אֲלָא
שֶׁעֲקִיבָה אוֹמֵר: אֵין חֲזַקָה. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר: הָרִי הוּא אוֹמֵר (מְלָכִים א ד):
"וְלִשְׁלֵמָה שָׁנִים עֶשֶׂר נִצְיָבִים עַל כָּל יִשְׂרָאֵל
וְכִלְכְּלוּ" וְגו'. וְאוֹמֵר (שָׁם) "וְנִצְיָב אֶחָד
אֲשֶׁר בְּאַרְצָךְ". הָיוּ אוֹמְרֵי: זֶה חֲדָשׁ הַעֲבוּר.
רַבִּי נַחֲמִיָּה אוֹמֵר: זֶה אֶפּוֹטְרוֹפּוֹס שֶׁמְמַנָּה
עַל יְדֵי בְּלוֹ, שְׂאִין שֶׁכָּחוּ שֶׁל מְלַךְ לְהִיּוֹת
שָׁנִים עֶשֶׂר מִשְׁמִשִּׁין אוֹתוֹ, אֲלָא שָׁנִים עֶשֶׂר
מִשְׁמִשִּׁין אֶת הָאֶחָד, וְהָאֶחָד מִשְׁמֵשׁ אֶת
הַמְּלַךְ:

ב,ה הַמְּחִזִּיק בְּנִכְסֵי הַגֵּר, נֶעַל וְגִדְר וּפְרָץ כָּל
שֶׁהוּא - הָרִי זֶה חֲזַקָה. נֶעַל אֶחָד וְגִדְר אֶחָד -

שֶׁל חֲבֵרוֹ, וְחֻכְמִים מִתִּירִין, וּבִלְבָד שִׁירְחִיק אַרְבַּע אַמּוֹת. אָבָא שְׂאוּל אָמַר: לֹא יִפְתַּח אָדָם חֲנוּת כִּנְגַד חֲצָרוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, כְּדִי שְׂלֹא יֵהָא יוֹשֵׁב בְּחֲנוּתוֹ וְרוֹאֶה מַה בְּחֲצָרוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, אֲלֵא זֶה פּוֹתַח לְרֵשׁוֹת הָרַבִּים, וְזֶה פּוֹתַח לְרֵשׁוֹת הָרַבִּים.

בּוֹ כֶּשֶׁם שֶׁבְּנֵי חֲצָר יְכוּלִין לְמַחֲוֹת זֶה עַל יְדֵי זֶה בְּחֲצָר שֶׁל שְׂתַפְּיָן - כֶּךָ בְּנֵי מְבוּי יְכוּלִין לְמַחֲוֹת זֶה אֶת זֶה בְּמְבוּי הַשְּׂתַפְּיָן. כִּיצַד? כְּנֵה מְרַחֵץ בְּצַד מְרַחְצוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, חֲנוּת בְּתוֹךְ חֲנוּתוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ - אֵינן יְכוּל לְמַחֲוֹת בְּיָדוֹ וְלוֹמַר לוֹ: אַתָּה הִבַּאת אֶת הַתְּקָלָה, שְׂאוּמַר לוֹ: כְּדָרְךָ שֶׁעָשִׂיתָ בְּתוֹךְ שְׁלֶךְ, אִף אֲנִי עוֹשֶׂה בְּתוֹךְ שְׁלִי. הֵינּוּ מִימֵיו עוֹבְרִים דְּרָךְ גַּגּוּ שֶׁל חֲבֵרוֹ, וְעַמֵּד וְהַפְּסִיקָן - יְכוּל לְעַכֵּב עַל יָדוֹ, עַד שִׂיּוּדִיעַ בְּאִיזָה מְקוֹם הוּא מוֹלִיכֵן. הֵיטָה דְרָךְ הָרַבִּים אוֹ נֶהַר עוֹבְרַת בְּתוֹךְ [שְׂדֵהוּ], וְעַמֵּד וּגְדָרוֹ וְהַעֲבִירוֹ בְּתוֹךְ שְׂדֵה חֲבֵרוֹ - אֵינן יְכוּל לְמַחֲוֹת בְּיָדוֹ וְלוֹמַר לוֹ: אַתָּה הִבַּאת עָלַי אֶת הַתְּקָלָה, שְׂאוּמַר לוֹ: כְּדָרְךָ שֶׁעָשִׂיתִי בְּתוֹךְ שְׁלִי, כֶּךָ עֲשֵׂה בְּתוֹךְ שְׁלֶךְ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: הָרַבִּים שֶׁבְּרָרוּ דְרָךְ לְעֲצֻמָן - מַה שֶׁבְּרָרוּ בְּרָרוּ.

יֵשׁ לוֹ בְּאֵר בְּחֲצָרוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, וְהָרִי בַעַל חֲצָר מְבַקֵּשׁ לְחַפֵּר לוֹ בְּאֵר אַחֲרַת - יְכוּל לְעַכֵּב עַל יְדֵיו. וְלֹא יַעֲשֶׂנוּ בֵּית הַגְּלָגֶל לְרַבִּים, בֵּית טְבִילָה לְרַבִּים. וְלֹא יֵהָא מְמַלָּא וּמְשַׁקָּה, מְמַלָּא וּמוֹכֵר, אֲלֵא מְמַלָּא וּמְשַׁקָּה בְּשׁוּק, מְמַלָּא וּמוֹכֵר בְּשׁוּק. לְקַח חֲצָר וּבֵה זִיזִין וּגְזוּזָטְרָאוֹת וּנְפִלוֹ - הָרִי זֶה בּוֹנֶה אֶת מְקוֹמָן. אֵינן מְפִיחִין, אֵינן מְסִידִין, אֵינן מְכִירִין. לְקַח בֵּית מוֹפַח מְסִיד וּמְכִיר - הָרִי הֵן בְּחֻזְקָתָן.

סָד אָדָם כָּל בֵּיתוֹ בְּסִיד, וּמְשִׁיר דְּבָר מוּעָט זָכַר לִירוּשָׁלַיִם. עוֹשֶׂה אָדָם כָּל עֶסְקֵי סְעוּדָה, וּמְשִׁיר דְּבָר מוּעָט זָכַר לִירוּשָׁלַיִם. עוֹשֶׂה אִשָּׁה כָּל תְּכַשִּׁיטָהּ, וּמְשִׁירַת דְּבָר מוּעָט זָכַר

הָרִי זֶה חֲזָקָה. נֶעְלָו שְׁנַיִם וּגְדָרוֹ שְׁנַיִם - הָרִי זֶה חֲזָקָה. הֵינּוּ לוֹ עֶשֶׂר שְׂדוֹת, כִּיּוֹן שֶׁהַחֲזִיק בְּאַחַת - הַחֲזִיק בְּכָלָן. עֶשְׂרֵה עַבְדִּים, אִף עַל פִּי שֶׁהַחֲזִיק בְּאַחַד - לֹא הַחֲזִיק בְּכָלָן. כָּלִים וְעַבְדִּים, זָכָה בְּכָלִים - לֹא זָכָה בְּעַבְדִּים. בְּעַבְדִּים - לֹא זָכָה בְּכָלִים. כָּלִים וְקַרְקָעוֹת, זָכָה בְּקַרְקָעוֹת - לֹא זָכָה בְּכָלִים. בְּכָלִים - לֹא זָכָה בְּקַרְקָעוֹת. עַבְדִּים וְקַרְקָעוֹת, זָכָה בְּעַבְדִּים - לֹא זָכָה בְּקַרְקָעוֹת. בְּקַרְקָעוֹת - לֹא זָכָה בְּעַבְדִּים. הֶלֶךְ בֵּה, בֵּין לְאַרְכָּה וּבֵין לְרַחְבָּה - הָרִי זֶה קִנְיָה. הִלְכוּ בּוֹ שְׁנַיִם - זֶה קִנְיָה מְקוֹם הַלּוֹכוֹ, וְזֶה קִנְיָה מְקוֹם הַלּוֹכוֹ; דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְחֻכְמִים אָמְרִים: שְׁנֵיהֶם לֹא קִנְיָה עַד שֶׁעָשָׂה שִׁחְזִיקוֹ. לְקַח מִמֶּנּוּ עֶשֶׂר שְׂדוֹת, כִּיּוֹן שֶׁהַחֲזִיק בְּאַחַת מֵהֶן - הַחֲזִיק בְּכָלָן. שְׂכָר מִמֶּנּוּ עֶשֶׂר שְׂדוֹת, כִּיּוֹן שֶׁהַחֲזִיק בְּאַחַת מֵהֶן - הַחֲזִיק בְּכָלָן. לְקַח מְקַצְתָן וְשָׂכַר מְקַצְתָן, וְהַחֲזִיק בֵּין בְּלִקְיָחָה בֵּין בְּשִׁכְרָה - הָרִי זֶה חֲזָקָה.

נְכָסִים שְׂאִין לָהֶן אַחֲרֵיּוֹת - גִּנְיָנִין עִם נְכָסִים שְׂשִׁי לָהֶן אַחֲרֵיּוֹת בְּכֶסֶף וּבִשְׁטֵר וּבַחֲזָקָה. כִּיצַד? אָמַר לוֹ: "חֲצָר וְכָל מַה שֶׁבְּתוֹכָהּ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ". כִּיּוֹן שֶׁכָּתַב שְׁטֵר, וְקָבַל מְעוֹת, וְהַחֲזִיק בְּאַחַת מֵהֶן - הַחֲזִיק בְּכָלָן. מְקוֹם עֲמִידַת תְּנׁוּר וְכִירִים בְּחֲצָר - אֵינן לָהֶם חֲזָקָה. קוֹרָה עַל גִּבְהֵיהֶן כָּל שֶׁהוּא - הָרִי זֶה חֲזָקָה. תְּרַנְגוּלִין בְּחֲצָר - אֵינן לָהֶן חֲזָקָה. עֲשֵׂה לָהֶן גַּג גְּבוּהָ עֶשְׂרֵה טַפְחִים - הָרִי זֶה חֲזָקָה. צְנוּר - אֵינן לוֹ חֲזָקָה. מְקוֹם קִלְיוֹחוֹ - יֵשׁ לוֹ חֲזָקָה. פְּתַח בְּחֲצָר, אִף עַל פִּי שֶׁסְּתַמוּ - אֵינן לוֹ חֲזָקָה. פְּרָץ פְּצִימֵיו - יֵשׁ לוֹ חֲזָקָה. אִיזוֹ הִיא חֲלוֹן הַצְּנוּרִי? כָּל שֶׁרָאשׁוֹ שֶׁל אָדָם יְכוּל לְכַנֵּס לְתוֹכָהּ; דְּבָרֵי רַבִּי מְאִיר. וּבִלְבָד שִׁיחָה לָּהּ מִלְּבָן אוֹ צִוְרַת פְּתַח. וְכֵן הָיָה רַבִּי מְאִיר אָמַר: לֹא יִפְתַּח אָדָם פְּתַח עַל גִּבֵּי פְתָחוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, וְחֲלוֹן עַל גִּבֵּי חֲלוֹן שֶׁל חֲבֵרוֹ, פְּתַח עַל גִּבֵּי חֲלוֹנוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, וְחֲלוֹן עַל גִּבֵּי פְתָחוֹ

לירושלים. שָׁנְאָמַר (תהלים קלו'): "אם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי תִדְבַק לְשׁוֹנֵי לְחַכִּי" וגו'. כָּל הַמֵּתְאֲבָלִין עָלֶיהָ בְּעוֹלָם הַזֶּה - שְׂמַחִים עִמָּה לְעוֹלָם הַבָּא, שָׁנְאָמַר (ישעיהו סו'): "שִׂמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם וְגִילּוּ בָּהּ כָּל אוֹהֲבֶיהָ, שִׁישׁוּ אֶתְּהָ מְשׁוּשׁ כָּל הַמֵּתְאֲבָלִים עָלֶיהָ".

מִסְכַּת בְּבֵא בִּתְרָא פֶּרֶק שְׁלִישִׁי

ג,א המוכר את הבית - מכר את הדלת, ואת הנגר, ואת המנעול, ואת המכתשת החקוקה. אָבָל לֹא מְכַר אֶת הַתַּנּוּר, וְלֹא אֶת הַכִּירִים, וְלֹא אֶת הָרְחִים, וְלֹא אֶת הַמִּכְתָּשֶׁת הַקְּבוּעָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: כָּל הַמִּחְבֵּר בַּקֶּרֶקַע - הָרִי זֶה מְכוּר. וְאִם אָמַר לוֹ: "הוּא וְמָה שֶּׁבְּתוֹכוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - הָרִי בְּלֵן מְכוּרִין. וְאִם אָמַר לוֹ: "הוּא וְכָל מָה שֶּׁבְּתוֹכוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - לֹא מְכַר לוֹ אֶת הַבָּאָר וְלֹא אֶת הַשְּׂדֵה וְלֹא אֶת הַדְּוֹתוֹת וְהַיְצִיעִים, וְלֹא אֶת הַמַּעְרוֹת שֶׁבְּתוֹכוֹ. אִם כֵּן לָמָּה כָּתַב עוֹמֵקָא וְרוּמָא? שְׂאֵם רָצָה לְהַגְבִּיהַ - מַגְבִּיָּה, לְהַשְׁפִּיל - מִשְׁפִּיל. כָּל שְׂאִינוּ מְכוּר בְּבֵית - מְכוּר בַּחֲצֵר. הַמוֹכֵר אֶת הַחֲצֵר - מְכַר אֶת הַבֵּית. הַמוֹכֵר אֶת הַבֵּית - לֹא מְכַר אֶת הַחֲצֵר, אֶלָּא אֲוִירָה שֶׁל חֲצֵר.

ג,ב המוכר את החצר - מכר בתים הפנימיים ובתים החיצוניים. אָבָל לֹא מְכַר אֶת הַוַּיְלָאוֹת, וְלֹא אֶת הַוַּיְלִסְאוֹת, וְלֹא אֶת הַמְּרַחְצוֹת שֶׁלִּפְנֵים הַיְמָנוּ, וְאִם הָיוּ עֲשׂוּיִין לְתַשְׁמִישׁ הַחֲצֵר - הָרִי בְּלֵן מְכוּרִין. אֲצֻטְבָּלֵן הַעֲשׂוּי לְתַשְׁמִישׁ חֲצֵר - מְכוּר. לְרַבִּים - אֵין מְכוּר. חֲנִיּוֹת הַפְּתוּחוֹת לִפְנֵים - מְכוּרוֹת עִמָּה. לַחוּץ - אֵין מְכוּרוֹת עִמָּה. לְפָנִים וְלַחוּץ - הָרִי אֵלוֹ מְכוּרוֹת עִמָּה:

ג,ג המוכר את בית הבד - מכר את היצירים, ואת היקבים, את המפרכות, ואת הרחים

התחתונה. אָבָל לֹא מְכַר אֶת הַשְּׁקִין, וְלֹא אֶת הַמְּרַצוּפִין, וְלֹא אֶת הָרְחִים הָעֲלִיוֹנָה. וְאִם אָמַר לוֹ: "הוּא וְמָה שֶּׁבְּתוֹכוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - הָרִי בְּלֵן מְכוּרִין. וְאִם אָמַר לוֹ: "הוּא וְמָה שֶּׁבְּתוֹכוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - לֹא מְכַר לֹא אֶת הַבּוּר, וְלֹא אֶת הַשִּׁיחַ, וְלֹא אֶת הַיְצִיעִין, וְלֹא אֶת הַדְּוֹתוֹת, וְלֹא אֶת הַמַּעְרוֹת שֶׁבְּתוֹכוֹ. וְאִם אָמַר לוֹ: "הוּא וְמָה שֶּׁבְּתוֹכוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - הָרִי בְּלֵן מְכוּרִין:

ג,ד המוכר את המרחץ - מכר בתים הפנימיים ובתים החיצוניים, בית היורות בית הקמין ובית האולייתא. אָבָל לֹא מְכַר לֹא אֶת הַיּוֹרוֹת, וְלֹא אֶת הַקָּמִין, וְלֹא אֶת הַמַּגְדָּלִים שֶׁבְּתוֹכוֹ. וְאִם אָמַר לוֹ: "הוּא וְמָה שֶּׁבְּתוֹכוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - הָרִי בְּלֵן מְכוּרִין. וְאִם אָמַר לוֹ: "הוּא וְמָה שֶּׁבְּתוֹכוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - לֹא מְכַר אֶת הַבְּרִיכוֹת הַמְּסַתְּפָקִין מִהֵן מִים בֵּין בֵּימוֹת הַחֲמָה בֵּין בֵּימוֹת הַגְּשָׁמִים, וְאִם לֹא בֵּית כְּנֶסֶת הָעֵצִים. וְאִם אָמַר לוֹ: "מְרַחֵץ וְכָל מִשְׁמָשִׁיָּהּ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - הָרִי בְּלֵן מְכוּרִין:

ג,ה המוכר את השדה - לא מכר את הגת ולא את השומייה אף על פי שהן כרם. אָבָא שְׂאוּל אוֹמֵר: אִם לֹא מְכַר אֶת הַקְּנִים שֶׁהֵיא בֵּית רַבֵּעַ. מְכַר לוֹ כָּל הָאֵילָנוֹת, חוּץ מִחְרוּב הַמְּרַכֵּב וְסִדָּן שְׂקָמָה. וְכָל שְׂאִינוּ מְכוּר בַּשְּׂדֵה - מְכוּר בְּעֵיר. הַמוֹכֵר הָעֵיר, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: סְנַטָּר - מְכוּר. אֵינְקוּלְמוֹס - אֵין מְכוּר. וְאִם אָמַר לוֹ: "הֵיא וְכָל מָה שֶּׁבְּתוֹכָהּ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - הָרִי בְּלֵן מְכוּרִין. וְאִם אָמַר לוֹ: "הֵיא וְכָל מָה שֶּׁבְּתוֹכָהּ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - לֹא מְכַר אֶת שְׂרִיָּהּ, וְלֹא אֶת בְּנוֹתֶיהָ, וְלֹא אֶת הַחוֹרְשִׁין הַמְּרוֹקְצִין בְּפָנֵי עֲצָמָן, וְלֹא אֶת הַבִּיבְרִין שֶׁל חִזָּה וְשֶׁל עוֹפוֹת וְשֶׁל דְּגָיִם:

וְלֹא אֶת חֲסִיקָא, וְלֹא אֶת כּוּמְנִי, וְלֹא אֶת חֶסֶק. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: הִיָּה עֲלֵיו שְׁלִיף מְלֵא גִיפְצוּ - נוֹתְנוּ לוֹ. וְאִם אָמַר: "חֲמוּר וְכָל מַה שְּׁעָלְיוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - הָרִי בְּלָן מְכוּרִין.

ד, הַמּוֹכֵר שְׁפָחָה לְחֵבְרוֹ - מְכַר כְּלָיִם שְׁעָלֶיהָ, אֲפֵלוּ הֵן מֵאָה. אֲבָל לֹא מְכַר לֹא אֶת הַשִּׁירִים, וְלֹא אֶת הַנְּזָמִים, וְלֹא אֶת הַטְּבַעוֹת, וְלֹא אֶת הַקְּטָאוֹת שְׁבַצְאוּרָה. וְאִם אָמַר לוֹ: "שְׁפָחָה וְכָל מַה שְּׁעָלֶיהָ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ", אָף עַל פִּי שֵׁשׁ עָלֶיהָ כְּלָיִם שֶׁהֵן מֵאָה מְנָה - הָרִי בְּלָן מְכוּרִין. שְׁפָחָה מְעַבְרַת אֲנִי מוֹכֵר לָךְ. פְּרָה מְעַבְרַת אֲנִי מוֹכֵר לָךְ - מְכַר אֶת הַוֹלֵד. שְׁפָחָה מֵינִיקָה אֲנִי מוֹכֵר לָךְ. פְּרָה מֵינִיקָה אֲנִי מוֹכֵר לָךְ - לֹא מְכַר אֶת הַוֹלֵד.

הַמּוֹכֵר שְׁפָחָה לְחֵבְרוֹ עַל מְנַת שֵׁשׁ בְּהַ מוּמִין, אָמַר לוֹ: שְׁפָחָה זֹאת חוֹלָה הִיא, שׁוֹטָה הִיא, נִכְפֵּית הִיא, שְׁעִמוּמִית הִיא, וְהִיָּה בְּהַ מוּם אַחֵר, וְסָנְפוּ בֵּין הַמוּמִין - הָרִי זֶה מְקַח טְעוֹת. אָמַר לוֹ: אוֹתוֹ הַמוּם וּמוּם אַחֵר עִמוֹ - אֵין זֶה מְקַח טְעוֹת:

ד, הַמּוֹכֵר פְּרָה לְחֵבְרוֹ עַל מְנַת שֵׁשׁ בְּהַ מוּמִין, וְאָמַר לוֹ: נִגְחָנִית הִיא, נִגְפָנִית הִיא, נִשְׁכָּנִית הִיא, רַבְצָנִית הִיא, בְּעֻטָּנִית הִיא, וְהִיָּה בְּהַ מוּם אַחֵר וְסָנְפוּ עִם הַמוּמִין - הָרִי זֶה מְקַח טְעוֹת. וְאִם אָמַר לוֹ אוֹתוֹ הַמוּם וּמוּם אַחֵר עִמוֹ - אֵין זֶה מְקַח טְעוֹת.

הַמּוֹכֵר עֶבֶד לְחֵבְרוֹ, וְנִמְצָא גִנְבֵי אוֹ קְבִיּוּסְטוֹס - הִגִּיעוּ. לְסֵטִים, אוֹ שֶׁהִיָּה מְכַתֵּב לְמַלְכוּת - הָרִי זֶה מְקַח טְעוֹת. סֵפֶר שֶׁל צְבָאִים, וְנִמְצָא גּוּלִיל, אוֹ שֵׁשׁ בּוֹ טְעוֹת בֵּין דָּף לְדָף - הָרִי אֵין זֶה מְכוּר. מְכַר שׁוֹבֵךְ - מְכַר אֶת יוֹנִין. מְכַר אֶת יוֹנִין - מְכַר אֶת שׁוֹבֵךְ. מְכַר פְּנֹרֶת - מְכַר דְּבוּרִין. מְכַר דְּבוּרִין - מְכַר פְּנֹרֶת:

ג, הַמּוֹכֵר אֶת הַכֶּרֶם - מְכַר אֶת הַקְּנִים, וְאֶת הַדּוּקְרָנִין, וְאֶת זְמוּרוֹת שְׁקָמָה שְׁבַתּוֹכוֹ. אֲבָל לֹא מְכַר לֹא אֶת הָעֵצִים וְלֹא אֶת הָאֲבָנִים סְרִירוֹת, בֵּין לְנִירוֹ וּבֵין לְגֵדְרוֹ, וְלֹא אֶת זְבָלִים, וְלֹא אֶת קוּרוֹת שְׁקָמָה שְׁבַתּוֹכוֹ. אֲבָא שְׂאוּל אָמַר: כָּל הָעוֹשֶׂה לְתַשְׁמִישׁ הַכֶּרֶם - הָרִי זֶה מְכוּר. מְכַר לוֹ כָּל הָאֵלֶּנוֹת, חוּץ מִחֲצִי חֵרוֹב מְרָכָב שְׁבַמְקוֹם פְּלוּנִי, וּמִחֲצִי סֵדֵן שְׁקָמָה שְׁבַמְקוֹם פְּלוּנִי, וְשֶׁאֵר כָּל הַחֵרוֹבִין אֵינָן מְכוּרִין, וְשֶׁאֵר כָּל הַסְּדָנִין אֵינָן מְכוּרִין:

ג, הָאֲחִין שְׁחָלְקוּ אֶת שְׁלֵהֵן בְּמְקוֹם אֶחָד, אֲפֵלוּ הוּא בִּיהוּדָה וְהֵן בְּגִלְלִיל, הוּא בְּגִלְלִיל וְהֵן בִּיהוּדָה, אוֹ שֶׁהֵיוּ בְּמְקוֹם אֶחָד, בֵּין שְׂזָכָה אֶת אֶחָד מֵהֵן - זָכָה בְּכָלֵן. אִם הִיָּה עִמוֹ בְּמִדְיָנָה, בֵּין שְׁקַבֵּל עָלָיו - הָרִי זֶה זָכָה. רַבִּי יוֹסִי אָמַר: אִם עֲתִידִין לְהִטִּיל גּוּרְלוֹת - עַד שֵׁיטִילוּ גּוּרְלוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אָף הַמְּקַדֵּשׁ אֶת הַשְּׂדֵה - לֹא הַקְּדִישׁ אֶלֶּא חֵרוֹב מְרָכָב וְסֵדֵן שְׁקָמָה, מִפְּנֵי שֶׁהֵן יוֹנְקִין מִשְּׂדֵה הַקְּדִישׁ:

מִסְכַּת בְּבֵא בְּתֵרָא פֶּרֶק רְבִיעִי

ד, אַ הַמּוֹכֵר אֶת הַסְּפִינָה - מְכַר אֶת הָאֶסְפְּלָא, וְאֶת בֵּית הַמִּים שְׁבַתּוֹכָה. אֲבָל לֹא מְכַר לֹא אֶת הַיְצִיעִין, וְלֹא אֶת הַיְשׁוּרִין, וְלֹא אֶת הָאֵיזְקָפָה, וְלֹא אֶת הַבִּיצִית. סוּמְכוֹס אָמַר: מְכַר אֶת הַדּוּגִית - מְכַר אֶת הָעֵל. מְכַר אֶת הַפְּרוֹת - לֹא מְכַר אֶת הָעֵל. מְכַר אֶת הַצְּמֵד - לֹא מְכַר אֶת הַבְּקָר. מְכַר אֶת הַבְּקָר - לֹא מְכַר אֶת הַצְּמֵד. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: הַכֹּל לְפִי הַדְּמַיִם:

ד, ב, כִּיצַד? חֲמוּר וְכָלְיוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ - מְכַר אֶת הַמְּרַדְעַת, וְאֶת הָאֲכָף, וְאֶת הַשְּׁלִיף, וְאֶת הַקְּלָקִי, וְאֶת הַחֲבוּק. אֲבָל לֹא מְכַר לֹא אֶת הַזּוּג, וְלֹא אֶת הַקְּרָקֶשׁ, וְלֹא אֶת פְּרוּמְבֵּיא,

הַקֶּרֶקַע וְלֹא אֶת הָאֵילָן שְׂבִינִיָּהוּ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אֶפְלוּ חֲזוֹר וְהִקְדִּישׁ אֶת הַשְּׂדֵה, כְּשֶׁהוּא פּוֹדֶה - פּוֹדֶה אֶת הָאֵילָן בְּכַפְנֵי עֲצָמוֹ, וְאֵת הַשְּׂדֵה בְּכַפְנֵי עֲצָמָה:

ד, ט שְׁנַיִם שֶׁנִּטְעוּ אֶת הַכֶּרֶם - זֶה מֵרַחֵיק שְׁתֵּי אַמּוֹת וְנוֹטֵעַ, וְזֶה מֵרַחֵיק שְׁתֵּי אַמּוֹת וְנוֹטֵעַ. נִקְצֵץ הַכֶּרֶם, אוֹ שְׂיָבֵשׁ - הַקֶּרֶקַע שֶׁל בַּעַל הַכֶּרֶם. שְׁנַיִם שֶׁנִּטְעוּ אֶת הַשְּׂדֵה, וְעַמַּד אֶחָד מֵהֵן וְקִצֵּץ אֶת שְׁלוֹ - מֵרַחֵיק אַרְבַּע אַמּוֹת וְנוֹטֵעַ. נִקְצֵץ הַכֶּרֶם אוֹ שְׂיָבֵשׁ - הַקֶּרֶקַע שֶׁל בַּעַל הַכֶּרֶם. עַמַּד אֶחָד מֵהֵן וְקִצֵּץ אֶת שְׁלוֹ - מֵרַחֵיק אַרְבַּע אַמּוֹת וְזוֹרֵעַ. נִקְצֵץ הַכֶּרֶם אוֹ שְׂיָבֵשׁ - הַקֶּרֶקַע שֶׁל בַּעַל הַשְּׂדֵה.

שְׁנַיִם שֶׁחֲלָקוּ, אֶחָד נוֹטֵל אֶת הַכֶּרֶם, וְאֶחָד נוֹטֵל שְׂדֵה לְכֹן - נוֹתְנִין לוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת בְּצַד הַשְּׂדֵה לְכֹן, שֶׁעַל מִנַּת כֹּן קָבַל עָלָיו בַּעַל הַכֶּרֶם. נִקְצֵץ הַכֶּרֶם אוֹ שְׂיָבֵשׁ - הַקֶּרֶקַע שֶׁל בַּעַל הַכֶּרֶם:

ד, י הַמוֹכֵר כֶּרֶם לַחֲבֵרוֹ בְּצַד שְׂדֵה לְכֹן, וְכֹן הַמִּקְבֵּל מֵחֲבֵרוֹ חֲצִי שְׂדֵה לִיטֵעַ - נוֹתְנִין לוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת בְּצַד שְׂדֵה לְכֹן, שֶׁעַל מִנַּת כֹּן קָבַל עָלָיו בַּעַל הַכֶּרֶם. נִקְצֵץ הַכֶּרֶם, אוֹ שְׂיָבֵשׁ - הַקֶּרֶקַע שֶׁל בַּעַל הַכֶּרֶם:

מִסֶּכֶת בְּבֵא בְּתֵרָא פֶּרֶק חֲמִישִׁי

ה, א אַרְבַּע מִדּוֹת בְּמוֹכְרִין. בְּמֵה דְבָרִים אֲמוּרִים? בְּמֵדָה שְׂאִינָה שֶׁל שְׁנֵיהֶם. אֲכַל אִם הִיָּה (בִּידוֹ) [מִדָּה] שֶׁל אֶחָד מֵהֵן - רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן קָנָה. בְּמֵה דְבָרִים אֲמוּרִים? בְּרִשׁוֹת הֶרְבִּיס, אוֹ בְּחֶצֶר שְׂאִינָה שֶׁל שְׁנֵיהֶם. בְּרִשׁוֹת הַלּוֹקַח, כִּיּוֹן שֶׁקָּבַל עָלָיו - הִרִי זֶה קָנָה. בְּרִשׁוֹת הַמוֹכֵר, עַד שְׂיָגִבְיָה אוֹ עַד שְׂיִוצִיא מֵרִשׁוֹת הַבְּעָלִים. בְּרִשׁוֹת הַמוֹפְקֵדִין אֲצִלוֹ, עַד שֶׁיִּקְבַּל עָלָיו אוֹ עַד שְׂיִשְׁכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ. אִימְתִי אֲמָרוּ: "מִטְּלָטְלִין נִקְנִין בְּמִשְׁכִּיָּה?" בְּרִשׁוֹת הֶרְבִּיס, אוֹ בְּחֶצֶר

ד, ה חֲלוֹת דָּבֵשׁ - אֵין רִשְׁאֵי לְסָרֵס אֶת כֶּלֶן כְּאֶחָד, אֲלֵא מִנִּיחַ שְׁתֵּי חֲלוֹת הַחִיצוֹנוֹת, וְהַשְּׂאָר עוֹלוֹת. וְאִם אֵין שָׁם אֲלֵא הֵן - אֵין רִשְׁאֵי לִיגַע בְּהֵן. זֵיתִים לְקוֹץ - אֵין רִשְׁאֵי לְשָׂרֵשׁ אֶת כֶּלֶן כְּאֶחָד, אֲלֵא מִנִּיחַ שְׁתֵּי גְרוּפּוֹיֹת בְּעֶקְרָן וְנוֹטֵל אֶת הַשְּׂאָר. בְּאֶרְזֵין - מִשְׂרֵשׁ וְנוֹטֵל. בְּזִמּוֹרוֹת וּבְכַנָּים - נוֹטֵל אֶת הַהוֹצִין:

ד, ו הַמוֹכֵר אֶת הָרֵאשׁ בְּבִהֶמָה דָּקָה - לֹא מָכַר אֶת הַלְחִי. וְאִם הִיָּה טִבַּח כְּהֵן - הִרִי זֶה מְכוּר: הַמוֹכֵר אֶת הָרֵאשׁ בְּבִהֶמָה גְּסָה - לֹא מָכַר אֶת הָרֵגְלִים. מְקוֹם שֶׁנִּהְגוּ לְמַפְּוֹר - הִרִי אֵלוֹ מְכוּרוֹת:

ד, ז הַקּוֹנֵה אֵילָן אֶחָד בְּתוֹךְ שֶׁל חֲבֵרוֹ - הִרִי זֶה לֹא קָנָה קֶרֶקַע. כָּל שֶׁתַּחְתּוּי וְחוּצָה לוֹ כְּמֵלֵא הָאוּרָה וְסָלוֹ - זֶה וְזֶה אֵינוֹ רִשְׁאֵי לְזוֹרְעָה. קָנָה שְׁנַיִם - קָנָה קֶרֶקַע. קָנָה אֵילָן שְׂבִינִיָּהוּ, כָּל שֶׁמַּחְלִיפִין חוּץ מִמֵּלֵא הָאוּרָה וְסָלוֹ, וּבַעַל הַשְּׂדֵה רִשְׁאֵי לְגִדְעַ. נִקְצֵץ הָאֵילָן אוֹ שְׂיָבֵשׁ - הַקֶּרֶקַע שֶׁל בַּעַל הָאֵילָן; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: לֹא קָנָה לֹא אֶת הַקֶּרֶקַע וְלֹא אֶת הָאֵילָן, עַד שֶׁקָּנָה שְׁלִשָּׁה. קָנָה שְׁלִשָּׁה - קָנָה קֶרֶקַע, קָנָה אֵילָן שְׂבִינִיָּהוּ. נִקְצֵץ הָאֵילָן אוֹ שְׂיָבֵשׁ - הַקֶּרֶקַע שֶׁל בַּעַל הָאֵילָן. וְכַמָּה יִהְיוּ קְרוֹבִין זֶה לְזֶה? כְּדֵי שְׂיִהֵא בְּקָר עוֹבֵר בְּכִלְיוֹ. וְכַמָּה יִהְיוּ רַחֲוִקִין זֶה מִזֶּה? מִמִּטְעַ עֲשָׂרָה לְבֵית סָאָה. פְּחוֹת מִכֵּן אוֹ יֵתֵר עַל כֵּן, אוֹ שֶׁקָּנְאוּן זֶה אַחֵר זֶה, אוֹ שֶׁקָּנְאוּן שְׁלִשָּׁה כְּאֶחָד - לֹא קָנָה לֹא אֶת הַקֶּרֶקַע וְלֹא אֶת הָאֵילָן שְׂבִינִיָּהוּ:

ד, ח הַמִּקְדִּישׁ שְׁלִשָּׁה אֵילָנוֹת מִמִּטְעַ עֲשָׂרָה לְבֵית סָאָה - הַקְּדִישׁ אֶת הַקֶּרֶקַע וְאֶת הָאֵילָן שְׂבִינִיָּהוּ. וְכִשְׁהוּא פּוֹדֶה - פּוֹדֶה בֵּית זֶרַע חֲמֵר שְׁעוֹרִין בְּחֲמִשִּׁים שֶׁקָּל כֶּסֶף. פְּחוֹת מִכֵּן אוֹ יֵתֵר עַל כֵּן, אוֹ שֶׁהִקְדִּישׁוּן זֶה אַחֵר זֶה, אוֹ שֶׁהִקְדִּישׁ שְׁלִשְׁתָּן כְּאֶחָד - לֹא הִקְדִּישׁ לֹא אֶת

שְׂאִינָהּ שֶׁל שְׁנֵיהֶן. בְּרִשּׁוֹת הַלּוֹקֶת, כִּינּוּן שֶׁקֶבֶל עָלָיו - הָרִי זֶה קִנְיָהּ. בְּרִשּׁוֹת הַמוֹכֵר - עַד שִׁיגְבִיחָהּ אוֹ עַד שִׁיּוֹצִיא מִרִשּׁוֹת הַבְּעָלִים. בְּרִשּׁוֹת זֶה שֶׁמִּפְקֵד אֶצְלוֹ - עַד שִׁיקְבֵּל עָלָיו, אוֹ עַד שִׁשְׁכִּיר לֹא אֶת מְקוֹמוֹ:

ה,ב עַד שֶׁלֹּא נִתְמַלְאֵת הַמְּדָה נִשְׁבְּרָה מְדָה - נִשְׁבְּרָה לַמוֹכֵר. מִשְׁנַתְמַלְאֵת מְדָה - נִשְׁבְּרָה לַלּוֹקֶת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם הִיָּה סְרָסוֹר בִּינֵיהֶן, נִשְׁבְּרָה חֻבִּית - נִשְׁבְּרָה לַסְרָסוֹר. מוֹדִים חֻכְמִים לְרַבִּי יְהוּדָה: בְּזִמְן שֶׁהַצְלוּחִית בֵּיד הַתֵּינִיק, וְחֲנֻנִי מַעְרָה לְתוֹכָהּ שָׁמֶן, וְנִפְלָה וְנִשְׁבְּרָה - שְׁחִיב עַל הַשָּׁמֶן וּפְטוֹר עַל הַצְלוּחִית. וְאִם הִטָּה צְלוּחִית וְשִׁבְרָה - חֵיב אֵף עַל הַצְלוּחִית. וְרַבִּי יְהוּדָה פּוֹטֵר שֶׁעַל מְנַת כֶּן שֶׁלַח בְּנוֹ אֶצֶל חֲנֻנִי, עַל מְנַת שִׁיאֲבֹד אֶת הָאִסָּר וַיִּשְׁבֵּר אֶת הַצְלוּחִית:

ה,ג מְקוֹם שֶׁנִּהְיָה לְהַשְׁפִּיעַ - מִשְׁפִּיעַ לֹא כָּל צָרְכוֹ, עַד שֶׁלֹּא נִתְמַלְאוּ אַחֲרָי מְדָה וְשׁוּלֵי מְדָה לְהַכְרִיעַ - מְכַרֵּעַ לֹא כָּל צָרְכוֹ. רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר: טַפַּח מְלֵא הַחוּט הַמְּאֻזְנִים, וּבִטְוֵרָטְנִי - טַפַּח שֶׁהֵן שְׁנֵי טַפְחִים בְּלַח; דְּבָרֵי רַבִּי. רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר: כָּל הַמִּשְׁקָלוֹת שֶׁאֲמָרוּ כִּשְׁעוֹר לְטַמְאֵן - כֶּךָ שְׁעוֹר לְהַכְרִיעַ. מְקוֹם שֶׁנִּהְיָה שֶׁלֹּא לְהַשְׁפִּיעַ וְשֶׁלֹּא לְהַכְרִיעַ - נִתָּן לֹא גִירוּמִין. אֶחָד לְעֶשְׂרָה בְּלַח, וְאֶחָד לְעֶשְׂרִים בִּיבֵשׁ. הַמוֹכֵר בְּפִקְטְנִי - כָּל הַשִּׁיפוּעִין הָרִי הֵן שֶׁל מוֹכֵר. הַמוֹכֵר בְּקִטְלוּיִן בִּשְׁוֹק, מִשְׁקִין שֶׁבְּאַחֲרָי מִנִּיקוֹת - הָרִי הֵן שֶׁל לּוֹקֶת. וְלֹא יֵהָא מַעְרָה מִן הַחֻבִּית, אֲלֵא קוֹנֵחַ מִן הָאֲגָן. וְשָׁמֶן שֶׁקָּרַשׁ - אִין מִפְשִׁירִין אוֹתוֹ. אִין חֲנֻנִי רִשְׁאֵי לֹא לְהַרְתִּיעַ אֶת הַמְּדָה, וְלֹא לְהַקְפִּיצָהּ וְלֹא לְנִטּוֹתָהּ, וְלֹא לְהוֹשִׁיבָהּ עַל צְדָה, וְלֹא יַעֲשֶׂה קִנְיָ מְאֻזְנִים אַרְוֶךְ מִצַּד אֶחָד וְקָצֵר מִצַּד אֶחָד. וְלֹא יַעֲשֶׂה אֶת הַמְּחוּק עִבָּה מִצַּד אֶחָד וְצֵר מִצַּד אֶחָד. וְלֹא יֵהָא מְעָרֵב מִים

כִּינּוּן, מִי בִלְקִיֵּי בְשָׁמֶן, מִי מַעֲיֵן בְּדָבֶשׁ, סֵלֶת בְּדָבֶשׁ, וְחֻמְץ בְּשָׁמֶן, חֻמְץ בְּמֹר, חוֹל בְּפוֹל, עָלֵי גַפְנִים בְּפִלּוֹן, חֵלֶב הַמֹּר בְּקֶטֶף, סִקְרָא בְּצִיּוֹר, וְכַסְבּוֹרָא בְּפִלְלִין. חֲנֻנִי מְקַנֵּחַ מִדּוֹתָיו שֶׁל שָׁמֶן פַּעַם אַחַת בְּשַׁבָּת, וְשֶׁל יַיִן מִשְׁעֶשֶׂה שְׁלֵיָא, וְלֹא יֵהָא נִתָּן מִדּוֹתָיו וּמִשְׁקָלוֹתָיו בְּמִלַּח מִפְנֵי שֶׁהֵן חֲסִרִין, שְׁנֵאָמַר (דְּבָרִים כ"ה) כִּי תוֹעַבֶת ה' וגו' כָּל עוֹשֶׂה אֱלֹהִים:

ה,ד רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִשֵּׁם רַבִּי עֲקִיבָה: הָרִי הוּא אוֹמֵר (וַיִּקְרָא יט) מֵאֻזְנֵי צְדָק וְגו', אָדָם מוֹכֵר לְחֻבְרוֹ לְגִין וְחֻצֵי רְבִיעִית וְשְׁמִינִית, וְכִשְׁהוּא בָּא עִמּוֹ לְחֻשְׁבוֹן, לֹא יֵאמַר לוֹ מְלֵא לִי אֶת הַמְּדָה הַזֹּאת, מִחוּל לִי אֶת הַקָּרְטוֹב הַזֶּה, שְׂאִין הָאֲמֵנַת הַמְּדוֹת תְּלוּיָהּ בְּבִרְיּוֹת, וְהַמְּקוֹם הַיּוֹחֵל שָׁמוֹ עֲלֵיהֶן. וְלֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁקָלוֹתָיו שֶׁל עֵץ שֶׁל אֶבֶר וְשֶׁל קִיסְפוֹרִין וְשֶׁל מִתְּכַת, אֲלֵא שֶׁל זְכוּכִית. הִיָּה מִבְּקֵשׁ עֶשֶׂר לִיטְרִין, לֹא יֵאמַר לוֹ שֶׁקֶל לִי כָּל אַחַת וְאַחַת בְּפָנָי עֲצָמָה מִפְּנֵי הַכְּרִיעוֹת, אֲלֵא שֶׁקֶל לִי כָּלֵן כְּאַחַת. הִיָּה מִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ שְׁלֹשָׁה רְבָעֵי לִיטְרָא - שׁוֹקֵל לוֹ לִיטְרָא וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ רְבִיעֵי לִיטְרָא. הִיָּה מִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ חֻצֵי לִיטְרָא - שׁוֹקֵל לוֹ לִיטְרָא וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ רְבִיעֵי לִיטְרָא - שׁוֹקֵל לוֹ רְבִיעֵי לִיטְרָא. הִיָּה מִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ תְּרַבָּב - מוֹדֵד לוֹ בְּסֵאֵה וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ תְּרַבָּב. הִיָּה מִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ אֶרְבָּעָה קַבִּין - מוֹדֵד לוֹ בְּסֵאֵה וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ מֵאַרְבַּעַת קַבִּין. הִיָּה מִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ קַבִּים נִתָּן לֹא קַבִּים. לֹא יַעֲשֶׂה אָדָם מְדָה חֲסֵרָה אוֹ מְדָה יִתְרָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, מִפְּנֵי שֶׁמְרָמָה בּוֹ אֶת אַחֲרִים. כָּל מְקוֹם הֵן עוֹשִׂין תְּרַבָּב וְחֻצֵי תְּרַבָּב, קַב וְחֻצֵי קַב, רְבַע תְּמָן וְחֻצֵי תְּמָן, וְעוֹכֵלֵא הֵין, וְחֻצֵי הֵין, וְשְׁלִישִׁית הֵין, וְרְבִיעִית הֵין, וְלוֹג וְחֻצֵי לוֹג, וְרְבִיעִית, וְשְׁמִינִית, וְחֻצֵי שְׁמִינִית, וְאֶחָד מִשְׁמוֹנֵה בְּשְׁמִינִית, וְזֶה הוּא קָרְטוֹב.

פּרוּטִית שְׁאָמְרוּ, אַחַד מִשְׁמוֹנֵה פְּרוּטוֹת לְאִיסֵר. אִיסֵר - אַחַד מֵעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה לְדִינָר. שֵׁשׁ מְעָה - כֶּסֶף דִּינָר. מְעָה כֶּסֶף - שְׁנֵי פּוּנְדִיּוֹן. פּוּנְדִיּוֹן - שְׁנֵי אִיסָרִים. אִיסֵר - שְׁנֵי מִסְמִסִּין. מִסְמִסִּין - שְׁנֵי קוֹנְטְרִיסִין. קוֹנְטְרִיס - שְׁתֵּי פְּרוּטוֹת. רֶבֶן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: פְּרוּטָה שְׁאָמְרוּ - אַחַת מִשֵּׁשׁ פְּרוּטוֹת לְאִיסֵר. שְׁלֹשׁ הִדְרִסִּין מְעָה. שְׁנֵי הִינְצִין - הִדְרִיס, שְׁנֵי שְׁמִינִית הִינְץ, וּשְׁתֵּי פְּרוּטוֹת שְׁמִין. אֵין מִשְׁתַּכְרִין לֹא בְּבִיצִים וְלֹא בְּפִרוֹת פְּעֻמִּים; דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. וְחֻקֵּי מִתִּירִין:

מִסְכַּת בָּבָא בִּתְרָא פֶּרֶק שְׁשִׁי

ו,א הַמוֹכֵר זֶרְעוֹנֵי גִנָּה לְחִבְרוֹ, זֶרְעִים הַנֶּאֱכָלִין, זֶרַע וְלֹא צֶמַח, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: נוֹתֵן לוֹ דָּמֵי הַזֶּרַע וְלֹא דָּמֵי הוֹצָאָה. אָמְרוּ לוֹ: הִרְבֵּה מִבְּקָשִׁים אוֹתָם לְדַבְרִים אַחֲרֵים.

ו,ב הַמוֹכֵר פְּרוֹת לְחִבְרוֹ - הָרִי זֶה מִקְבֵּל עָלָיו רִבְע טַנְפֵת פִּיגִים לְסָאָה. שְׁעוּרִים - מִקְבֵּל עָלָיו רִבְע קֹטְנִית. קִשׁוּאִין - מִקְבֵּל עָלָיו עֶשֶׂר מְאָרוֹת לַמָּאָה. קִנְקִינִין - מִקְבֵּל עָלָיו עֶשֶׂר נְאוֹת פְּנוֹסוֹת פְּנוֹסוֹת מִגְּפִרוֹת לַמָּאָה. יִתֵּר עַל כֶּן, כְּכֶלֶן - מִחֲזִיר לוֹ אֵת הַשָּׂאֵר וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ דָּמִים. הַלוֹקֵחַ קִנְקִינִין מִחִבְרוֹ וְנִמְצָאוּ פְּנוֹסוֹת, וְנִשְׁתַּבְּרוּ - חֵיב לְהַעֲמִיד לוֹ דָּמֵי קִנְקִינִין, אֲבָל לֹא דָּמֵי יִין. הַמוֹכֵר יִין לְחִבְרוֹ סָתָם - חֵיב בְּאַחֲרִיּוֹתוֹ עַד הַפֶּסַח. מְבָסָם - חֵיב בְּאַחֲרִיּוֹתוֹ עַד עֲצֻרַת. נִתְיָשֵׁן - חֵיב בְּאַחֲרִיּוֹתוֹ עַד הַחֵג. הַמוֹכֵר מִרְתָּף לְחִבְרוֹ סָתָם, בְּזֶה אָמְרוּ: מִקְבֵּל עָלָיו עֶשֶׂר קוֹסְסוֹת לַמָּאָה.

ו,ג "חִבִּית שֶׁל יִין אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - נוֹתֵן לוֹ יִין יָפֵה. "חִבִּית שֶׁל יִין זוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - נוֹתֵן לוֹ יִין הַמִּתְקַבֵּל בְּחִנּוּת. "חִבִּית זוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - אֶפְלוּ חִמְץ הִגִּיעוּ. "מָאָה חִבִּיּוֹת

שֶׁל יִין אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - נוֹתֵן לוֹ יִין יָפֵה כָּרֵב יִין הַנִּמְכָּר בְּאוֹתוֹ מְקוּם. "מָאָה חִבִּיּוֹת שֶׁל יִין אֵלוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - נוֹתֵן לוֹ יִין יָפֵה כָּרֵב יִין הַנִּמְכָּר בְּאוֹתוֹ חִנּוּת. "מָאָה חִבִּיּוֹת אֵלוֹ אֲנִי מוֹכֵר לָךְ" - אֶפְלוּ חִמְץ הִגִּיעוּ. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר: הַמוֹכֵר יִין לְחִבְרוֹ וְנִמְצָא קוֹסָס - הִגִּיעוּ. נִסְכּוֹ עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ - יֵצֵא. יֵצֵאוּ תְרוּמָה וְתְרוּמַת מַעֲשֵׂר - יֵצֵא. שְׂתֵּה מִמֶּנּוּ נִזִּיר - הָרִי זֶה לוֹקֵה אֵת הָאֲרֻבָּעִים:

ו,ד גְּשָׁמִים הַיּוֹרְדִין בֵּין הַגְּתוֹת, אִם מִכַּת מְדִינָה הִיא - אֵין צָרִיף לְהוֹדִיעוֹ. וְאִם אֵין מִכַּת מְדִינָה הִיא - צָרִיף לְהוֹדִיעוֹ. לְקַח הַיִּמְנוֹ לְגִין וְחֻצֵי לְגִין, רַבִּיעִית וּשְׁמִינִית - לֹא יִשָּׂא מִהֵן לְחִמְרֵיו לְפּוֹעֲלָיו, וְלֹא כָּל מִי שֵׁישׁ לוֹ עָלָיו טַעֲנַת מְזוֹנוֹת, אֲלֵא אִם כֶּן הוֹדִיעוּ. הִיָּה הוֹלֵךְ לְבֵית הָאָבֶל וּלְבֵית הַמִּשְׁתֵּה, הִיָּה בִידוֹ לְגִין שֶׁל יִין הַמִּתְקַשֵּׁשׁ - לֹא יִמְלָאֵנוּ מִים, מִפְּנֵי שִׁטּוֹעֵנוּ טַעֲנַת חִנָּם. וְאִם הִיָּה חֵבֵר עֵיר - הָרִי זֶה מִתֵּר.

הִיָּה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: לֹא יִסְרֵב אָדָם בְּחִבְרוֹ שִׂיאֵכֶל אֲצִלוֹ, וְיוֹדַע בּוֹ שֵׂאִינוֹ אוֹכֵל. וְלֹא יִרְבֵּה לוֹ בְּתַקְרֻכָּת, וְיוֹדַע בּוֹ שֵׂאִינוֹ מִקְבֵּל. וְלֹא יִפְתַּח לוֹ חִבִּיּוֹת מְכוֹרוֹת לְחִנּוּנֵי, מִפְּנֵי שִׁטּוֹעֵנוּ טַעֲנַת חִנָּם. וְאִם הוֹדִיעוּ מִתְחִלָּה, אוֹ שִׁהִיָּה מִבְּקָשׁ לְבוֹר לוֹ אֵת הַיָּפֵה - הָרִי זֶה מִתֵּר. לֹא יִשְׁלַח אָדָם לְחִבְרוֹ חִבִּית שֶׁל יִין וְיִתֵּן עַל פִּיהָ שְׁמֵן, מִפְּנֵי הַסְּכָנָה.

ו,ה הַלוֹקֵחַ כִּלִּים לְשַׁלַּח לְבֵית חָמִיו, וְאָמְרָ: אִם נִתְקַבְּלוּ מִמֶּנּוּ - הָרִינִי נוֹתֵן לָךְ דְּמִיָּהֵן, וְאִם לֹא - הָרִינִי נוֹתֵן כֶּף וְכֶף. נִטְלוּ הַיִּמְנוֹ בְּהִלְיָכָה - חֵיב לְשַׁלֵּם. בְּחִזְרָה - הָרִי הוּא כְּנוֹשֵׂא שְׂכָר. סוּמְכוֹס אוֹמֵר: הַמוֹכֵר חֶלֶק לְחִבְרוֹ בְּבָאָר - אֵין פְּחוֹת מְרוּבַע. בְּחִבִּית - אֵין פְּחוֹת מִשְׁמָנָה. בְּקִדְרָה - אֵין פְּחוֹת מִשְׁנַיִם עֶשֶׂר. בְּטַפּוּחַ - אֵין פְּחוֹת

מששה עשר. "פרדסי אני מוכר לך", אף על פי שאין בו אילנות - הגיעו, שלא אמר לו אלא שמו. "כרמי אני מוכר לך" אף על פי שאין בו גפנים - הגיעו, שלא אמר לו אלא שמו. "בית כור אני מוכר לך" בין שהוא כבית עשרים סאה ובין שהוא כבית ארבעים סאה - הגיעו, שלא אמר לו אלא שמו. "בית כור המקף גדר אני מוכר לך" בין שהוא כבית עשרים סאה ובין שהוא כבית ארבעים סאה - אין לו אלא עד מקום הגדר.

ו,ו אין מוציאין לאכילת פרות מנכסין המשעבדין, מפני תקון העולם. כיצד? גזל הימנו שדה ואכלה, והרי היא יוצאה לפניו - גובה את הקרן מנכסים משעבדים. ולאכילת פרות - אינו גובה אלא מנכסים בני חורין. ואין מוציאין לשבח קרקעות ולמזון האשה והבנות, מפני תקון העולם. כיצד? לקח הימנו שדה והשביחה, והרי היא יוצאה לפניו - גובה מנכסים המשעבדים. ושבח קרקעות - אינו גובה אלא מנכסים בני חורין. במה דברים אמורים? בזמן שקדם מקחו של זה לשבחו של זה. אבל אם קדם שבחו של זה למקחו של זה - זה וזה אינו גובה אלא מנכסים בני חורין. זה אומר: "שבחי קדם". וזה אומר: "מקחי קדם" - המוציא מחברו עליו הראיה.

ו,ז אלו ואלו שהיו אומרים גובהה של מערה ארבע אמות כוכין של בנין שבעה טפחים וטפח לכפה: עושה חצר על פי מערה שש על שש מלא מטה, אחת מכאן ואחת מכאן, ופותח לתוכה שתי מערות. רבי שמעון אומר: ארבע מארבע רוחותיה. רבי יהודה אומר: בסלע הבא בידים - פותח את שתייהן מרוח אחת. אמרו לו: אי אפשר לבן:

ו,ח "קנטיר אני מוכר לך" - הרי זה מעמיד לו שתיים עשרה על שתיים עשרה. בין שאמר לו: "בית כור עפר אני מוכר לך". ובין שאמר לו: "כבית כור עפר אני מוכר לך" - הרי זה מקבל עליו חרין וכן חרין, ומחיצת גדר שבינו לבין חברו. "בית כור עפר אני מוכר לך הן חסר והן יתר". אפלו פחת רבע לסאה, או הותר רבע לסאה שהן שבעת קבין ומחצה לכור - הגיעו. פחות מכן או יתר על כן - מחזירין זה לזה. מהו מחזיר לו? מעות כדרך שלקח המעות. ואם רצה - מחזיר לו קרקע. "בית כור עפר אני מוכר לך בסמיניו במצרי"ו" אפילו פחת שתות או הותר שתות שום הדינין - הגיעו. פחות מכן, או יתר על כן - מחזירין זה לזה. מהו מחזיר לו? מעות כדרך שלקח הימנו. ואם רצה - מחזיר לו קרקע:

ו,ט האומר לחברו: "חצי שדי ובית לתך אני מוכר לך" - משמנין ביניהן ונוטל חצי שדה ובית לתך. אמר לזה: "חצי שדי ובית לתך אני מוכר לך". ולזה אמר: "חצי שדי ובית לתך אני מוכר לך" - משמנין ביניהן, זה נוטל חצי שדהו וזה נוטל חצי שדהו. לזה אמר: "בצפון". ולזה אמר: "בדרום" - משמנין ביניהן, זה נוטל בצפון וזה נוטל בדרום. "בית לתך כלפי צפון אני מוכר לך" - נותן לו בית לתך כלפי צפון. "בית זרע יד" - מעמיד לו בית זרע יד.

מסכת בכא בתרא פרק שביעי

ז,א כל שהוא לפנים מחברו - הוא קודם את חברו. ונחלה משמשת והולכת ועולה אפילו עד ראובן. האחין זה את זה, והאחיות זו את זו, האחין את האחיות, והאחיות את האחין - נוחלין ומנחילין. ממזר מוריש את קרוביו. עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל, אפלו חזר העובד

שְׁטַרְי חוּב - נוֹתֵן פִּי שְׁנַיִם. וְאִם אָמַר: אִי אֶפְשֶׁר שְׁלֵא לְטוֹל וְשְׁלֵא לִתְּן - הֲרִשׁוּת בִּידוֹ. כִּיצַד אֵינוֹ נוֹטֵל בְּרֵאוּי כְּבִמְחֻזָּק? מֵת אָביו בְּחַיֵּי אָביו - נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם מִנְכָּסֵי אָביו, וְאִין נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם מִנְכָּסֵי אָבִי אָביו. וְאִם הָיָה אָביו בְּכוֹר - אֵף נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם מִנְכָּסֵי אָבִי אָביו.

ז,ג בְּנוֹת צְלָפְחָד - נָטְלוּ שְׁלֹשָׁה חֻלְקִין בְּנַחֲלָה, חֻלְק אָבִיהֶן שֶׁהָיָה מִיּוֹצְאֵי מִצְרַיִם. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אָמַר: אֵף חֻלְק אַחֵי אָבִיהֶן, לְפִי שְׁלֵא נִתְּנָה הָאָרֶץ אֲלָא לְיוֹצְאֵי מִצְרַיִם, וְלֹא נִתְחַלְקָה אֲלָא לְעוֹמְדִים בְּעֵרְבוֹת מוֹאָב. יִרְשׁ הַשֶּׁבֶט אֶת שְׁבִטוֹ, וְחִזֵּר הַשֶּׁבֶט וִירְשׁ אֶת הָרֵאוּי לוֹ. כִּיצַד? שְׁנֵי אַחִין שֶׁהָיוּ מִיּוֹצְאֵי מִצְרַיִם, לְאַחַד יֵשׁ לוֹ תְּשׁוּעָה בָּנִים, וְלְאַחַד יֵשׁ לוֹ בֶּן אֶחָד, וְלִפְנֵיהֶן בֵּית חֻמְשַׁת כּוֹרִין, תְּשׁוּעָה - נָטְלוּ בֵּית לִתְּן, וְאַחַד - נוֹטֵל בֵּית לִתְּן. הַחֲזִירוּם לְאַבוֹתֵיהֶם, חֲזָרוּ אָבוֹת וְהוֹרִישׁוּ אֶת הַבָּנִים, תְּשׁוּעָה - נָטְלוּ מְחֻצָּה, וְאַחַד - נָטַל מְחֻצָּה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר אָמַר: אֵף נִתְחַלְקָה הָאָרֶץ לְיוֹצְאֵי מִצְרַיִם. כִּיצַד? הָיָה מִן הַיּוֹצְאִין מִמִּצְרַיִם הָעוֹמְדִים בְּעֵרְבוֹת מוֹאָב - הוּא נוֹטֵל שְׁנֵי חֻלְקִים מִיּוֹצְאֵי מִצְרַיִם, וְלֹא מִן הָעוֹמְדִים בְּעֵרְבוֹת מוֹאָב. מִהָעוֹמְדִים בְּעֵרְבוֹת מוֹאָב וְלֹא מִיּוֹצְאֵי מִצְרַיִם - נוֹטֵל חֻלְק אֶחָד. הַמִּתְאוֹנְנִים, וְהַמְרַגְלִים, וְעֵדְתוֹ שֶׁל קֶרַח - לֹא נָטְלוּ בְּאָרֶץ חֻלְק. אָבֵל הַבָּנִים - יִרְשׁוּ בְּזִכּוֹת אָבוֹת אָבוֹתֵיהֶם, וּבְזִכּוֹת אָבוֹת. וְכֵן הָיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר אָמַר: יְהוֹשֻׁעַ וְכָלֵב - נָטְלוּ שְׁלֹשָׁה חֻלְקִין בְּנַחֲלָה, שֶׁהֵן מִיּוֹצְאֵי מִצְרַיִם וּמִן הָעוֹמְדִים בְּעֵרְבוֹת מוֹאָב, וְשֶׁנָּטְלוּ מְרַגְלִים חֻלְקִין נָטְלוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָלֵב. חֻלְק הַמִּתְאוֹנְנִים וְעֵדְתוֹ שֶׁל קֶרַח - נָפַל לְאִמְצַע, וְהַבָּנִים נִחְלוּ לְעַצְמָן. וְכִשֶּׁם שֶׁהָיוּ קוֹדֵם אֶת הַבַּת בְּנִכְסֵי הָאָב, כֵּן קוֹדֵם הֵבֵן בְּנִכְסֵי הָאֵם. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי יוֹסִי אָמַר

כּוֹכְבִים וְנִתְגַּיֵר, עֶבֶד וְנִשְׁתַּחֲרַר - נִכְסֵיו נִכְנָסֵי הֵגֵר וְנִכְנָסֵי עֶבֶד מְשַׁחֲרַר - כָּל הַקּוֹדֵם בָּהֶן זָכָה. נֶאֱמַנְתָּ חַיָּה לֹמַר: "זֶה יִצְאֵ רֵאוּשׁוֹן". אִמְתִּי? בְּזִמְנֵן שְׁאִין שָׁם עֶרְעוֹר, אָבֵל יֵשׁ שָׁם עֶרְעוֹר - הֲרִי זֶה אֵינָה נֶאֱמַנְתָּ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר: אִם הַחֻזְקָה עַל אוֹמְדָה - נֶאֱמַנְתָּ. וְאִם לֹא - אֵינָה נֶאֱמַנְתָּ. הָיָה מְחֻזָּקִין בּוֹ שֶׁהוּא בְּכוֹר, וּבִשְׁעַת מִיתָה אָמַר: "אֵינִי בְּכוֹר" - אֵינוֹ נֶאֱמַן. מְחֻזָּקִין בּוֹ שְׁאִינוֹ בְּכוֹר, וּבִשְׁעַת מִיתָה אָמַר: "בְּכוֹר הוּא" - אֵינוֹ נֶאֱמַן. הָיָה מְחֻזָּקִין בּוֹ שֶׁהוּא בְּכוֹר, וּבִשְׁעַת מִיתָה אָמַר: "בְּכוֹר הוּא" - הָיָה מְחֻזָּקִין שֶׁהוּא בְּנוֹ, וּבִשְׁעַת מִיתָתוֹ אָמַר: "בְּנִי הוּא" - נֶאֱמַן. הָיָה מְחֻזָּקִין בּוֹ שֶׁהוּא בְּנוֹ, וּבִשְׁעַת מִיתָתוֹ אָמַר: "אֵינוֹ בְּנִי" - אֵינוֹ נֶאֱמַן. שְׁאִין בְּנוֹ, וּבִשְׁעַת מִיתָתוֹ אָמַר: "בְּנִי הוּא" - נֶאֱמַן. הָיָה מְחֻזָּקִין בּוֹ שֶׁהוּא בְּנוֹ, וּבִשְׁעַת מִיתָתוֹ אָמַר: "אָחִי הוּא" - אֵינוֹ נֶאֱמַן. הָיָה מְחֻזָּקִין בּוֹ שֶׁהוּא עֶבֶד, וּבִשְׁעַת מִיתָתוֹ אָמַר: "בְּנִי הוּא" - נֶאֱמַן. הָיָה עוֹמֵד בֵּין הַמּוֹכְסִין, אָמַר: "בְּנִי הוּא" וְחִזֵּר וְאָמַר: "עֶבְדִּי הוּא" - נֶאֱמַן. "עֶבְדִּי הוּא" וְחִזֵּר וְאָמַר: "בְּנִי הוּא" - אֵין נֶאֱמַן.

ז,ב אֵין הַבְּכוֹר נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּשִׁבְחַ שֶׁהַשְּׁבִיחוֹ נִכְסִים לְאַחַר מִיתַת אָבִיהֶם. רַבִּי אָמַר: אוֹמַר אֲנִי, שֶׁהַבְּכוֹר נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּשִׁבְחַ שֶׁהַשְּׁבִיחוֹ לְאַחַר מִיתַת אָבִיהֶם, שְׁאֵף שְׁלוֹ הַשְּׁבִיחַ כְּשֶׁלְּהוֹן. כִּיצַד? הָיְתָה לוֹ בְּהֵמָה מוֹחֲכֶרֶת וּמוֹשַׁכֶּרֶת אֲצֵל אַחֲרִים, וּפְרָה רוּעָה בְּאֶפֶר - הַבְּכוֹר נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם. וְאִין נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּרוּעַ וְהַלְחִיִּים וְהַקְּבָה. רַבִּי אָמַר: כָּל דְּבָר שְׁלֵא פִלְפּוֹנוֹ בּוֹ יְתוּמִים לְאַחַר מִיתַת אָבִיהֶן - הַבְּכוֹר נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: אֵין נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם אֲלָא בְּכָל אֲשֶׁר יִמְצָא לוֹ. אָבֵל בְּנֵה בְּנִין, נִטַּע נְטִיעוֹת - הַכֹּל שְׁוִין שְׁנוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם. כִּיצַד נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם? יִרְשׁ שְׁטַרְי חוּב - נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם. יִצְאוּ עָלָיו

משם רבי זכריה בן הקצב, וכן היה רבי שמעון בן יהודה איש כפר איכוס אומר משום רבי שמעון: אחד הבן ואחד הבת - שוין בנכסי האם.

ז, ד האומר: "יחלקו בני נכסי" והיה שם בכור, אם זכו בנכסים בחיי האב - אין נוטל פי שנים, ואם לאו - נוטל פי שנים. האומר: "תנו מאתים דינר לפלוני בני בכור פראוי לו" - נוטל ונוטל פי שנים. "בבכורת" - ידו על העליונה, רוצה נוטל, ורוצה נוטל פי שנים.

האומר: "תנו שדה פלונית לפלונית אשתי פראוי לה" - נוטלת ונוטלת כתבתה. "בכתבתה" - ידה על העליונה, רוצה נוטלת, רוצה נוטלת כתבתה. האומר: "תנו מאתים דינר לפלוני בעל חובי בחובו פראוי לו" - נוטלו ונוטל עוד מאתים דינר בחובו. "בחובו" - אין לו אלא בחובו. היתה לו שדה עשויה אפותיקי לאשה בכתבתה, ולבעל חוב בחובו, ואמר: "תנו שדה פלונית לפלונית אשתי בכתבתה, ולפלוני בעל חובי בחובו" - נתקבלו שלהן וידן על העליונה.

ז, ה האומר: "תנו חלק" - יירש עם הבנים. "בבכורה" - אין נוטל פי שנים. האומר: "יורשני פלוני" - לא אמר כלום. "תנו נכסי לפלוני" - דבריו קימין. כתב ירושה מלמטה ומתנה מלמעלה, ירושה מלמעלה ומתנה מלמטה, ירושה מכאן ומכאן מתנה באמצע, הואיל והזכיר שם מתנה - דבריו קימין. רבי יוחנן בן ברוקא אומר: אם אמר על מי שראוי לו לירשו - דבריו קימין. על מי שאינו ראוי לו לירשו - אין דבריו קימין. כיצד? אמר על בת הבן בין הבנים ועל בן הבת בין הבנות - דבריו קימין. על הבת בין

הבנים, ועל האח בין הבנות - לא אמר כלום.

מסכת בבא בתרא פרק שמיני

ח, א הכותב נכסיו לאחר והיה כהן, והיו בהן עבדים, אף על פי שאמר הלה: "אי אפשי בהן" - הרי אלו אוכלין בתרומה. רבן שמעון בן גמליאל אומר: כהן שאמר הלה: "אי אפשי בהן" - זכו בהן היורשין. הכותב נכסיו לעשרה, בין שזכה אחד מהן, ובין שזכו כלן - זכו כלן. כתב והעלה להם בערכים - זכתה להן הערכים. המוציא עשרה עבדים בני חורין, בין שיצא אחד מהן, ובין שיצאו כלן - יצאו כלן. כתב והעלה להן הערכים - זכתה להן הערכים.

האומר: "תנו שדה פלוני לפלוני, ואם מת פלוני לפלוני" - ראשון אוכל פרות, ואם מת - ינתנו לשני - השני אוכל פרות, ואם מת - ינתנו לשלישי. מת השלישי עד שלא ימות השני - השני אוכל פרות, ואם מת - יחזרו ליורשי נותן. הראשון אוכל פרות ומוכר קרקע; דברי רבי. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אין לראשון אלא אכילת פרות בלבד.

ח, ב שנים שהיו באין ממדינת הים, אף על פי שמשאן ומתנן ומאכלן ומשקן כאחד, ומת אחד מהן - אין חברו יורשו. ואם היה נוהג בו משום אתוה - חברו יורשו. משיצא הוא ובנו למדינת הים, ובא ועמו אחד ואמר: "זה אחי שנתן לי במדינת הים, ולו חמשה אחין, ולפניהן בית חמשת כורין" - הן אין נותנין לו כלום, והוא נותן להן שתות בחלקו. מת - הוא נוטל מה שנתן, והשאר מביאין לאמצע וחולקין. משיצאו הוא ואביו למדינת הים, ומת הבן, או שמת האב - לעולם נכסיו בחזקת זקן.

חג הכותב דייטיקי והיה מתירא מן היוֹרְשִׁין - נִנְסִין אַצְלוּ כַּמְבַקְרִין אוֹתוֹ, שׁוֹמְעִים דְּבָרָיו מִכַּפְנִים וְיוֹצֵאִין וְכוֹתְבִין מִבְּחוּץ. בְּרִיא שְׁכַת בְּדֵיִתִּיקִי, שְׁכִיב מֵרַע שְׁכַת בְּנְכְסֵי מִתְנָה, אִף עַל פִּי שׁוֹכֵה לְאַחַר מִתְנָה - לֹא עֲשֵׂה כְּלוּם. אֲבָל הַכּוֹתֵב נְכְסֵי בְּשֵׁם חֲבֵרוֹ וְזָכָה לְאַחַר מִיתָה - דְּבָרָיו קִימִין. הַכּוֹתֵב דְּיִיִתִּיקִי, יְכוֹל לְחֹזֵר בּוֹ. מִתְנָה - אֵין יְכוֹל לְחֹזֵר בּוֹ. אִיזוֹ הוּא דְּיִיִתִּיקִי? דָּא תְּהֵא לִי לְעַמֵּד וְלִהְיוֹת, אִם מִתִּי יִנְתְּנוּ נְכְסֵי לְפִלוֹנִי. אִיזוֹ הִיא מִתְנָה? מִן הַיּוֹם יִנְתְּנוּ לְפִלוֹנִי. הַכּוֹתֵב דְּיִיִתִּיקִי, עַד שְׁלֹא זָכָה בֵּין הוּא וּבֵין אַחַר - יְכוֹל לְחֹזֵר בּוֹ. מִשְׁזָכָה בֵּין הוּא וּבֵין אַחַר - אֵין יְכוֹל לְחֹזֵר בּוֹ. אֲפּוֹטְרוֹפִין, עַד שְׁלֹא חֲזוּקוֹ בְּנְכְסֵי יְתוּמִין - יְכוֹלִין לְחֹזֵר בְּהֶן. מִשְׁהַחֲזוּקוֹ בְּנְכְסֵי יְתוּמִים - אֵין יְכוֹלִין לְחֹזֵר בְּהֶן. אֲפּוֹטְרוֹפּוֹס שְׁמַנְהוּ אֲבִי יְתוּמִים - יִשְׁבַּע. שְׁמַנְהוּ בֵּית דִּין - [לֹא] יִשְׁבַּע. אֲבָא שְׁאוּל אוֹמֵר: אִף שְׁמַנְהוּ בֵּית דִּין - יִשְׁבַּע מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּנוֹשֵׂא שְׁכָר.

ח,ד אֲפּוֹטְרוֹפִין - תּוֹרְמִין וּמַעֲשָׂרִין עַל נְכְסֵי יְתוּמִין. מוֹכְרִין בְּתִים, שְׂדוֹת וְכַרְמִים, בְּהֵמָה עֲבָדִים וְשִׁפְחוֹת, לְהַאֲכִיל יְתוּמִים, לַעֲשׂוֹת לָהֶם סָכָה לוֹלֵב וְצִיצִית, וְכָל מִצְוֹת הָאֲמֻרוֹת בְּתוֹרָה, וְלִקְנוֹת לָהֶם סֵפֶר תּוֹרָה וּנְבִיאִים, דְּבָר הַקְּצוּב מִן הַתּוֹרָה. אֲבָל אֵין פּוֹדִין עֲלֵיהֶן שְׁבוּזִין, וְאֵין פּוֹסְקִין עֲלֵיהֶן צְדָקָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת לְעַנְיִים, דְּבָר שְׁאִינוּ קְצוּב מִן הַתּוֹרָה. אֵינָן רְשָׁאִין לְהוֹצִיא עֲבָדֵיהֶם בְּנֵי חוֹרִין, אֲבָל מוֹכְרִין אוֹתָן לְאַחֲרִים וְאַחֲרִים מוֹצִיאִין אוֹתָן בְּנֵי חוֹרִין. רַבִּי אוֹמֵר, אוֹמֵר אֲנִי: שְׁנוֹת דְּמִי וּפּוֹדָה אֶת עֲצָמוֹ. אֵין מוֹכְרִין בְּרַחוּק לְקַח בְּקָרוֹב, בְּרַע לְקַח בְּיָפֵה. אֵין דְּנִין לְחוּב וְלִזְכוּת, לְהַכְנִיס וְלְהוֹצִיא לְיְתוּמִים, אֲלֹא אִם כֵּן נִטְלוּ רְשׁוֹת מִבֵּית דִּין. וְצָרִיכִין אֲפּוֹטְרוֹפִין לְחַשֵּׁב עִם

הַיְתוּמִים בְּאַחֲרוֹנָה; דְּבָרֵי רַבִּי. רַבֵּן שְׁמַעוֹן כֵּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אֵין לְיְתוּמִין אֲלֹא מַה שֶּׁהֵנִיחוּ לָהֶם אֲפּוֹטְרוֹפִין. מוֹכְרִין עֲבָדִים לְקַח בְּהֶן קַרְקָעוֹת, אֲבָל לֹא קַרְקָעוֹת לְקַח בְּהֶן עֲבָדִים. רַבֵּן שְׁמַעוֹן כֵּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אִף לֹא עֲבָדִים לְקַח בְּהֶן קַרְקָעוֹת. אֵין בֵּית דִּין עוֹשִׂין אֲפּוֹטְרוֹפִין נָשִׁים וְעֲבָדִים לְכַתְּחֵלָה, וְאִם מִנָּה אוֹתָן אֲבִיהֶן בְּחַיָּיו - עוֹשִׂין אוֹתָן אֲפּוֹטְרוֹפִין. כְּתַב בְּשִׁטְרָה: "מַעֲוֹת וְכָלִים יֵשׁ לִי בְּיַד פְּלוֹנִי" - רְשָׁאִין הָעֲדִים לְחַתֵּם. אֲבָל אֵינוּ גּוֹבֵה עַד שְׁיָבִיא רְאִיָּה. רַבִּי אוֹמֵר, אוֹמֵר אֲנִי: שְׁלֹא יַחֲתֵמוּ עַד שְׁיִטְלוּ רְשׁוֹת מִבֵּית דִּין, וְכִשְׁהוּא גּוֹבֵה - אֵינוּ צָרִיךְ שְׁיָבִיא רְאִיָּה. הֵנִיחַ בָּנִים גְּדוֹלִים וְקִטְנִים, וְהָיוּ גְּדוֹלִים נְזוּנִים וְכֹאֵין בְּשִׁתְּיקָה - לֹא יֹאמְרוּ קִטְנִים: הָרִי אָנוּ נְזוּנִים כְּדָרְךָ שְׁנִיזַנְתָּם אִתָּם. נְשָׂאוּ גְּדוֹלִים בְּחַיֵּי אֲבִיהֶן - לֹא יֹאמְרוּ קִטְנִים: הָרִי אָנוּ נוֹשָׂאִים כְּדָרְךָ שְׁנִשְׂאָתָם אִתָּם. וְלֹא עוֹד: אֲלֹא אֲפִלוּ הֵנִיחַ לָהֶם עֲבָדִים וְשִׁפְחוֹת, כְּלִי כֶּסֶף וְכִלֵּי זָהָב - הָרִי אֵלוֹ שֶׁל עֲצָמָן.

הֵנִיחַ בָּנוֹת גְּדוֹלוֹת וְקִטְנוֹת, וְהָיוּ גְּדוֹלוֹת נְזוּנוֹת וְכֹאֵין בְּשִׁתְּיקָה, לֹא יֹאמְרוּ קִטְנוֹת: "הָרִי אָנוּ נְזוּנוֹת כְּדָרְךָ שְׁנִיזַנְתָּם אִתָּם". נְשָׂאוּ גְּדוֹלוֹת בְּחַיֵּי אֲבִיהֶן - לֹא יֹאמְרוּ קִטְנוֹת: "הָרִי אָנוּ נוֹשָׂאוֹת כְּדָרְךָ שְׁנִשְׂאָתָם אִתָּם". וְלֹא עוֹד, אֲלֹא אֲפִלוּ הֵנִיחַ לָהֶן אֲבִיהֶן עֲבָדִים וְשִׁפְחוֹת, כְּלִי כֶּסֶף וְכִלֵּי זָהָב - הָרִי אֵלוֹ שֶׁל עֲצָמָן.

		תענית תשעה באב	
22	ראשון Sunday	י	Fast of Tisha B'Av
			עלות השחר 4:31 סו"ז קר"ש - מג"א 8:46 סו"ז תפלה - מג"א 10:11 שקיעה 8:21 בבלי: זבחים ק ירושלמי: -
23	שני Monday	יא	עלות השחר 4:32 סו"ז קר"ש - מג"א 8:47 סו"ז תפלה - מג"א 10:12 שקיעה 8:20 בבלי: זבחים קא ירושלמי: נדה ב
			נץ החמה 5:44 סו"ז קר"ש - גר"א 9:23 סו"ז תפלה - גר"א 10:36 צה"כ לשיטת ר"ת 9:32 נ"ך: יהושע ה-ו תוספתא: בבא בתרא ג
24	שלישי Tuesday	יב	עלות השחר 4:33 סו"ז קר"ש - מג"א 8:47 סו"ז תפלה - מג"א 10:12 שקיעה 8:19 בבלי: זבחים קב ירושלמי: נדה ג
			נץ החמה 5:45 סו"ז קר"ש - גר"א 9:23 סו"ז תפלה - גר"א 10:36 צה"כ לשיטת ר"ת 9:32 נ"ך: יהושע ז-ח תוספתא: בבא בתרא ד
25	רביעי Wednesday	יג	עלות השחר 4:34 סו"ז קר"ש - מג"א 8:48 סו"ז תפלה - מג"א 10:12 שקיעה 8:18 בבלי: זבחים קג ירושלמי: נדה ד
			נץ החמה 5:46 סו"ז קר"ש - גר"א 9:24 סו"ז תפלה - גר"א 10:36 צה"כ לשיטת ר"ת 9:31 נ"ך: יהושע ט-י תוספתא: בבא בתרא ה
26	חמישי Thursday	יד	עלות השחר 4:35 סו"ז קר"ש - מג"א 8:48 סו"ז תפלה - מג"א 10:13 שקיעה 8:17 בבלי: זבחים קד ירושלמי: נדה ה
			נץ החמה 5:47 סו"ז קר"ש - גר"א 9:24 סו"ז תפלה - גר"א 10:37 צה"כ לשיטת ר"ת 9:30 נ"ך: יהושע יא-יב תוספתא: בבא בתרא ו
27	ששי Friday	טו	עלות השחר 4:36 סו"ז קר"ש - מג"א 8:48 סו"ז תפלה - מג"א 10:13 שקיעה 8:16 בבלי: זבחים קה ירושלמי: נדה ו
			נץ החמה 5:48 סו"ז קר"ש - גר"א 9:24 סו"ז תפלה - גר"א 10:37 צה"כ לשיטת ר"ת 9:29 נ"ך: יהושע יג-יד תוספתא: בבא בתרא ז
28	שב"ק Shabbos	טז	ואתחנן, נחמו, פרק ג
			עלות השחר 4:37 סו"ז קר"ש - מג"א 8:49 סו"ז תפלה - מג"א 10:13 שקיעה 8:15 בבלי: זבחים קו ירושלמי: נדה ז
			נץ החמה 5:49 סו"ז קר"ש - גר"א 9:25 סו"ז תפלה - גר"א 10:37 צה"כ לשיטת ר"ת 9:28 נ"ך: יהושע טו-טז תוספתא: בבא בתרא ח

דולקת הנרות 7:59 Candle Lighting

זמן מוצש"ק 9:28 Shabbos Ends

ווען א מענטש ווערט פארשעמט פון זיך אליין אדער פון אנדערע מענטשן,
קען ער דורך דעם געראטעוועט ווערן פון טויט.
(ספר המדות אות עגור הקק ב' סימן ד')